

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ · ΑΡ. ΦΥΛ. ΤΗΛ. ΧΡΟΝΟΣ 21ος, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ · ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ · ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2011 · ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

2012

Χρονιά δοκιμασίας & προδοκίας

Η νομιμότητα του τέλους
ή το τέλος της νομιμότητας

Πειραιϊκό Κέντρο Διαμεσολάβησης

Διαρκής επιτροπή - Ολομέλεια CCBE

Μνήμη Στέλιου Παπαδημητρίου

Ναυτικό Μουσείο Ελλάδος - Ένας φάρος πολιτισμού που... σβήνει

Συνέδριο Ποινικού Δικαίου στη μνήμη του καθηγητή Ιωαν. Μανωλεδάκη

σημείωμα έκδοσης

Συνάδελφοι,

Δυστυχώς, το παρόν τεύχος της Δικηγορικής Επικαιρότητας κάθε άλλο παρά εορταστικό μπορεί να χαρακτηριστεί ενόψει των εορτών των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς του 2012. Για πρώτη φορά εδώ και δεκαετίες βιώνουμε μια πρωτόγνωρη για τους περισσότερους -και ειδικά για τους νέους- οικονομική κρίση που πλήττει αδιακρίτως όλες τις οικονομικές τάξεις. Οι συνταρακτικές αυτές εξελίξεις βρήκαν απροετοίμαστο τόσο το ελληνικό πολιτικό σύστημα, όσο και την ελληνική κοινωνία, με αποτέλεσμα να ανατρέψουν κοινωνικές κατακτήσεις και εργασιακά δικαιώματα που είχαν κερδηθεί και παγιωθεί μετά από δεκαετίες αγώνων και διεκδικήσεων.

Οι κυβερνήσεις των τελευταίων δεκαετιών -συλλήβδην- αποδείχθηκαν όχι απλώς άτολμες και αναβλητικές απέναντι στις απαραίτητες αλλαγές και ρήξεις με το κατεστημένο, αλλά, τουναντίον, επαναπαύτηκαν στο λήθαργο του εξωτερικού δανεισμού και της αλόγιστης διασπάθισης του δημόσιου χρήματος, με τραγική κατάληξη τη σημερινή απαξίωση των παραγωγικών δυνάμεων της χώρας και την υποβάθμιση του εξαγωγικού εμπορίου.

Τα δύματα της πολιτικής αβελτηρίας, ασυνεννοησίας και του κακώς εννοούμενου πολιτικού κόστους υπήρξαν για μία ακόμη φορά οι οικονομικά ασθενείς τάξεις των μισθωτών και συνταξιούχων, καθώς και οι νέοι επαγγελματίες που τέθηκαν εκτός αγοράς και με μηδενικές προοπτικές. Γρήγορα, όμως, η συντελούμενη «φτωχοποίηση» του ελληνικού λαού άγγιξε όλα τα κοινωνικά και οικονομικά στρώματα σε μια άνευ προηγουμένου επίθεση, με ορατή πλέον την εξόντωση ακόμη και της περιβόητης «μεσαίας τάξης» που υπήρξε ο στυλοβάτης της ελληνικής οικονομίας και στην οποία εντάσσεται και ο δικός μας κλάδος.

Είναι πλέον κοινός τόπος για όλους μας, ότι η δεινή οικονομική κατάσταση που βιώνουμε και τα μέτρα που εφαρμόζει το πολιτικό μας σύστημα για την αντιμετώπισή της είναι όχι απλώς ατελέσφορα, αλλά την καθιστούν μη

αναστρέψιμη. Η ομολογία της κυβέρνησης, ότι αδυνατεί να εισπράξει τους αναλογούντες φόρους και γι' αυτό καταφεύγει σε αντισυνταγματικές «λύσεις» που μετατρέπουν ένα κοινωνικό αγαθό όπως το ηλεκτρικό ρεύμα και μια Δημόσια Επιχείρηση Κοινής Ωφέλειας, όπως η ΔΕΗ, σε φοροεισπρακτικούς μηχανισμούς περασμένων εποχών, καταδεικνύουν την αποτυχία της ακολουθούμενης πολιτικής.

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά δεώρησε καθήκον του να παρέμβει με όλα τα μέσα που διαθέτει και να αντιταχθεί στην επιχειρούμενη παραβίαση κάθε έννοιας κοινωνικού κράτους και συνταγματικής νομιμότητας, προστατεύοντας τους αδύναμους συμπολίτες μας απέναντι σε φαινόμενα κρατικής αυθαιρεσίας και αναλγησίας. Έτσι, ο ΔΣΠ συνέστησε ανοικτή εθελοντική ομάδα συναδέλφων που ανέλαβαν να καθοδηγήσουν και να συνδράμουν νομικά την Τοπική Αυτοδιοίκηση, καθώς και τους συμπολίτες μας που αδυνατούν να καταβάλουν το Ειδικό Τέλος Ακινήτων και ως εκ τούτου, κινδυνεύουν άμεσα με διακοπή του ηλεκτρικού ρεύματος.

Δυστυχώς, είναι πια βέβαιο, ότι τα φαινόμενα άδικων και αυθαίρετων φοροεισπρακτικών μέτρων, όπως αυτό του Ειδικού Τέλους Ακινήτων θα πληθύνουν και θα ενταθούν στο άμεσο μέλλον. Ο ΔΣΠ, ως κοινωνικός φορέας με επίγνωση των υποχρεώσεών του, θα βρίσκεται πάντοτε δίπλα στον πολίτη, επιστρατεύοντας κάθε νόμιμο μέσο για την καταπολέμηση τέτοιων φαινομένων κοινωνικής αδικίας.

Ολοκληρώνοντας, θα ήθελα να σας ευχηθώ υγεία και δύναμη για τις εορτές των Χριστουγέννων με την ελπίδα, ότι το 2012 που έρχεται να αποδειχθεί η απαρχή μιας νέας καλύτερης εποχής και όχι η κατάληξη όσων προηγήθηκαν.

Στέλιος Μανουσάκης
Πρόεδρος ΔΣΠ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ
ISSN: 1108-7315
ΗΡΩΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 47, ΠΕΙΡΑΙΑΣ
ΤΗΛ.: 210-4176.251
<http://www.dspeir.gr>

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ:
ΣΤΕΛΙΟΣ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.Π.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΤΑΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΕΤΡΟΣ ΛΑΚΟΥΤΣΗΣ

Διευθύνεται
από Συντακτική Επιτροπή:
Πρόεδρος: Στέλιος Μανουσάκης
Αναπληρωτής: Δημήτρης Σταθακόπουλος

Μέλη:
Πεταλάς Κώστας
Αλεξανδροπούλου Άννα
Αβδούλος Ανδρέας
Αρναούτης-Οικονομάκης Δημήτρης
Βαθειά Χριστίνα
Βαραμογιάννη Κατερίνα
Βλάμος Μιχάλης
Γουδής Σταύρος
Δηλανά Μαρία
Κεφάλας Μόσχος
Καρκούλια Δανάη
Λακούτσης Πέτρος
Λυκούρης Ιωάννης
Μούλιος Θεοφάνης
Πατεστής Γιώργος
Πατριοπούλου Ελένη
Πιστικός Δημήτριος
Προκοπίδης Θεόφιλος
Σαββίδου Όλγα
Τσαγκαράκη Κυριακή
Τσίχλης Βασίλειος
Τσουρούλης Ευάγγελος
Φλωροπούλου Μαίρη
Χλούτης Γιώργος

Η νομιμότητα του τέλους η τέλος της νομιμότητας **3**

Ψηφίσματα του ΔΣΠ **6-7**

Διαρκής επιτροπή CCBE - Ολομέλεια CCBE **8**

Ενημερωτική ημερίδα στο ΔΣΠ για το νόμο 3943/2011 **12**

Συνέντευξη με την Προισταμένη του Διοικητικού
Εφετείου κ. Ειρήνη Κυρίου **14**

Επίσημη επίσκεψη αντιπροσωπίας του ΔΣ του Ροστόβ **17**

Μνήμη Στέλιου Παπαδημητρίου **18**

Πολιτιστικές εκδηλώσεις του ΔΣΠ **20**

Ποινικό Συνέδριο του ΔΣΠ **22**

Δικηγόροι σε απόγνωση **25**

Δούλοι και Δουλεία και Δουλοκτητικός
τρόπος παραγωγής **27**

Περί διαχειρίσεως... συναισθημάτων **28**

Ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης
[Πέραν του "καλού" και του "κακού" (χριστιανού)] **30**

Ναυτικό Μουσείο Ελλάδος-Ένας φάρος
πολιτισμού που....σβήνει **34**

Για την ματαίωση της παρέλασης της 28^{ης} Οκτωβρίου **38**

Χαρτοπαικτικές εορταστικές αναμνήσεις
και η «Βιδαριστή» **41**

Στίξεις Χατζόπουλος και Μαλακάσης Βίοι
παράλληλοι και επίπεδοι **42**

Αναμνήσεις.....Η Μερσεντές **48**

Η απαράδεκτη εικόνα γύρω από το Εθνικό Αρχαιολογικό
Μουσείο πρέπει να εκλείψει **50**

Γραφικές Τέχνες Μπουμπουλίνας 19, 185 35, τ: 210 41.70.479 - f: 210 41.70.478
Μαρία Καραγιάννη Νοταρά 92 - Πειραιάς 185 35, τ: 210 41.36.322, e: mkaray@otenet.gr

* Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται

* Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν προσωπικές απόψεις

* Επιτρέπεται η αναδημοσίευση κειμένων υπό τον όρο να αναγραφεί η πηγή

Η νομιμότητα του τέλους ή το τέλος της νομιμότητας

του Γ.Π.Καραμιζάρη,

Δικηγόρου, Συμβούλου του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς

«Η εξουσία πηγάζει από το λαό,
εκφράζει το λαό & υπηρετεί το λαό»

Ανδρέας Παπανδρέου

Τις τελευταίες ημέρες γίναμε όλοι μάρτυρες της δυναμικής που μπορεί να αναπτύξει η κοινωνική συσπείρωση. Βέβαια εν προκειμένω η συσπείρωση επετεύχθη λόγω ενός επιπλέον οικονομικού μέτρου, άδικου

και εν πολλοίς παράνομου, που επεβλήθη δια του άρθρου 53 του Ν. 4021/2011, δυνάμει του οποίου υποχρεούται η ΔΕΗ να συνεισπράττει με τους λογαριασμούς ρεύματος το Έκτακτο Ειδικό Τέλος Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών (εφεξής Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε.). Θα μπορούσε λοιπόν κανείς να αντιμετωπίσει επιφυλακτικά την σπουδαιότητα της συσπείρωσης αυτής, αφού δεν είχε σκοπό δημιουργικό, αλλά έγινε για λόγους προάσπισης της ατομικής «μικροοικονομίας». Όποια όμως παρόμοια απαξίωση δεν θα ήταν καθόλου δίκαιη, καθώς ακόμη και η οικονομία αποτελεί έναν από τους παράγοντες διατήρησης είτε διάρρηξης του κοινωνικού ιστού.

Το απρόσμενο πάντως ήταν, ότι αυτή εκδηλούμενη δυσареσκεια που δημιουργήθηκε ενάντια στο επονομαζόμενο «χαράτσι της ΔΕΗ», έλαβε χαρακτήρα μαζικό, δηλαδή διάσταση οιοινεί πολιτικού κινήματος υπό την έποψη της συγκέντρωσης ετερόκλητων κοινωνικών ομάδων, με ενιαία δράση, κοινό στόχο και επιχειρηματολογία, που επιλέγουν συνειδητά να αμφισβητήσουν την εξουσία, δια της αντιθέσεως σε θεσμοθετημένη απόφαση της Διοίκησης, εκφραζόμενες μάλιστα αυτόνομα και όχι υπό την καθοδήγηση «αντιπολιτευομένων» πολιτικών κομμάτων.

Το ακόμη εντυπωσιακότερο δε, σε σχέση με ό,τι έχουμε έως σήμερα συνηθίσει, ήταν, ότι η μαζική αυτή αντίδραση επέφερε αποτελέσματα, τουλάχιστον μέχρι τη στιγμή αυτή που αποτυπώνω τις σκέψεις μου, αφού αρχικώς έσπευσε η Διοίκηση να αναγνωρίσει τον άδικο χαρακτήρα του (οριζόντιας εφαρμογής) οικονομικού μέτρου,

εν συνεχεία να εξαιρέσει κάποιους από την εφαρμογή των δυσμενών συνεπειών του και εν τέλει να αναγγείλει έμμεσα την καθολική αναστολή των συνεπειών για όλους όσους δεν συμμορφώνονται με την θεσπισθείσα διάταξη. Είναι δε προφανές, ότι πλέον στην κοινωνική συνείδηση η ως άνω διάταξη είναι απολύτως μη σύλληνη, δεν έχει υποστηρικτές και ως τέτοια μάλλον είτε θα καταπέσει είτε θα ατονήσει. Μάλιστα η ανωτέρω αντίθεση - άρνηση βρίσκει πλέον και «συμμάχους» σε κέντρα εξουσίας, όπως π.χ. η Συνήγορος του Πολίτη, κα Καλλιόπη Σπανού (ΝΕΑ online 25/11/2011) που χαρακτήρισε «υπέρμετρα επαχθές μέτρο» το Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. και ο Επίτροπος Ενέργειας της Ε.Ε., **Gunter Ettinger**, που ξεκαθάρισε πως η διακοπή ρεύματος από τη ΔΕΗ σε περίπτωση μη καταβολής του ειδικού τέλους ακινήτων συνιστά παράβαση του κοινοτικού δικαίου.

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά, με πρωτοβουλία του Προέδρου του Στέλιου Μανουσάκη, ανταποκρινόμενος στον θεσμικό του ρόλο και επιδεικνύοντας την δέουσα υπευθυνότητα, εξ αρχής ανταποκρίθηκε στο κάλεσμα αρκετών Δημοτικών Αρχών και ενώσεων πολιτών του λεκανοπεδίου, αλλά και της επικράτειας, που προσπαθούσαν αφενός μεν να συμπαρασταθούν στους θιγόμενους και αγανακτισμένους, πολίτες, αφετέρου δε να διερευνήσουν την νομιμότητα, αλλά και τα όρια της ολοένα και διογκούμενης κοινωνικής αντιδράσεως, που βεβαίως θα έπρεπε να τεθεί υπό καθεστώ, όχι μεν καθοδήγησης, σίγουρα όμως συνετής διαχείρισης. Έτσι ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιώς προσέγγισε τις τοπικές κοινωνίες και τους φορείς, με μία καθημερινή «εκστρατεία» ενημέρωσης για τον χαρακτήρα και το περιεχόμενο που μπορεί να έχει η προβαλλόμενη άρνηση τους να συμμορφωθούν στην καταβολή του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε., πείθοντας, ότι η άρνηση για να είναι δημιουργική και παράλληλα κείμενη εντός των πλαισίων του κοινωνικού διαλόγου, που πρέπει πάση θυσία να διασωθεί ως ουσιώδης παράμετρος της κοινωνικής συνοχής, είναι απαραίτητο να έχει ως αφετηρία της την προάσπιση θιγομένων θεμελιακών αξιών.

Η συγκεκριμένη λοιπόν διάταξη, που θεσπίσθηκε χωρίς να αντικατοπτρίζει την βούληση του ελληνικού λαού και χωρίς να εγκρίνεται από αυτόν, δικαίως αμφισβητείται ως μη νόμιμη, καθώς το θεσπισθέν δια του άρθρου 53 του Ν.4021/2011 Έκτακτο Ειδικό Τέλος Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών, δεν αποτελεί παρά μία πρόχειρη και απεγνωσμένη «έμπνευση» συγκέντρωσης χρημάτων, όπως ακριβώς αποτυπώνεται στον ίδιο το Νόμο και την εισηγητική του έκθεση και κατ' επέκταση είναι απολύτως αναμενόμενη η «ανατροπή» των διατάξεων του από το Σ.τ.Ε., υπό την προϋπόθεση του ελέγχου τους με κριτήρια νομικά. Συγκεκριμένα:

α) Το Έκτακτο Ειδικό Τέλος Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών (Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε.) δεν αποτελεί τέλος, όπως προσχηματικώς κατονομάζεται, αφού ένα τέλος δεν μπορεί παρά να είναι ανταποδοτικό και ο χαρακτήρας του αυτός το διαφοροποιεί από τον φόρο. Επομένως το Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. στερούμενο παντελώς ανταποδοτικότητας (παροχή ανταλλάγματος – ειδικής ωφέλειας προς τον υπόχρεο), αποτελεί φόρο, ο οποίος όμως επιβάλλεται παρανόμως διότι δεν σχετίζεται με την φοροδοτική ικανότητα του υποχρέου και την πρόσοδο που αποφέρει σ' αυτόν το ακίνητο, όπως επιτάσσεται από το άρθρο 4§5 του ισχύοντος (???) Συντάγματος. Συνεπώς, εφόσον, για παράδειγμα, φορολογείται ακόμη και η πρώτη κατοικία, που δεν είναι δυνατόν εκ του χαρακτήρα της να αποφέρει κάποιο εισόδημα, η επιβολή του τέλους όχι μόνον δεν αφορά σε πρόσοδο και δεν είναι αναλογική, αλλά παράλληλα προκαλεί βαθμιαία την απομείωση της αξίας του περιουσιακού αγαθού και σταδιακή ήμευση της ατομικής ιδιοκτησίας, η οποία επίσης προσβάλλει ευθέως το Σύνταγμα.

β) Δια του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. παραβιάζεται η αρχή της απαγορεύσεως της διπλής φορολογίας, δη-

λαδή της φορολογήσεως της ίδιας φορολογητέας ύλης για την ίδια αιτία, αφού αποτελεί δεύτερο φόρο ακίνητης περιουσίας, ο οποίος ήδη υφίσταται και έχει επιβληθεί το ίδιο οικονομικό έτος. Η διπλή φορολόγηση όμως αντίκειται στο άρθρο 17 του Συντάγματος, αλλά και στο Πρώτο Πρόσθετο Πρωτόκολλο της ΕΣΔΑ που προστατεύουν την ιδιοκτησία και τα εν γένει περιουσιακά δικαιώματα του ατόμου.

γ) Η υποχρέωση δια της διατάξεως του άρθρου 53§11 του Ν.4021/2011 του παρόχου (ΔΕΗ) να προβαίνει σε διακοπή της παροχής ηλεκτρικού ρεύματος, που αποτελεί κοινωνικό αγαθό και μάλιστα η απαγόρευση σε όλους τους παρόχους να παράσχουν ηλεκτρικό ρεύμα σ' εκείνον που δεν έχει ουδεμία αντίρρηση να πληρώσει για την παροχή, αλλά αρνείται μία άσχετη με την παροχή ρεύματος «υποχρέωση» του, διότι την αμφισβητεί, αποτελεί ευθεία απόπειρα προσβολής, όχι μόνον του ατόμου, αλλά του ίδιου του χαρακτήρα του πολιτεύματος και μάλιστα απ' οποιαδήποτε σοβαρή δημοκρατική πολιτεία θα έπρεπε να αντιμετωπιστεί ως τέτοια, καθώς με το άρθρο

2§1 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «Ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της πολιτείας». Η διάταξη αυτή αναφέρεται στη «Μορφή του Πολιτεύματος» και δι' αυτής αναγορεύεται η ανθρώπινη αξία ως ύπατο κριτήριο της έκφρασης και δράσης των οργάνων της πολιτείας.

δ) Η επιβολή του φόρου ακινήτων

μέσω των λογαριασμών της ΔΕΗ παραβιάζει τις συνταγματικώς κατοχυρωμένες αρχές της ελευθερίας των συναλλαγών και της οικονομικής ελευθερίας, καθώς και τους όρους της σύμβασης ιδιωτικού δικαίου που υπέγραψε η ανώνυμη εταιρεία με τον κάθε καταναλωτή και καθορίζουν πλήρως τις μεταξύ των συμβαλλομένων υποχρεώσεις, μεταξύ των οποίων δεν περιλαμβάνεται

Ενημέρωση των πολιτών στο Δήμο Νίκαιας - Ρέντη από το Πρόεδρο του ΔΣΠ Στέλιο Μανουσάκη, τον Γ.Γ. Γ. Σταματογιάννη και σύμβουλο Γ. Καραμιζάρη και Δήμαρχο Νίκαιας-Ρέντη κ. Γ. Ιωακειμίδη.

καμία άλλη υποχρέωση από πλευράς του καταναλωτή, πλην της πληρωμής του κόστους του ρεύματος που κατανάλωσε.

ε) Αντίκειται στις διατάξεις των άρθρων 1§3 και 26§2 του Συντάγματος, η οποιαδήποτε ανάθεση άσκησης δημόσιας εξουσίας σε Ν.Π.Ι.Δ., επομένως τόσον η είσπραξη φόρων, όσο και (κυρίως) η επιβολή διοικητικών κυρώσεων λόγω της άρνησης πληρωμής φόρων, που αποτελούν στοιχεία άσκησης δημόσιας εξουσίας και κατ'εξοχήν έκφραση κυριαρχίας του Κράτους, ασκουμένη αποκλειστικώς από το Δημόσιο.

Όλοι οι παραπάνω λόγοι καθιστούν εξαιρετικά πιθανό να κριθεί ως αντισυνταγματική η διάταξη του άρθρου 53 του Ν. 4021/2011 από το ΣτΕ, που θα κρίνει επί της αιτήσεως ακυρώσεως που εκδικάζεται ενώπιον του στις 2/12/2011.

Επομένως ορόσημο για την στάση που θα κρατήσουν όσοι αντιτίθενται στην καταβολή του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. αποτελεί η απόφαση αυτή, που λογικά θα έχει εκδοθεί έως το τέλος του τρέχοντος έτους και καταλάβει όλες τις παρεμφερείς περιπτώσεις (πρότυπη

Δίκη). Ανεξάρτητα όμως από αυτό, οι αντιτιθέμενοι στο Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. θα πρέπει να τηρήσουν την υποχρέωση τους να εξοφλήσουν τα επιμέρους κονδύλια του λογαριασμού της ΔΕΗ που αναφέρονται στις συνήθειες χρώσεις (μέσω όποιου φορέα ή μέσου αναλαμβάνει τμήμα επί του συνόλου της οφειλής, όπως πχ το ΑΤΜ των τραπεζών) και παράλληλα να φροντίσουν, ώστε αποδεδειγμένα να λάβει γνώση η ΔΕΗ, ότι η καταβολή τους έγινε προς εξόφληση του κόστους του καταναλωθέντος ηλεκτρικού ρεύματος και των λοιπών συνήθων έως σήμερα χρεώσεων, κάνοντας χρήση της «επιλογής» που τους παρέχεται δια της διατάξεως της ΑΚ 422, αφού η ΔΕΗ είναι ΝΠΙΔ. Περαιτέρω η ουσιαστική κατοχύρωση του καταναλωτή από το ενδεχόμενο η ΔΕΗ να

επικαλεσθεί την διάταξη του άρθρου 53§11 του Ν.4021/2011, δυνάμει της οποίας υποχρεούται να διακόψει την παροχή ρεύματος, εφόσον δεν έχει καταβληθεί το Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε., άλλως θα οφείλει εκείνη να καταβάλει το 25% επί του μη εισπραχθέντος τέλους, υφίσταται μόνον εφόσον αυτός επιτύχει δικαστικώς να εμποδίσει την ΔΕΗ να του διακόψει την ηλεκτροδότηση. Είναι περιττό να χαρακτηρίσει κανείς την περί Δημοκρατίας και Δικαιοσύνης αντίληψη που διέπει την εν λόγω διάταξη και τους εμπνευστές της, όμως εν τέλει πλήρης κατοχύρωση του καταναλωτή που επιλέγει να μην πληρώσει το Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε., παρέχεται μόνον με την έκδοση προσωρινής διαταγής, περαιτέρω δε και απόφασης ασφαλιστικών μέτρων, που απαγορεύει προς την ΔΕΗ την διακοπή της ηλεκτροδότησης, δεδομένου ότι ο υφι-

στάμενος κίνδυνος (διακοπή παροχής ηλεκτρικού ρεύματος προς τον καταναλωτή – πρόκληση υλικών ζημιών) είναι πιθανός, αναπότρεπτος και σαφώς σπουδαιότερος απ' όποια οικονομική βλάβη ήθελε επικαλεσθεί η ΔΕΗ

Αρκετοί πολίτες παρακολουθούν την ενημέρωση

λόγω επιβολής προστίμου ίσου με το 25% επί του αναφερομένου στον λογαριασμό τέλους, το οποίο μάλιστα μελλοντικώς θα είναι απαιτητέο από τον ίδιο τον οφειλέτη – καταναλωτή, άρα η όποια βλάβη της ΔΕΗ θα είναι ανύπαρκτη.

Ο επίλογος της εκδηλωθείσας αντίδρασης στο χαράτσι της ΔΕΗ δεν έχει γραφτεί ακόμη. Πιθανόν όμως η ελληνική κοινωνία να επιχειρεί να γράψει τον πρόλογο ενός ελπιδοφόρου νέου κεφαλαίου της πολύπαθης και ατυχούς πολιτικής ιστορίας της, όπου οι όροι του κοινωνικού συμβολαίου δεν θα αποτελούν πλέον κενές περιεχομένου ρηματικές διακοινώσεις, αλλά εργαλεία για την υλοποίηση από την ίδια την κοινωνία, της υποχρέωσης της να τηρεί, όσα η ίδια αποφάσισε για 'keίνη.

Ψήφισμα του ΔΣΠ για τις Γερμανικές αποζημιώσεις των θυμάτων από τα στρατεύματα κατοχής

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά εξέδωσε ομόφωνα το παρακάτω ψήφισμα:

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά στηρίζει τα δίκαια αιτήματα του «Εθνικού Συμβουλίου διεκδίκησης των οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα» και ζητά από την ελληνική κυβέρνηση να προωθήσει και να διεκδικήσει άμεσα:

- Την άμεση επιστροφή του δανείου που οι κατοχικές δυνάμεις υποχρέωσαν τη χώρα μας να τους παράσχει, πέραν των εξόδων συντήρησης των στρατευμάτων κατοχής.
- Τις γερμανικές επανορθώσεις που μας επιδόκασε η Διεθνής Διάσκεψη Ειρήνης των Παρισίων (1946) για τις καταστροφές που προξένησαν τα ναζιστικά στρατεύματα στην υποδομή της χώρας

μας.

- Την επιστροφή των αρχαιολογικών θησαυρών που αφαίρεσαν τα γερμανικά στρατεύματα κατοχής από τα μουσεία μας και τους αρχαιολογικούς χώρους.

- Τις αποζημιώσεις προς τα θύματα της θηριωδίας των ναζιστικών στρατευμάτων κατοχής εις βάρος των κατοίκων εκατό (100) περίπου ολοκαυτωμάτων πόλεων και χωριών, αλλά και γενικότερα εις βάρος άμαχου πληθυσμού.

Ψήφισμα του ΔΣΠ για την μεταφορά δικαστικών αρμοδιοτήτων στους Συμβολαιογράφους

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά είναι κατηγορηματικά αντίθετος σε κάθε μεταφορά δικαστικών αρμοδιοτήτων στους συμβολαιογράφους.

Τα προβλήματα της Δικαιοσύνης έχουν κατεξοχήν λειτουργικό υπόβαθρο και δεν επιλύονται με καινοφανείς θεσμικές αλλαγές που παραβιάζουν ευθέως το Σύνταγμα και την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Οι συνταγματικές εγγυήσεις του φυσικού δικαστή και οι δικονομικές εγγυήσεις της δίκαιης δίκης δεν επιδέχονται κανενός είδους εκπτώσεις.

Η πολιτεία έχει βαρύτατες ευθύνες καθώς με τις απαράδεκτες αυτές νομοθετικές πρωτοβουλίες είτε δικής της επιλογής είτε εξωθεσμικών πα-

ραγόντων, θέτει σε κίνδυνο τα θεμέλια της συνταγματικής και δικαιοσύνης τάξης στη χώρα μας.

Η πολιτεία έχει βαρύτατες ευθύνες γιατί επιτρέπει σε πρόσωπα και επιτροπές που δεν έχουν καμία συνταγματική και πολιτική νομιμοποίηση να ελέγχουν και να εποπτεύουν τα Δικαστήρια και τους Έλληνες δικαστές.

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά είναι αλληλέγγυος με την Ολομέλεια του Αρείου Πάγου και αντιτίθεται σε κάθε μέτρο που θυσιάζει την ορθή απονομή της Δικαιοσύνης στο όνομα της δήθεν «επιτάχυνσης».

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά είναι παρών μαζί με τους άλλους Δικηγορικούς Συλλόγους σε κάθε γόνιμο και πραγματικό διάλογο για τα προβλήματα της Δικαιοσύνης.

Αρνείται, όμως, να νομιμοποιήσει και να αποδεχτεί προειλημμένες αποφάσεις που βάλλουν κατά της συνταγματικής τάξης, δημιουργούν ανασφάλεια δικαίου και καταρρακώνουν το αίσθημα δικαίου των πολιτών, σε μια εποχή μάλιστα που η Δικαιοσύνη και οι λειτουργοί της οφείλουν να επιτελέσουν ένα πολύ σημαντικό ρόλο για να προστατεύσουν να νόμιμα δικαιώματα και τις ελευθερίες των πολιτών ώστε να μην απωλεσθεί η κοινωνική συνοχή και να μην καταρρεύσει το Κράτος Δικαίου.

Ψήφισμα του για το Πολυτεχνείο

Ο ΔΣΠ τίμησε τους αγωνιστές του Πολυτεχνείου και εξέδωσε το παρακάτω ψήφισμα ζητώντας να διατηρηθεί ζωντανό το Μήνυμα σε καιρούς διαστρέβλωσης.

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά τιμά την επέτειο του Πολυτεχνείου και όσους αγωνίστηκαν για την πτώση της δικτατορίας και την προάσπιση της ελευθερίας, της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Τα μηνύματα της εξέγερσης του Πολυτεχνείου διατηρούν τη σημασία και την επικαιρότητά τους τη σημερινή εποχή, ιδιαίτερα μάλιστα καθώς με επίκληση της οικονομικής κρίσης επιχειρείται ολομέτωπη επίθεση σε κατακτήσεις δεκαετιών και κατοχυρωμένα δικαιώματα των Ελλήνων πολιτών.

Είναι χρέος μας να προστατεύσουμε τη συλλογική μνήμη από τη λήθη και τη διαστρέβλωση και να διατηρήσουμε ζωντανό το μήνυμα του Πολυτεχνείου.

Είναι χρέος μας να παλέψουμε ενάντια στην καλλιεργούμενη απάθεια και τη μοιρολατρία και να δημιουργήσουμε μία γενιά ενεργών πολιτών, οι οποίοι θα συμμετέχουν σε συλλογικές και μαζικές διαδικασίες αγωνιζόμενοι ώστε να μην μείνουν κενό γράμμα οι έννοιες της ελευθερίας, της ανεξαρτησίας και της δημοκρατίας στη χώρα μας.

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά με ομόφωνη απόφασή του, τιμώντας του αγωνιστές του Πολυτεχνείου και τα ιδανικά τους, κατέθεσε στεφάνι στο χώρο του Πολυτεχνείου.

Ο Πρόεδρος του ΔΣΠ καταθέτει στεφάνι εκ μέρους του ΔΣΠ στο χώρο του Πολυτεχνείου.

Αντιπροσωπεία συμβούλων του ΔΣΠ αποτελούμενη από τον Ταμία Ευάγγελο Αναγνώστου και τον σύμβουλο Γ. Καραμιζάρη με τον Πρόεδρο του ΔΣΠ αποτίουν φόρο τιμής στους αγωνιστές.

ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ - ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ CCBE

της **Μαίρης Φλωροπούλου-Μακρή**,
Δικηγόρου LL.M, Συμβούλου ΔΣΠ, μέλος των επιτροπών CCBE:
Πρόσβαση στην Δικαιοσύνη, Δίκαιο των Εταιρειών,
Δεοντολογία, Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη,
Ευρωπαϊκό Δίκαιο των Συμβάσεων, Πληροφορική

Στις 21 Οκτωβρίου 2011 συνήλθε στην Νάντη Γαλλίας η **Διαρκής Επιτροπή και στις 25 Νοεμβρίου 2011 στην Αμβέρσα η Ολομέλεια του Συμβουλίου των Δικηγορικών Συλλόγων Ευρώπης [CCBE]**

Παράλληλα, στις 25 και 26 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκαν συνεδριάσεις των Επιτροπών: Εκπαίδευσης Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, GATS, PECO, Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, της Δεοντολογίας και οι Ομάδες Εργασίας για τα Δικαιώματα των θυμάτων εγκληματικών ενεργειών, του προγράμματος «Βρες τον Δικηγόρο», του Ευρωπαϊκού Δικαίου των Συμβάσεων.

Κύριο Θέμα το οποίο απασχόλησε τόσο την Διαρκή Επιτροπή CCBE στην Νάντη όσο και την Ολομέλεια CCBE στην Αμβέρσα είναι η πίεση που ασκεί η «Τρόικα» [ΕΕ- ΕΚΤ-ΔΝΤ] σε κράτη- μέλη μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, για μεταρρύθμιση των συστημάτων τους ως προϋπόθεση για την διάσωση των κατά την διάρκεια της οικονομικής κρίσης.

Στις 11 Οκτωβρίου 2011 ο **Πρόεδρος του CCBE, Georges Albert-Dal** με επιστολή του προς την κεφαλή της Ελληνικής Αντιπροσωπείας κ. Ιωάννα Καλαντζάκου, ενημέρωνε σχετικά με την συνάντηση που είχε με την **Επίτροπο Δικαιοσύνης και Αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κ. Viviane Reding** στις 5 Οκτωβρίου.

Ένα από τα βασικά θέματα που συζητήθηκαν κατά την συνάντηση ήταν η **επίδραση των όρων που θέτει η Τρόικα για τις εκταμιεύσεις των δόσεων στα κράτη- μέλη που βρίσκονται σε αυτό το «καθεστώς δανεισμού» στο δικηγορικό λειτουργήμα, στα πλαίσια της «απελευθέρωσης» του δικηγορικού επαγγέλματος παραγνωρίζοντας τον ιδιαίτερο ρόλο του δικηγόρου ως συλλειτουργού στην απονομή της Δικαιοσύνης και του δικηγορικού επαγγέλματος που δεν έχει καμία σχέση με τα υπόλοιπα υπό απελευθέρωση επαγγέλματα.**

Η **Επίτροπος Reding** ανησυχώντας για την προάσπιση της ανεξαρτησίας και αυτορρύθμισης του δικηγορικού επαγγέλματος απέστειλε επιστολή στον **Επίτροπο Olli Rehn** (υπεύθυνο για την δράση της Τρόικα εκ μέρους Ε.Ε.) και ζήτησε παράλληλα από το CCBE -και εκείνο από όλες τις ενδιαφερόμενες Αντιπροσωπείες-συγκεκριμένες προτάσεις αναφορικά με τον τρόπο βελτίωσης της απονομής της Δικαιοσύνης.

Οι εθνικές αντιπροσωπείες της Ελλάδας, Ιρλανδίας, Πορτογαλίας, απέστειλαν έγγραφες εισηγήσεις, τις οποίες ανέπτυξαν και προφορικά ενημερώνοντας την Διαρκή Επιτροπή και την Ολομέλεια για **εξελίξεις στο Δικαιϊκό τους Σύστημα λόγω της παρουσίας της Τρόικα.**

Κατά την διάρκεια της Διαρκούς Επιτροπής, η επι-

κεφαλής της **Ελληνικής Αντιπροσωπείας Ι. Καλαντζάκου**, ανέπτυξε προφορικά την ήδη αποσταλείσα εκ μέρους της επιστολή προς τον **Πρόεδρο του CCBE George- Albert Dal** στην οποία αναφέρονταν αναλυτικά σε όλα τα ερωτήματα που έθεσε κλιμάκιο της Τρόικα αναφορικά με την εσωτερική οργάνωση του δικηγορικού λειτουργήματος στην Ελλάδα, τον τρόπο λειτουργίας των Δικηγορικών Συλλόγων και τις σχετικές απαντήσεις εκ μέρους της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας.

Στη συνέχεια η Ελληνική Αντιπροσωπεία ενημέρωσε για το αίτημα, εκ μέρους της Ε.Ε. της άρσης των περιορισμών στη σύνθεση των δικηγορικών εταιριών (από δικηγόρους που ανήκουν σε ένα δικηγορικό Σύλλογο) και την θέση μας ότι αυτός ο περιορισμός δεν προσκρούει σε διατάξεις του Ενωτικού Δικαίου, αλλά αφορά στην οργάνωση και στην λειτουργία του επαγγέλματος στην Ελλάδα. Επίσης ενημέρωσε για το αίτημα της Τρόικα προς επανεξέταση του θέματος της δυνατότητας λειτουργίας πολυεπαγγελματικών εταιριών στην Ελλάδα και την αρνητική θέση της χώρας μας καθόσον από την Οδηγία (Directive of Services, σελ.53 Οδηγός για την Εφαρμογή της Οδηγίας από τα κράτη-μέλη), το Κοινοτικό Δίκαιο, την σχετική απόφαση της Ευρωβουλής το 2005 και την απόφαση Wouters (C-309/99), δίδεται το δικαίωμα στα κράτη- μέλη να απαγορεύσουν την λειτουργία πολυεπαγγελματικών εταιριών καθόσον παραβιάζονται βασικές αρχές (εχεμύθεια, εμπιστευτικότητα) που αφορούν το δικηγορικό επάγγελμα και όχι άλλα (π.χ. ορκωτοί ελεγκτές).

Αναπτύχθηκαν προφορικά και οι εισηγήσεις της **Ιρλανδικής αντιπροσωπείας** που ενημέρωσε για τις δραματικές εξελίξεις στον τρόπο λειτουργίας των Δικηγορικών Συλλόγων λόγω της παρέμβασης της Τρόικα με την θεσμοθέτηση της “Ανεξάρτητης Ρυθμιστικής Αρχής Ελέγχου των Δικηγορικών Συλλόγων” καθώς και οι όροι που τίθενται από την Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς και Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG for the Internal Market and Services), από 11 μέλη εκ των οποίων τα 7 είναι μη δικηγόροι και όλοι είναι διορισμένοι από την Κυβέρνηση.

Της **Πορτογαλικής Αντιπροσωπείας** που ενημέρωσε τα μέλη ότι ακόμα δεν έχουν γίνει μεταρρυθμίσεις (όπως στην Ιρλανδία), αλλά υπάρχει πρόθεση της Κυβέρνησης να προσλάβει δικηγόρους στο πρόγραμμα πρόσβασης στη Δικαιοσύνη» αντί flat μισθού, οι οποίοι θα είναι άμεσα υπάλληλοι της εξαρτώμενοι από την Κυβέρνηση.

Η **Ολλανδική αντιπροσωπεία** ενημέρωσε για την πρόθεση της Ολλανδικής Κυβέρνησης να συστήσει ένα εποπτικό όργανο της Ομοσπονδίας των Δικ. Συλλόγων Ολλανδίας από μη δικηγόρους.

Η **Ιταλική αντιπροσωπεία** ενημέρωσε ότι ο «Νόμος Σταθερότητας Νο 148/2011» που ψηφίστηκε, επιφέρει ουσιαστικές αλλαγές, όπως καταργήθηκαν οι προκαθορισμένες αμοιβές, επιτρέπεται η ίδρυση πολυεπαγγελματικών εταιρειών κ.α.

Οι συνεχείς επαφές και επικοινωνία με το Προεδρείο του CCBE, συνεχίστηκαν και μετά την Διαρκή Επιτροπή της Νάντης έτσι ώστε στην σχετική επιστολή να ενσωματωθούν όλες οι τρέχουσες εξελίξεις και οι προτάσεις –απαντήσεις της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος απέναντι στα σχόλια και τις πιέσεις της Τρόικα. Συντάχθηκε αναλυτική **Εκθεση – Πίνακας** σχετικά με τις εξελίξεις και μάλιστα κατά χρονολογική σειρά με τις απαντήσεις κάθε χώρας στα ερωτήματα της Τρόικα, ειδικότερα δε όσον αφορά την Ελλάδα αρχής γενομένης της σειράς των απαντήσεων από τον Φεβρουάριο του 2011 αποκρούοντας ένα προς ένα και στο σύνολο τους, ως αβάσιμους και μη νόμιμους τους ισχυρισμούς της Τρόικα, επί των κατ' ιδίαν θεμάτων που έθετε (διαφήμιση, ποσά αναφοράς, εισφορές μελών, δικηγορικές εταιρείες, πολυεπαγγελματικές εταιρείες, την αφαίρεση δικηγορικής ύλης, αυτορρύθμιση των δικ. Συλλόγων).

Κατά την διάρκεια της Ολομέλειας ο Πρόεδρος του CCBE, ενημέρωσε ότι στις 9 Νοεμβρίου 2011, το CCBE απέστειλε στο γραφείο της Επιτρόπου Reding επιστολή με θέμα: «**Γραπτές τοποθετήσεις- απαντήσεις για μια επιστολή από την Αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και Επιτρόπου για τη Δικαιοσύνη, κ. Reding, στον Επίτροπο Olli Rehn**» (σύμφωνα με τα όσα συμφωνήθηκαν κατά τη συνάντηση με την Επίτροπο Reding, στις αρχές του Οκτωβρίου). Ενημέρωσε επίσης ότι το CCBE έχει συγκεντρώσει σε μία **Εκθεση- Πίνακα** [βλ.ανω]στοιχεία σχετικά με τα σημεία των ΜΝΗΜΟΝΙΩΝ, της Ελλάδας, της Ιρλανδίας και της Πορτογαλίας που αφορούν τους δικηγόρους και το νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα.

Αποσπώντας από το κείμενο της επιστολής επισημαίνουμε τα παρακάτω σημεία:

«...Στο δικό της Μνημόνιο με την Τρόικα η κυβέρνηση της Ελλάδας συμφώνησε, μεταξύ άλλων, να ξεκινήσει έναν έλεγχο για να διαπιστωθεί σε ποιο βαθμό οι συνδρομές των μελών προς τους δικηγορικούς Συλλόγους είναι λογικές, αναλογικές και δικαιολογημένες. Οι επιθεωρητές της Τρόικας αμφισβήτησαν την αναλογικότητα και τη διαφάνεια του σημερινού συστήματος των εισφορών για τους δικηγόρους σύμφωνα με το οποίο πληρώνουν περισσότερα ή λιγότερα ανάλογα με διάφορα κριτήρια (παράσταση στο δικαστήριο, βαθμός δικαιοδοσίας, σκοπός των υπηρεσιών που προσφέρονται από τους αρμόδιους δικηγορικούς συλλόγους στα μέλη τους) και συνέστησε μία ενιαία ετήσια συνδρομή για όλους τους δικηγόρους.

...Το CCBE θεωρεί ότι δεν είναι ο ρόλος μιας κυβέρνησης να εξετάσει πώς μια ανεξάρτητη ένωση, ιδίως

ένας Δικηγορικός Σύλλογος, καθορίζει τις συνδρομές των μελών του, εφ' όσον - από τη σκοπιά της νομοθεσίας της ΕΕ - δεν υπάρχει καμία διάκριση μεταξύ των πολιτών της ΕΕ όσον αφορά τους όρους άσκησης του επαγγέλματος».

«...Μερικές γενικές παρατηρήσεις σχετικά με την ανεξάρτητη ρύθμιση του επαγγέλματος του δικηγόρου: Η ανεξαρτησία του Δικηγορικού Συλλόγου από το κράτος σε όλες τις εκφάνσεις της, είναι ένα από τα βασικότερα χαρακτηριστικά μιας ελεύθερης και δημοκρατικής κοινωνίας. Είναι επίσης ένα θεμελιώδες δικαίωμα των ατόμων που ζητούν νομικές συμβουλές για την παροχή νομικής βοήθειας από δικηγόρους οι οποίοι είναι ανεξάρτητοι από το κράτος και συνεπώς μπορούν να εκπροσωπηθούν χωρίς φόβο.

Κατά συνέπεια, η ρύθμιση του επαγγέλματος των εν λόγω μελών από το κράτος πρέπει να είναι ελεύθερο από την κρατική παρέμβαση, και οι δικηγόροι που παρέχουν νομική βοήθεια, δεν θα πρέπει να απασχολούνται άμεσα από το κράτος.

Υπάρχουν πολλές διεθνείς δηλώσεις - αποφάσεις που μιλούν για τη σημασία αυτών των αρχών, συμπεριλαμβανομένων των Βασικών Αρχών των Ηνωμένων Εθνών για την ανεξαρτησία του Δικαστικού Σώματος και τον ρόλο των Δικηγόρων, η Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την ελευθερία άσκησης του επαγγέλματος του Δικηγόρου και η δήλωση της Διεθνούς Επιτροπής Νομικών του 2007 για την ανεξαρτησία των Δικαστών, των Δικηγόρων, των Εισαγγελέων.

Αυτές οι διεθνείς δηλώσεις - αποφάσεις χρησιμεύουν ως διακήρυξη Αξιών και, στην πράξη, σαν ένα πρότυπο που κάθε δικαιοδοσία θα πρέπει να χρησιμοποιήσει για να αρχίσει να αναπτύσσεται ένας ανεξάρτητος δικηγορικός Σύλλογος.

Η «Ανεξαρτησία του Δικηγόρου» είναι, επίσης, ρητά αναγνωρισμένη στον Χάρτη των Βασικών Αρχών του Ευρωπαϊκού Δικηγορικού Λειτουργήματος του CCBE, ως μία από τις βασικές αρχές του δικηγορικού επαγγέλματος, μεταξύ άλλων με την ακόλουθη σημείωση: «Η αυτο - ρύθμιση του κλάδου είναι ζωτικής σημασίας για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας του κάθε δικηγόρου ατομικά».

...Οι Οδηγίες περί Δικηγόρων, αποτελούν από μόνες τους, ριζικά μέτρα για την ελεύθερη διακίνηση των δικηγόρων σε όλη την ΕΕ.

Επομένως υπάρχουν οι Βασικές Αρχές, που αναγνωρίζονται από τους παραπάνω μεγάλους διεθνείς οργανισμούς όπως τα Ηνωμένα Έθνη και το Συμβούλιο της Ευρώπης, και οι προτεινόμενες αλλαγές στην Ιρλανδία, την Πορτογαλία και την Ελλάδα παραβιάζουν τις αρχές αυτές».

Στα παραπάνω θάθελα απλά να επισημάνω ότι:

Είναι σαφές ότι ο δικηγορικός κόσμος βάλλεται σ' ολόκληρη την Ευρώπη και είναι προφανές γιατί!

Τόσο οι εθνικοί Δικηγορικοί Σύλλογοι και οι Ομοσπονδίες τους, όσο και το CCBE, καλούνται να ανταποκριθούν και διατηρήσουν τον ρόλο τους ως αυτορρυθμιζόμενα και αναξέρετα συνδικαλιστικά όργανα αφενός, αλλά και ως πυλώνες προστασίας της ατομικής

ακεραιότητας, της αξιοπρέπειας και ελευθερίας ενός εκάστου δικηγόρου εξ ημών και της διατήρησης της φύσεως της ιδιότητας του δικηγόρου πρωτίτως ως ανεξάρτητου συλλειτουργού στην απονομή της δικαιοσύνης.

Στο σημείο αυτό πιστεύω ότι είναι ιδιαίτερη τιμή για μας η εκλογή του Αντιπροέδρου του ΔΣΠ, κ. Ευαγγέλου Τσουρούλη, στην θέση του Α' Αντιπροέδρου του CCBE. Όπως χαρακτηριστικά μετά το τέλος της εκλογής είπε συγκινημένος ο απερχόμενος Πρόεδρος κος Dal, απευθυνόμενος στην Ολομέλεια, το CCBE και ο δικηγορικός κόσμος της Ευρώπης αισθάνονται τιμή αλλά και εμπιστοσύνη στο πρόσωπο του, η εγνωσμένη εμπει-

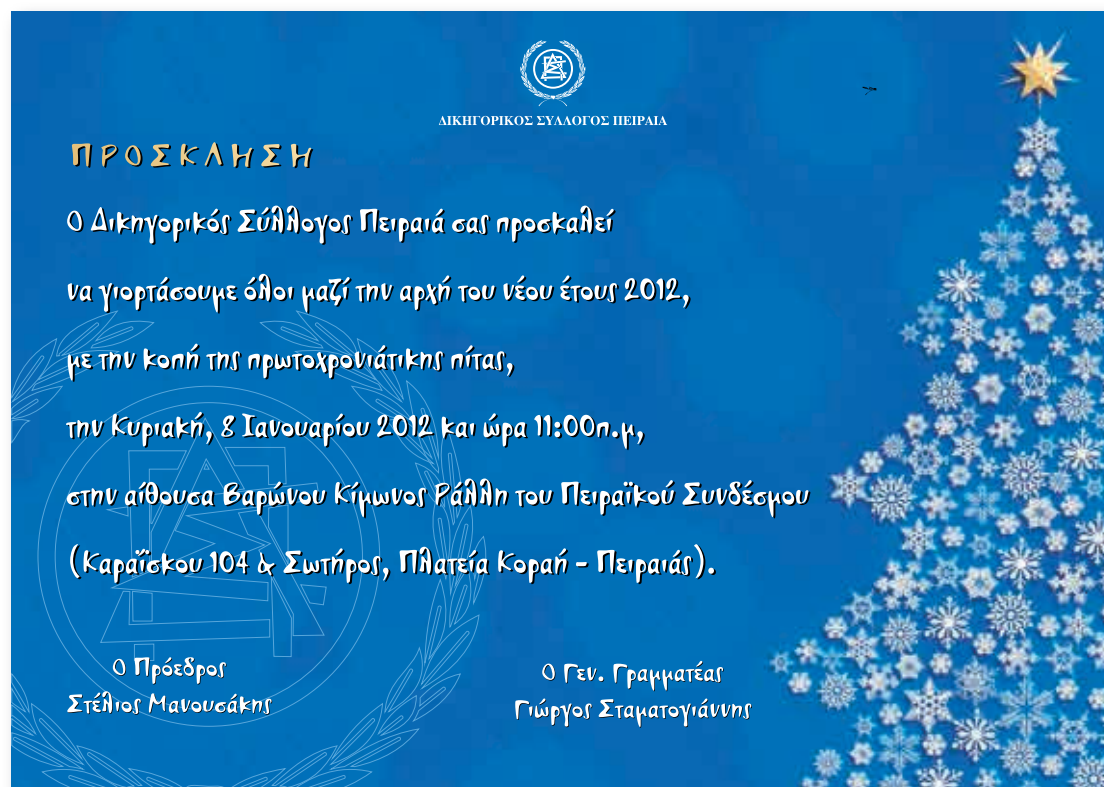
ρία, το ήθος, το κύρος, η αξιοπρέπεια και προσωπικότητα του οποίου, εμπνέουν τον σεβασμό σ' όλους, φίλους και αντιπάλους. Εμπειρία και προσωπικότητα πολύτιμες στις πραγματικά δύσκολες εποχές που βιώνουμε.

Σ' αυτή την πολύτιμη εμπειρία, πλούσια γνώση και αγάπη και σεβασμό για τους δικηγόρους, το δικηγορικό λειτουργήμα και τους δικηγορικούς συλλόγους, προσβλέπουμε με εμπιστοσύνη και όλοι οι έλληνες συνάδελφοι του, με περισσή δε περηφάνια οι Πειραιώτες συνάδελφοι του και του ενχόμαστε:

Καλή και Δημιουργική Θητεία!

Ο ΔΣΠ για το θεσμό της εφεδρείας

Το Δ. Σ. του Δ. Σ. Π. ομόφωνα καταδικάζει το θεσμό της εφεδρείας που τέθηκε από χθες σε εφαρμογή και κινδυνεύει να διαλύσει την ήδη προβληματική δημόσια διοίκηση της πατρίδας μας και μάλιστα σε μια εξαιρετικά κρίσιμη στιγμή. Η εφεδρεία είναι σκληρό, άδικο, βάρβαρο και ανάλγητο μέτρο το οποίο στρέφεται ευθέως εναντίον του κοινωνικού ιστού, καθώς αποστερεί τον κρατικό μηχανισμό από ικανούς και άξιους λειτουργούς. Ιδιαίτερα δε για τον ευαίσθητο χώρο των δικαστικών υπαλλήλων η υποχρεωτική εφεδρεία δημιουργήσει ακόμα περισσότερα προβλήματα και μάλιστα σε μια εποχή κατά την οποία η υπεύθυνη πολιτική και δικαστική εξουσία εξαγγέλλει καθημερινά μέτρα για την επιτάχυνση της απονομής της Δικαιοσύνης.

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά σας προσκαλεί

να γιορτάσουμε όλοι μαζί την αρχή του νέου έτους 2012,

με την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας,

την Κυριακή, 8 Ιανουαρίου 2012 και ώρα 11:00π.μ.,

στην αίθουσα Βαρώνου Κίμωνος Ράλλη του Πειραιϊκού Συνδέσμου

(Καραϊσκού 104 & Σωτήρος, Πλατεία Κοραή - Πειραιάς).

Ο Πρόεδρος
Στέλιος Μανουσάκης

Ο Γεν. Γραμματέας
Γιώργος Σταματογιάννης

Ολομέλεια του Διεθνή Ναυτιλιακού Οργανισμού - International Maritime Organization (I.M.O)

Τη Δευτέρα 21 Νοεμβρίου 2011, πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο η ανά διετία ολομέλεια (plenary) του Διεθνή Ναυτιλιακού Οργανισμού - International Maritime Organization (I.M.O* πρόκειται για το ναυτιλιακό τμήμα του Ο.Η.Ε), με θέμα: **“PIRACY, orchestrating the response** - Πειρατεία, ενορχηστρώνοντας την απάντηση“, όπου ο διεθνής αυτός οργανισμός έλαβε αποφάσεις για τη θεσμοθέτηση του πλαισίου της νομοθεσίας για την καταπολέμηση της σύγχρονης αναγέννησης της θαλάσσιας πειρατείας.

Στην ελληνική αντιπροσωπεία που παρακολούθησε τις εργασίες και έκανε παρεμβάσεις, συμμετείχε ως μέλος της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για τον ελληνικό νόμο για την πειρατεία σε διεθνή ύδατα, σύμφωνα με τους κανόνες του I.M.O και ο συνάδελφος, μέλος του Δ.Σ του Δ.Σ.Π καθώς και μέλος της ελληνικής αντιπροσωπείας του CCBE Δημήτρης Σταθακόπουλος.

Για τις λεπτομέρειες και τα στοιχεία του νέου υπό σύσταση νόμου ο παραπάνω συνάδελφος είχε την ευκαιρία να συζητήσει σε μικρή ομάδα εργασίας, με τον Γ.Γ του I.M.O, κ. Ευθύμιο Μητρόπουλο.

* αποτελεί μέγιστη τιμή για την Ελλάδα, το γεγονός πως Γ.Γ του ναυτιλικού Ο.Η.Ε (I.M.O) είναι Έλληνας.

Στη φωτογραφία ο Γ.Γ του I.M.O κ. Ευθ. Μητρόπουλος με τον συνάδελφο Δημ. Σταθακόπουλο, στο γραφείο του πρώτου

Πειραιϊκό κέντρο Διαμεσολάβησης

Ήδη από το 2009 και με έμφαση το 2010 και 2011, ο Δ.Σ.Π ασχολήθηκε και πλέον οδηγεί τις εξελίξεις στο νέο πεδίο δικηγορικής ύλης που λέγεται **διαμεσολάβηση** σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις σύμφωνα με το Ν. 3898/10.

Οι αλληπάλληλες συναντήσεις με θεσμικούς φορείς, τα τοπικά επιμελητήρια, καθηγητές και εκπαιδευτές διαμεσολαβητές (έλληνες και ξένους), έχουν φέρει αποτελέσματα και άμεσα θα δημιουργηθεί και θα λειτουργήσει το **Πειραιϊκό Κέντρο Διαμεσολάβησης** (αρχές 2012), στο οποίο θα εκπαιδευτούν οι πρώτοι διαμεσολαβητές με σκοπό την υλοποίηση των προϋποθέσεων του νόμου Ν. 3898/10.

Φυσικά για να αποδώσει ο νέος θεσμός, πρωταρχική ανάγκη είναι πιστέψουν τα μέρη (δικηγόροι και πολίτες) σ' αυτόν και κυρίως πως συμφέρει όλες τις πλευρές.

Εξάλλου στις 18.11.2011 η επιτροπή διαμεσολάβησης αποτελούμενη από τον πρόεδρο του ΔΣΠ Στ. Μανουσάκη, το ΓΓ Γιωργ. Σταματογιάννη, την κ. Μ. Φλωροπούλου-Μακρή, τον κ. Χρ. Τσάλο (πιστοπ. διαμεσολαβητή), τον κ. Δημ. Σταθακόπουλο και τον Γιάννη Νταλάκο, παρευρισκομένου και του Ταμία του κ. Ευαγγ. Αναγνώστου είχαν συνάντηση στα γραφεία του ΔΣΠ και ανέλυσαν επί μακρόν τις τεχνικές εκπαιδευτικές λεπτομέρειες του υπό σύσταση Κέντρου με την διεθνώς αναγνωρισμένη Ολλανδή εκπαιδευτρια/ διαμεσολαβήτρια κ. Μανόν Σονεβίλε και τις επίσης πιστοποιημένες διαμεσολαβήτριες Δήμητρα Τριανταφύλλου και Μ. Χατζηλεωνίδα (ΔΣΘ).

Επίσης κατ' ιδίαν συνάντηση στο γραφείο του στο **City University London** με τον καθηγ. κ. **Κώστα Γραμμένο (Prof. Costas Grammenos)**, είχε ο συνάδελφος Δημ. Σταθακόπουλος, τον οποίο ενημέρωσε για το νέο ελληνικό νομοσχέδιο για τη ναυτιλία, καθώς και για τις πρωτοβουλίες του ΔΣΠ αναφορικά με τη διαμεσολάβηση. Ο κ. Γραμμένος έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον και πρόθεση να βοηθήσει στην υλοποίηση του Πειραιϊκού Κέντρου Διαμεσολάβησης λαμβάνοντας και ναυτιλιακή και γιατί όχι ακόμα και διεθνή χροιά.

City University London, ο καθηγ. κ. Κώστας Γραμμένος (Prof. Costas Grammenos), με τον συνάδελφο Δημ. Σταθακόπουλο.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ ΣΤΟ ΔΣΠ

Προβληματισμοί και ζητήματα ερμηνείας και εφαρμογής του Ν. 3943/2011 – “περί καταπολέμησης της φοροδιαφυγής”

Με επιτυχία ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά συνδιοργάνωσε με την Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος στις 10 Οκτωβρίου 2011 στην αίθουσα εκδηλώσεων του Δ.Σ.Π. μια ενδιαφέρουσα ενημερωτική ημερίδα με θέμα:

«Προβληματισμοί και ζητήματα ερμηνείας και εφαρμογής του Ν. 3943/2011 – “περί καταπολέμησης της φοροδιαφυγής”».

Ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Στέλιος Μανουσάκης χαιρέτησε την ενημερωτική ημερίδα με τα παρακάτω λόγια:

«Σας καλωσορίζω στην αποψινή ημερίδα που

Η σημερινή εκδήλωση αποτελεί απτή απόδειξη του ότι δικηγόροι, δικαστές και εισαγγελείς δεν μοιράζονται απλώς τον ίδιο χώρο εργασίας, αλλά συνεργάζονται στενά για την εύρυθμη λειτουργία απονομής της δικαιοσύνης, παράγοντας σημαντικό επιστημονικό έργο.

Όλοι εμείς, από το μετερίζι της Δικαιοσύνης, ως συλλειτουργοί της και προστάτες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και κοινωνικών ελευθεριών, οφείλουμε να παρεμβαίνουμε ουσιαστικά και καθοριστικά στα κορυφαία ζητήματα που απασχολούν την κοινωνία μας.

Ο Πρόεδρος του ΔΣΠ κ. Στέλιος Μανουσάκης στο βήμα. Οι ομιλητές της ημερίδας με τον Πρόεδρο της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος κ. Παναγ. Μπρακουμάτσου.

συνδιοργανώνει ο Σύλλογος μας από κοινού με την Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος με αντικείμενο το Ν. 3943/2011: περί καταπολέμησης της φοροδιαφυγής.

Είναι πλέον σημείο των καιρών να μην συζητούμε για νομοσχέδια και νόμους που σαν σκοπό έχουν την ανάπτυξη και την πρόοδο της κοινωνίας μας, αλλά για νόμους - σωσίβια μιας υπό κατάρρευση οικονομίας και ενός κοινωνικού ιστού που διαρκώς διαβρώνεται.

Είναι αδιαμφισβήτητη αλήθεια ότι η φοροδιαφυγή αποτελεί τη μόνιμη γάγγραινα του κρατικού μηχανισμού των εσόδων και από τις πιο σημαντικές παθογένειες της ελληνικής κοινωνίας, με βαθιές ρίζες και ένοχο παρελθόν. Ίσως πιο αξιοπερίεργο από το ίδιο το φαινόμενο της φοροδιαφυγής είναι η διαχρονική ανικανότητα και απροθυμία της ελληνικής Πολιτείας να επιλύσει αυτό το σύγχρονο Κυλώνειο Άγος.

Πολλές νομοθετικές παρεμβάσεις επαγγέλθη-

καν μέχρι σήμερα την περίφημη «πάταξη» της φοροδιαφυγής, όμως κάθε φορά που ψηφιζόταν ένας νέος νόμος, ουσιαστικά ομολογούσε την αποτυχία του προηγούμενου. Άραγε και ο νεαρός ν. 3943/2011 θα έχει την ίδια τύχη; Εντέλει η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής είναι απλώς ζήτημα νομοθεσίας (μήπως δεν έχουμε αρκετούς ή καλούς νόμους;) ή προϋποθέτει την ανάπτυξη φορολογικής συνείδησης στους πολίτες που θα εμπιστεύονται το Κράτος και τα όργανά του;

Με την αποψινή ημερίδα επιδιώκεται, στα πρώτα κιόλας βήματα εφαρμογής του 3943/2011, η διερεύνηση σοβαρών προβλημάτων που είναι βέβαιο ότι θα μας απασχολήσουν πολύ σύντομα στις αίθουσες των δικαστηρίων. Η φύση του αδικήματος της φοροδιαφυγής ως «διαρκές», παρακάμπτοντας τις γενικές διατάξεις του ΠΚ, η δυνατότητα έκδοσης εντάλματος σύλληψης, τα ειδικά δικονομικά ζητήματα στο έγκλημα της μη καταβολής ληξιπρόθεσμων χρεών προς το Δημόσιο, τα αδικήματα που τυποποιούνται στο νέο νόμο για τις διακριτές υπαλλακτικές μορφές του εγκλήματος της φοροδιαφυγής, όπως η παράλειψη υποβολής ή η υποβολή ανακριβούς δήλωσης εισοδήματος, η μη απόδοση του ΦΠΑ και η έκδοση πλαστών - εικονικών φορολογικών στοιχείων, αλλά και ο νεότευκτος θεσμός του Οικονομικού Εισαγγελέα, εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του νέου νόμου.

Για το σκοπό αυτό φιλοξενούμε απόψε τον κ. Γιώργο Δημήτρη, Επικ. Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, τον κ. Παναγιώτη Καψιμάλη, Εισαγγελέα Πρωτοδικών, τον κ. Ευάγγελο Ιωαννίδη, Εισαγγελέα Πρω-

τοδικών και την κ. Πόπη Παπανδρέου, Αντεισαγγελέα Πρωτοδικών οι οποίοι θα επιχειρήσουν με την επιστημονική σκέψη και κριτική τους προσέγγιση να φωτίσουν τις άγνωστες και αδιευκρίνιστες πτυχές του νέου νομοθετήματος.

Στο σημείο αυτό να καλωσορίσω τον Πρόεδρο της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος, κ. Παναγ. Μπρακουμάτσο, Αντεισαγγελέα Εφετών, και να τον ευχαριστήσω για το συντονισμό της αποψινής ημερίδας.»

Εισηγήσεις έκαναν:

- Γιώργος Δημήτρη, Επικ. Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. «Η φοροδιαφυγή ως “διαρκές” έγκλημα».

- Παναγιώτης Καψιμάλης, Εισαγγελέας Πρωτοδικών.

«Ειδικά δικονομικά ζητήματα στο έγκλημα, που τυποποιείται στο άρθρο 25 του Ν. 1882/1990».

- Ευάγγελος Ιωαννίδης, Εισαγγελέας Πρωτοδικών.

«Οι αντικειμενικές υποστάσεις των άρθρων 17, 18 και 19 του Ν. 3943/2011».

- Πόπη Παπανδρέου, Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών.

«Ο Οικονομικός Εισαγγελέας με τον Ν. 3943/2011 “περί καταπολέμησης της φοροδιαφυγής”. Αρμοδιότητες – Προβληματισμοί».

Τον συντονισμό της ημερίδας είχε ο Πρόεδρος της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος κ. Παναγιώτης Μπρακουμάτσος, Αντεισαγγελέας Εφετών.

Επακολούθησε στο τέλος συζήτηση.

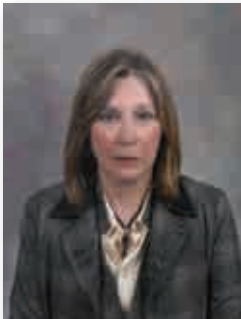
Την ημερίδα στο ΔΣΠ παρακολούθησαν Δικαστικοί και Δικηγόροι με ενδιαφέρον.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Ειρήνη Κυρίου, Πρόεδρος Εφετών, Προϊσταμένη του Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς

Στο παρόν τεύχος μας κάνει την τιμή να μας παραχωρήσει συνέντευξη η Προϊσταμένη του Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς κυρία Ειρήνη Κυρίου, Πρόεδρος Εφετών.

Η κ. Κυρίου γεννήθηκε στη Λιγοψά Ιωαννίνων. Προήχθη στο βαθμό του Προέδρου Εφετών το έτος 2000. Από 1/10/2006 έως τον Απρίλιο του 2010 διετέλεσε Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Ακολούθως μετετέθη, μετά από αίτησή της, στο Διοικητικό Εφετείο Πειραιώς, όπου ανέλαβε καθήκοντα την 13/9/2010 ως Προϊσταμένη του Δικαστηρίου. Τον Μάιο του 2011, λόγω της επικείμενης συνταξιοδότησης του Γενικού Επιτρόπου των Διοικητικών Δικαστηρίων, προτάθηκε από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Υπουργικό Συμβούλιο, με άλλους πέντε συναδέλφους της, για την προεπιλογή στη θέση αυτή.

Κυρία Πρόεδρε σας ευχαριστούμε που δεχθήκατε να μας παραχωρήσετε αυτή την συνέντευξη. Ας ξεκινήσουμε με τις ερωτήσεις:

1. Ποια είναι τα βασικότερα προβλήματα που αφορούν στο Εφετείο και με ποιόν τρόπο σκοπεύετε να τα αντιμετωπίσετε; Τι γίνεται με τα οργανικά κενά δικαστών και τη γραμματειακή υποστήριξη;

α) Η ανεπάρκεια του κτιρίου επί της οδού Κολοκοτρώνη αρ. 55 στον Πειραιά, όπου στεγάζεται το Δικαστήριό μας. Τα προβλήματα που δημιουργούνται είναι πολύ σοβαρά και δυσχεραίνουν τη σωστή οργάνωση όλων των υπηρεσιών του Δικαστηρίου (γραφεία Προέδρων και τμήματα Γραμματείας). Το μικρό εμβαδόν του κτιρίου, αλλά και η διάταξη των χώρων, από την κατασκευή του, που δεν προορίζονταν, ασφαλώς, για τη στέγαση Δικαστηρίου, δεν βοηθούν, παρά τις «λύσεις» που προσπαθούμε να δώσουμε, ώστε να οργανωθεί και να λειτουργήσει, όπως απαιτείται, το Δικαστήριο. Ήδη το πρόβλημα διογκώθηκε μετά τη σύσταση ενός ακόμη Τμήματος (έπεται η σύσταση και άλλων δύο – άρθρο 61 του ν. 3900/2010), όπου αναδείχτηκε η δυσκολία εξεύρεσης λύσης για τη δημιουργία γραφείων του Προέδρου και της Γραμματείας του νέου Τμήματος. Την οριστική λύση καλείται να τη δώσει μόνο η Πολιτεία.

του Γιώργου Χλούπη,
Δικηγόρου Πειραιά

β) Στις μισές και πλέον δικασίμους του δικαστικού έτους το Δικαστήριο δεν δικάζει στην κύρια έδρα του, αλλά στις μεταβατικές έδρες Σύρου, Ρόδου, Μυτιλήνης, όσον αφορά στην εκδίκαση των εφέσεων κατά των αποφάσεων των Διοικητικών Πρωτοδικείων Σύρου, Ρόδου, Μυτιλήνης, των προσφυγών και αιτήσεων ακυρώσεως που αναφέρονται σε πράξεις ή παραλείψεις των διοικητικών αρχών και λοιπών οργάνων του δημοσίου και των νπδδ που έχουν την έδρα τους στην περιφέρεια των οικείων νομών. Αυτό έχει ως συνέπεια τη μετακίνηση των δικαστικών λειτουργών για ορισμένες ημέρες σε κάθε δικάσιμο στη μεταβατική έδρα, αλλά και των δικαστικών υπαλλήλων που συμμετέχουν ως γραμματείς έδρας, με αποτέλεσμα να ανακύπτουν ζητήματα δυσλειτουργίας στη Γραμματεία μας. Το πρόβλημα αυτό, όσον αφορά, ειδικότερα, στους δικαστικούς υπαλλήλους, θα πρέπει να το δούμε σε σχέση με τον αριθμό των υπηρετούντων στο Δικαστήριό μας δικαστικών υπαλλήλων, ο οποίος είναι πολύ μικρότερος από τον αριθμό των προβλεπόμενων οργανικών θέσεών τους. Ήδη, με την εφαρμογή του νόμου για την εφεδρεία κ.λπ., τις παραιτήσεις υπαλλήλων, τα προβλήματα υγείας άλλων, ο αριθμός των υπηρετούντων υπαλλήλων μειώνεται δραματικά και οι συνθήκες εργασίας τους επιδεινώνονται συνεχώς. Το γεγονός ότι λειτουργεί ακόμη άψογα η Γραμματεία, οφείλεται στον υπερβάλλοντα ζήλο ορισμένων υπαλλήλων, που υπερβαίνει και τα όρια του ανθρωπίνως δυνατού. Θέλω, ειδικότερα, να

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

επισημάνω ότι από τις προβλεπόμενες οκτώ οργανικές θέσεις δικαστικών επιμελητών μόνο δύο υπηρετούν, ενώ στην πραγματικότητα ο ένας μόνον εργάζεται στο σύνολο της εργασίας του (η δεύτερη αδυνατεί να ασχοληθεί με επιδόσεις δικογράφων, λόγω σοβαρών, νομίμως αποδεδειγμένων, προβλημάτων υγείας της). Μετά από αίτημά μας προς τον αρμόδιο Υπουργό κινήθηκε η διαδικασία και αποσπάσθηκε στο Δικαστήριό μας από το Διοικητικό Πρωτοδικείο Πειραιώς ένας ακόμη δικαστικός επιμελητής, αλλά μέχρι τον Απρίλιο του 2012.

γ) Εξίσου επείγοντα και σημαντικά είναι και τα ζητήματα της μη δυνατότητας στελέχωσης του, προβλεπόμενου από το άρθρο 20 του ν. 1756/1988 και από τον Κανονισμό εσωτερικής λειτουργίας του Δικαστηρίου, γραφείου προς ταξινόμιση της νομολογίας, παρακολούθηση των αναγκών της βιβλιοθήκης και ενημέρωσή της, αλλά, κυρίως της έλλειψης μηχανοργάνωσης του Δικαστηρίου. Έτσι, χωρίς την πλήρη μηχανοργάνωση του Δικαστηρίου και ενόψει της έλλειψης πιστώσεων και υπαλλήλων γραμματείας, δεν μπορεί να λειτουργήσει ένα σύγχρονο γραφείο νομολογίας και έρευνας που να καλύπτει πλήρως τις ανάγκες των δικαστών. Εντούτοις, με την πρόσφατη τροποποίηση του Κανονισμού εσωτερικής υπηρεσίας του Δικαστηρίου (αριθμ. απόφασης Ολομέλειας 2/2011) και δεδομένου ότι η νομολογία του είναι συγκεντρωμένη στους (υπάρχοντες, αλλά όχι στα πλαίσια ολοκληρωμένης μηχανοργάνωσης) Η/Υ του Δικαστηρίου, όπως και η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και των Διοικητικών Πρωτοδικείων της εφετειακής περιφέρειάς μας, ορίστηκε εφέτης (με αξιόπαινη προθυμία το ζήτησε ο ίδιος, αν και είναι πολύ μεγάλος ο φόρτος της εργασίας του) για την παρακολούθηση της ενημέρωσης του ηλεκτρονικού αρχείου του Δικαστηρίου.

Οφείλω, πάντως, να σημειώσω ότι σε αίτημά μου, που υποβλήθηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων την 1/12/2010 και επανυποβλήθηκε την 7/9/2011, για την πλήρη μηχανοργάνωση του Δικαστηρίου, δόθηκε απάντηση από την αρμόδια Δ/ση Οργάνωσης και Πληροφορικής του Υπουργείου, ότι το αίτημα αυτό τέθηκε ήδη σε συνεδρίαση της Ομάδας Διοίκησης Έργων Στρατηγικού Σχεδιασμού του Υπουργείου, με σκοπό την εξεύρεση της προσφορότερης χρηματοδοτικής λύσης

για την υλοποίησή του.

2. Πείτε μας για τις συνθήκες εργασίας των Δικαστών και σε τι χωρεί βελτίωση;

Οι δικαστές του Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς υπερφορτώνονται συνεχώς, αλλ' όμως εργάζονται, αρκετοί αγγίζοντας τα ανθρώπινα όρια αντοχής με επιπτώσεις στην υγεία τους, για να επιτευχθούν οι δύο στόχοι, της επιτάχυνσης και της ποιότητας στη δικαιοσύνη. Ενδεικτικά θα αναφέρω τα εξής ζητήματα, που σχετίζονται άμεσα με τις συνθήκες εργασίας των δικαστικών λειτουργών του Δικαστηρίου μας:

α) Η δημιουργία εφετείου μονομελούς σύνθεσης, όπως ορίζουν οι διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 3900/2010, οι οποίες καταλαμβάνουν τις εφέσεις κατ' αποφάσεων που θα δημοσιευτούν από 18/12/2011 και εφεξής. Με τις διατάξεις αυτές, χάριν της επίτευξης του στόχου για ταχύτητα (βασική, αναμφίβολα, αξία της δίκης) στην απονομή της δικαιοσύνης, θα επέλθει γιγαντισμός της αρμοδιότητας των δικαστηρίων (εφετείων) μονομελούς σύνθεσης. Εκφράζω την ευχή η ταχύτητα αυτή (σε όποιο βαθμό συντελεσθεί) να συνδυάζεται και με την ορθότητα του απονεμόμενου δικαίου.

β) Η μεταβίβαση κατηγοριών υποθέσεων, κυρίως ακυρωτικών διαφορών, από το Συμβούλιο της Επικρατείας στα Διοικητικά Εφετεία, με τους ν. 3659/2008 (άρθρο 49) και, ιδίως, 3900/2010 (άρθρα 47 και 49) και των διαφορών που αναφύονται κατά τη διαδικασία που προηγείται της σύναψης συμβάσεως δημοσίων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του ν. 3886/2010 (κυρίως οι αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων του νόμου αυτού). Μάλιστα, με το άρθρο 50 του ν. 3900/2010 ορίστηκε ότι οι ως άνω μεταβιβαζόμενες στα Διοικητικά Εφετεία διαφορές καταλαμβάνουν και τις εκκρεμείς υποθέσεις. Συνεπώς, είναι επιτακτική ανάγκη να ενισχυθεί το Δικαστήριο σε ανθρώπινο δυναμικό, σε συνδυασμό πάντως με την επίλυση και άλλων προβλημάτων όπως της μηχανοργάνωσης, του στεγαστικού και της πλήρους υλοποίησης του άρθρου 64 του ν. 3900/2010 (καταβολή της ισόποσης, με την εγκριθείσα δέσμευση πίστωσης, δαπάνης, για την επιχορήγηση του Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς).

γ) Το ότι το Δημόσιο προσφεύγει καταχρηστικά στη Δικαιοσύνη. Θα επιτυγχανόταν, πιστεύω, σε πολύ μεγάλο βαθμό η επιδιωκόμενη επιτάχυνση της διοι-

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

κητικής δίκης, αν δεν ασκούσαν από το Δημόσιο εφέσεις για υποθέσεις των οποίων το νομικό ζήτημα έχει κριθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας με πάγια νομολογία του ή, ακόμη περισσότερο, έχει λυθεί το ζήτημα από την Ολομέλειά του. Εντούτοις, το Δημόσιο επιμένει! Επίσης, η αρτιότερη, πολλές φορές, δικαστική υπεράσπιση των συμφερόντων του Κράτους και η εν γένει νομική υποστήριξή του (από την πρωτόδικη δίκη) θα βοηθούσε, κατά την άποψή μου, στην κατεύθυνση του να περιορισθεί περαιτέρω η άσκηση ενδίκων μέσων από την πλευρά του Δημοσίου.

3. Οι κ.κ. Δικαστές εκδίδουν τις αποφάσεις συνήθως χειρόγραφα ή σε ηλεκτρονική μορφή; Ποιος είναι ο χρόνος καθαρογραφής των αποφάσεων;

Ο χρόνος καθαρογραφής των αποφάσεων δεν είναι, δυστυχώς, ο επιθυμητός και αντικειμενικά λογικός, λόγω του μικρού αριθμού των δακτυλογράφων. Παρόλα αυτά γίνεται προσπάθεια να μειωθεί αισθητά ο αριθμός των εκκρεμών προς καθαρογραφή αποφάσεων. Προς την κατεύθυνση αυτή βοηθά και το γεγονός ότι οι περισσότεροι δικαστές παραδίδουν τις αποφάσεις γραμμένες με τη χρήση Η/Υ, ενώ ταυτόχρονα παραδίδουν και την ηλεκτρονική μορφή τους με email ή με USB φλασάκι, για να αποφεύγεται η εκ νέου δακτυλογράφηση των δακτυλογραφημένων. Επισημαίνω, ακόμη, και την, κατ' άρθρο 32 του ν. 3900/2010, σύνταξη από τους δικαστές και του εισαγωγικού μέρους της απόφασης. Ευελπιστώ ότι όλα αυτά θα συντελέσουν στην επιτάχυνση της καθαρογραφής των αποφάσεων.

4. Σε τι βαθμό επιδρά η κοινοτική νομολογία στις αποφάσεις των εθνικών Δικαστών;

Η Κοινοτική νομολογία λαμβάνεται ασφαλώς υπόψη και επιδρά στις αποφάσεις μας, ενώ οι δικαστές ενημερώνονται πλήρως για τις οδηγίες ΕΚ που ενσωματώνονται στο εθνικό δίκαιο. Να επισημάνω ότι με το ν. 3886/2010 (Α/ 173) ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο (με αντικατάσταση των ν. 2522/97 και 2854/2000) η νέα οδηγία 2007/66/ΕΚ και κατέστη-

σαν αρμόδια, κατά κανόνα, τα κατά τόπους Διοικητικά Εφετεία (της έδρας της αναθέτουσας αρχής) με τριμελή σύνθεση.

5. Τι σας έχει απογοητεύσει και τι σας έχει κάνει θετική εντύπωση από τότε που αναλάβατε τα καθήκοντά σας;

Από 13/9/2010 που ανέλαβα τα καθήκοντα της Προϊσταμένης του Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς δεν έχω εισπράξει καμία απογοήτευση, τόσο από τους συναδέλφους μου δικαστές, όσο και από τους συνεργάτες δικαστικούς υπαλλήλους. Από την πλευρά μου προσπαθώ με όλες μου τις δυνάμεις για την καλύτερη οργάνωση και λειτουργία του Δικαστηρίου, τον, όσο είναι δυνατό, συντομότερο χρόνο προσδιορισμού των υποθέσεων (συσχετίζοντας όμοιες υποθέσεις με την πολύτιμη βοήθεια δικαστικών υπαλλήλων) και την εμπέδωση του αισθήματος της εσωτερικής δικαιοσύνης στο Δικαστήριό μας. Από την πλευρά των δικαστικών λειτουργιών και των δικαστικών υπαλλήλων, παρά το μεγάλο φόρτο εργασίας, τις εν γένει δύσκολες συνθήκες και την πενιχρή υλικοτεχνική υποδομή, υπάρχει πλήρης ανταπόκριση. Θέλω να τονίσω, ιδιαίτερα, την εξαιρετική συμπεριφορά των δικαστικών υπαλλήλων προς τους δικηγόρους και τους διαδίκους, την οποία οι τελευταίοι αναγνωρίζουν, έτσι ώστε να γίνονται πολύ συχνά δέκτης ευνοϊκών σχολίων.

6. Έχετε να προσθέσετε κάτι για τους δικηγόρους Πειραιά;

Η σχέση μεταξύ των δικαστών και των δικηγόρων του Πειραιά είναι άψογη, μέσα στα πλαίσια της ευπρέπειας και της δεοντολογίας. Η διοίκηση του Δικαστηρίου έχει επίσης άψογη συνεργασία με το Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιά και τον Πρόεδρό του.

Κυρία Πρόεδρε σας ευχαριστούμε θερμά για την τιμή που μας κάνατε και για τον πολύτιμο χρόνο που μας διαθέσατε. Καλή δύναμη και επιτυχία στο έργο σας.

Επίσημη επίσκεψη αντιπροσωπείας του Δικηγορικού Συλλόγου του Ροστόβ (Ρωσία)

Στα πλαίσια της ανάπτυξης και διεύρυνσης των επιστημονικών και επαγγελματικών επαφών του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά με Δικηγορικούς Συλλόγους άλλων χωρών, οργανώθηκε το διήμερο **12 και 13 Οκτωβρίου 2011** επίσκεψη στα γραφεία του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά επίσημης αντιπροσωπείας του Δικηγορικού Συλλόγου της πόλης Ροστόβ της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Η επίσκεψη αυτή συνοδεύτηκε από συζητήσεις στρογγυλής τραπέζης για θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος.

Στην πρώτη συνάντηση που έγινε στις 12 Οκτωβρίου 2011 υπήρξε αμοιβαία ενημέρωση για τα επίκαιρα ζητήματα που απασχολούν τους δικηγόρους των δύο χωρών. Μεταξύ άλλων, συζητήθηκαν θέματα που αφορούν στο καθεστώς και τη λειτουργία των Δικηγορικών Συλλόγων στις δύο χώρες, τον Κώδικα Δικηγορικής Δεοντολογίας, ζητήματα πειθαρχικού δικαίου και ζητήματα πρακτικής άσκησης των ασκούμενων δικηγόρων.

Από την ελληνική πλευρά υπήρξε ενημέρωση για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο δικηγορικός κόσμος της χώρας στα πλαίσια του λεγόμενου «ανοίγματος» των κλειστών επαγγελμάτων, ενώ από την ρωσική πλευρά υπογράμμιστηκε το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν με την πολυάριθμη κατηγορία των «νομικών», οι οποίοι ασκούν δικηγορική δραστηριότητα, εξαιρουμένου του δικαιώματος παράστασης στα ποινικά δικαστήρια, χωρίς να είναι μέλη κάποιου από τους Δικηγορικούς Συλλόγους της χώρας και χωρίς να υπόκεινται στον έλεγχο και τους κανόνες δεοντολογίας που διέπουν τα μέλη των Δικηγορικών Συλλόγων.

Στη δεύτερη συνάντηση που έγινε στις 13 Οκτωβρίου 2011, συμμετείχαν από ελληνικής πλευράς συνάδελφοι που ασχολούνται κατ' εξοχήν με το ναυτικό δίκαιο. Συζητήθηκαν ζητήματα που αφορούν στην ύπαρξη και λειτουργία του ναυτικού τμήματος στα Δικαστήρια του Πειραιά, της επαγγελματικής εμπειρίας των Ελλήνων και Ρώσων συναδέλφων στο ναυτικό δίκαιο και διερευνήθηκαν οι δυνατότητες επαγγελματικής συνεργασίας μεταξύ των δύο πλευρών στον τομέα του δικαίου αυτού.

Στις συναντήσεις αυτές, οι οποίες οργανώθηκαν με επιμέλεια των συναδέλφων **Ηλία Κλάππα**, υπεύθυνου εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου του Δ.Σ.Π., και **Γιάννη Λαυρεντιάδη**, συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, ο Πρόεδρος του Συλλόγου **Στέλιος Μανουσάκης**, ο Αντιπρόεδρος του Συλλόγου και Α' Αντιπρόεδρος της CCBE **Ευάγγελος Τσουρούλης**, ο Γραμματέας **Γιώργος Σταματογιάννης** και πολλοί άλλοι συνάδελφοι.

Στην πολυμελή ρωσική αντιπροσωπεία προΐστατο ο **Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου του Ροστόβ και Αντιπρόεδρος της Ομοσπονδίας Δικηγορικών Συλλόγων Ρωσικής Ομοσπονδίας Δ.Π. Μπαράνοβ** και συμμετείχαν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου Ροστόβ, καθώς και Δικαστές της περιφέρειας του Ροστόβ.

Ανταλλαγή δώρων

Οι Πρόεδροι ΔΣΠ και Ροστόβ (Ρωσίας) κ. Σ. Μανουσάκης και Δ. Μπαράνοβ, ο σύμβουλος κ. Η. Κλάππας και Γ. Λαυρεντιάδης

Έλληνες και Ρώσοι δικηγόροι φωτογραφίζονται στο γραφείο του Προέδρου του ΔΣΠ

Μνήμη Στέλιου Παπαδημητρίου

Ο ΔΣΠ τίμησε τη μνήμη του Στέλιου Παπαδημητρίου

Ο αείμνηστος υπήρξε Δικηγόρος Πειραιά, Πρόεδρος του Ιδρύματος Ωνάση, άξιος επιστήμονας, ένθερμος υποστηρικτής και συμπαράστα-

της του Διεθνούς Ναυτικού Συνεδρίου που οργανώνει ο ΔΣΠ κάθε τρία χρόνια

Σε μια σεμνή τελετή παρουσία της συζύγου του Αλεξάνδρας Παπαδημητρίου, των δύο γιων του Αντώνη και Γιώργου και πλήθος φίλων, επισήμων, νομικών και συγγενών του τιμώμενου ο ΔΣΠ τίμησε τη μνήμη του Στέλιου Παπαδημητρίου στις 28 Νοεμβρίου 2011, στην αίθουσα εκδηλώσεων.

Ο Πρόεδρος του ΔΣΠ μίλησε για τον αείμνηστο με τα παρακάτω θερμά λόγια:

«Απόψε είναι μια σημαντική και ξεχωριστή εκδήλωση. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιώς τιμά τη μνήμη ενός άριστου επιστήμονα, εξαίρετου ανθρώπου και οικογενειάρχη ο οποίος με την παρουσία του, το έργο του και την πολύπλευρη δράση του λάμπρυνε το λειτούργημα και του δικηγόρου.

Ο τιμώμενος Στυλιανός Παπαδημητρίου, ένθερμος υποστηρικτής και συμπαράστατης στο Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιώς, όσες φορές του ζητήθηκε πρωτοστάτησε και στήριξε την αναβάθμιση του επιστημονικού τομέα με την ηθική και υλική του συνδρομή για την δημιουργία και υλοποίηση ενός τεράστιου επιστημονικού επιτεύγματος και αναφέρομαι στο Ναυτικό Συνέδριο που πραγματοποιεί ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιώς κάθε τρία χρόνια. Το έργο του τιμώμενου συνέχισε και η οικογένειά του με προεξέχοντα τον δικηγόρο Πειραιώς και Πρόεδρο του Ωνάσειου Ιδρύματος Αντώνιο

Παπαδημητρίου, ο οποίος με την ίδια διάθεση και στήριξη προσφέρει τεράστιες παροχές στον Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιώς και όχι μόνο στο Ναυτικό Συνέδριο.

Σαν Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς διερμηνεύοντας και την βούληση ολόκληρου του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς, αλλά και όλων των μέχρι σήμερα Προέδρων του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς, τιμούμε όλοι μας το έργο και την συνεισφορά του αείμνηστου Στυλιανού Παπαδημητρίου στο επιστημονικό και κοινωνικό έργο

του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς. Θυμόμαστε τον Συνάδελφο Στυλιανό Παπαδημητρίου με αγάπη και συγκίνηση. Και αναγνωρίζουμε ότι όπου η μνήμη είναι δυναμική, όπου χρησιμεύει ως όργανο ψυχολογικής και καθολικής μεταλαμπάδευσης, η κληρονομιά μεταμορφώνεται σε παρόν.»

Εν συνεχεία προβλήθηκε βίντεο με στιγμές από τη ζωή και το έργο του Στέλιου Παπαδημητρίου, τις οικογενειακές του στιγμές, τη συνεργασία του με τον Ωνάση, την βράβευση της Ακαδημίας Αθηνών του ιδρύματος, την κατασκευή σημαντικών έργων.

Ο καθηγητής του Εμπορικού Δικαίου του Πανεπιστημίου Αθηνών-δικηγόρος Πειραιά, κ.Αντώνης Αντάπας μίλησε για τη ζωή και το έργο του Στέλιου Παπαδημητρίου. Την πορεία του από την Αλεξάνδρεια γενέθλια πόλη, την εγγραφή του στο ΔΣΠ, την στήριξη του Διεθνούς Συνεδρίου του ΔΣΠ, τα έργα που πραγματοποιήθηκαν επί προεδρείας του στο κοινοφελές ίδρυμα Ωνάση όπως το Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό, η Στέγη Γραμμάτων και τεχνών κλπ.

Ο κ. Παύλος Ιωαννίδης, επίτιμος Αντιπρόεδρος του Ιδρύματος Ωνάση αναφέρθηκε στη συνεργασία του με τον Στέλιο Παπαδημητρίου στο Ίδρυμα Ωνάση και τις περιπέτειες του ιδρύματος μετά τον θάνατο του Ωνάση και της κόρης του Χριστίνας.

Ο κ. Βασίλειος Σαρδελάς, δικηγόρος Πειραιά υπήρξε συνεργάτης του Στ. Παπαδημητρίου στο δικηγορικό του γραφείο στον Πειραιά.

Ολίγα λόγια για τη ζωή του και το έργο του.

Στις 23 Νοεμβρίου 2005 αναγγέλθηκε από το ΔΣ του Κοινοφελούς Ιδρύματος Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης ο θάνατος του επιτίμου Προέδρου και ισόβιου μέλους του ΔΣ Στέλιου Παπαδημητρίου

Ο Στέλιος Παπαδημητρίου γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου το 1930. Φοίτησε στην Τοσιτσαία Δημοτική Σχολή Αρρένων και στο Αβερύφειο

Ο Πρόεδρος του ΔΣΠ Στ. Μανουσάκης χαιρετίζει την εκδήλωση παρουσία των ομιλητών από αριστερά Β. Σαρδελά, Αντ. Αντάπας και Π. Ιωαννίδη.

Γυμνάσιο Αλεξανδρείας. Το 1953 πήρε το πτυχίο Νομικής από το Πανεπιστήμιο Αλεξανδρείας. Το 1954 γνωρίστηκε με τον Αριστοτέλη Ωνάση, ο οποίος του ανέθεσε τη νομική κάλυψη του προγράμματος μεταφοράς του συνόλου του πετρελαίου της Σαουδικής Αραβίας, που επεδίωκε εκείνη την εποχή. Για τον σκοπό αυτό, από το 1954 έως το 1960 εγκαταστάθηκε στη Σαουδική Αραβία και συμμετείχε στη σύνταξη σημαντικών νομοθετημάτων του σαουδαραβικού δικαίου, στον τομέα της ναυτιλίας.

Το 1960 επέστρεψε στην Αλεξάνδρεια, όπου άσκησε ελεύθερη δικηγορία σε σημαντικό δικηγορικό γραφείο, ειδικευμένο σε ναυτιλιακές υποθέσεις. Το 1966 εγκαταστάθηκε με την οικογένειά του στην Ελλάδα, πέτυχε, μετά από εξετάσεις, την αναγνώριση της ισοτιμίας του πτυχίου του από τη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και ενεγράφη μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά. Από το 1967 άσκησε το λειτούργημα του δικηγόρου και από το 1977 συνεργάστηκε με τον γιο του Αντώνη Παπαδημητρίου στο δικηγορικό γραφείο «Σ. και Α. Παπαδημητρίου και Συνεργάτες». Ανάμεσα στον Αριστοτέλη Ωνάση και τον Στέλιο Παπαδημητρίου αναπτύχθηκε ένας ισχυρός επαγγελματικός και φιλικός δεσμός, ο οποίος κράτησε έως το τέλος της ζωής του Ωνάση. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 1970, όταν ο Στέλιος Παπαδημητρίου ήταν μόλις σαράντα ετών, ο Αριστοτέλης Ωνάσης, εκτιμώντας το ήθος αλλά και την επαγγελματική δεινότητά του, τον τοποθέτησε, μεταξύ άλλων, Νομικό Σύμβουλο και μέλος του Δ.Σ. της Ολυμπιακής Αεροπορίας, Πρόεδρο της Ολυμπιακής Αεροπλοΐας και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ιδιωτικής του Τραπεζής, Banque de Depôts, στη Γενεύη. Εκείνη την περίοδο γνωρίστηκε με τους Παύλο Ιωαννίδη, Απόστολο Ζαμπέλα και Παρασκευά Ιωαννίδη –τότε στελέχη της Ολυμπιακής–, με τους οποίους τον συνέδεσε αδελφική φιλία. Λίγο αργότερα, ο Ωνάσης του ανέθεσε τη γενική διεύθυνση του στόλου του, που Παράλληλα με την επαγγελματική του ενασχόληση με τον Όμιλο Ωνάση, ο Στέλιος Παπαδημητρίου άσκησε ανεξάρτητη δικηγορία και εξελίχθηκε σε έναν από τους καλύτερους χειριστές περίπλοκων εμπορικών, ναυτιλιακών αλλά και αστικών υποθέσεων.

Ο Ωνάσης του ανέθεσε την επαγγελματική κατάρτιση του γιου του Αλέξανδρου, ο οποίος τον θεωρούσε έως το τέλος της ζωής του δάσκαλο. Μετά τον θάνατο του Αλέξανδρου, ο Ωνάσης επέλεξε τον Στέλιο Παπαδημητρίου να υπερασπίζεται και να συμβουλευεί την κόρη του Χριστίνα, μαζί με τον Παύλο Ιωαννίδη.

Ο Στέλιος Παπαδημητρίου επιμελήθηκε τη σύνταξη της διαθήκης του αείμνηστου Αριστοτέλη

Ωνάση με βάση τις εντολές του. Ο Ωνάσης τον ορίζει ως έναν από τους πέντε εκτελεστές της διαθήκης του, με την οποία αφήνει τη μισή περιουσία του στο Κοινοφελές Ίδρυμα Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης, στη μνήμη του γιου του. Η διαθήκη του Ωνάση τον ορίζει επίσης ως ένα από τα 15 πρώτα και ισόβια μέλη του Ιδρύματος.

Με πρώτη Πρόεδρο τη Χριστίνα Ωνάση, ο Στέλιος Παπαδημητρίου υπηρέτησε το Ίδρυμα αρχικά από τη θέση του Γενικού Γραμματέως, στη συνέχεια ως Αντιπρόεδρος του και Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής. Ταυτοχρόνως εξελέγη Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Holding Εταιρείας, η οποία ελέγχει όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του Ιδρύματος.

Μετά τον θάνατο της Χριστίνας, το 1988, εξελέγη Πρόεδρος του Επιχειρηματικού Ιδρύματος και στη συνέχεια Πρόεδρος και του Κοινοφελούς Ιδρύματος. Με τη διαθήκη της η Χριστίνα τον όρισε μέλος της πενταμελούς επιτροπής η οποία διαχειρίστηκε την περιουσία της κόρης της, Αθηνάς Ρουσέλ, από το 1988 έως το 1999.

Από το 1953 ήταν παντρεμένος με τη φιλόλογο Αλεξάνδρα Κρασάρη, με την οποία απέκτησε τρεις γιους: τον Αντώνη, δικηγόρο και σημερινό πρόεδρο του Ιδρύματος Ωνάση, τον Γιώργο, πολιτικό μηχανικό και τον Δημήτρη, συνθέτη και διευθυντή του Γ΄ Προγράμματος της ΕΡΤ.

Την εκδήλωση μνήμης του Στέλιου Παπαδημητρίου τίμησαν με την παρουσία τους ο Αρχηγός του Λιμενικού Σώματος κ. Σούλης, ο προϊστάμενος του Εφετείου Αθηνών, ο πρόεδρος του Ιδρύματος Ωνάση Αντώνης Παπαδημητρίου, οι πρώην πρόεδροι του ΔΣΠ Βασίλειος Βενέτης και Κώστας Πεταλάς, Ο βουλευτής Δημήτρης Καρύδης και αρκετοί συνάδελφοι δικηγόροι.

Η κ. Αλεξάνδρα Παπαδημητρίου, σύζυγος του αειμνήστου Στ. Παπαδημητρίου και οι γιοι του από αριστερά Αντ. Παπαδημητρίου Δικηγόρος Πειραιά και Γιώργ. Παπαδημητρίου

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Δ.Σ.Π

Η συναυλία της Σαβίνας Γιαννάτου

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε την **5.11.2011** στην αίθουσα πολιτιστικών εκδηλώσεων του ΔΣΠ, η συναυλία της **Σαβίνας Γιαννάτου**, με τη συνοδεία του Κ. Βόμβολου (κανονάκι, ακορντεόν) Μιχ. Σιγανίδη, κοντραμπάσο και Χάρη Λαμπράκη νέι, με ρεπερτόριο από παραδοσιακά τραγούδια της Μεσογείου, δοσμένα με μία ιδιαίτερη αισθητική μουσική προσέγγιση. Την εκδήλωση προλόγισε ο αντιπρόεδρος του Δ.Σ.Π κ. Μανώλης Κοτσώνης. Παρόντες ήταν ο Πρόεδρος του Δ.Σ.Π κ. Στ. Μανουσάκης, ο ΓΓ κ. Γ. Σταματογιάννης, ο Ταμίας κ. Ευαγγ. Αναγνώστου, τα μέλη της επιτροπής πολιτιστικών εκδηλώσεων κ. Νίνα Σκαρούλη, Κική Τσαγκαράη – Μπαϊζου, Νικ. Χαραλαμπίδης, Βασ . Ριζάκος και Δημ. Σταθακόπουλος, ενώ παρευρέθηκαν αρκετοί συνάδελφοι και πλήθος Πειραιωτών.

Τα μέλη της επιτροπής πολιτιστικών εκδηλώσεων ΔΣΠ με τον Πρόεδρο του ΔΣΠ και οι συντελεστές της συναυλίας.

Η συναυλία του Renato Ripo

Ομοίως την **19.11.2011** πραγματοποιήθηκε με παρόμοια μεγάλη επιτυχία, η δεύτερη εκδήλωση της φετινής σαιζόν με τον κορυφαίο τσελίστα της Καμεράτα **Renato Ripo**, με τη συνοδεία της σολίστριας στο πιάνο κ. **Λητούς Θώμου**, σε έργα

- 1) **Enrique Granados**
Intermezzo από την όπερα Goyescas
- 2) **Manuel de Falla**
Mauritanian flag
Nana από το έργο Siete Canciones
Populares Espapolas
Ritual Fire Dance
- 3) **Kurt Weill** Youkali
- 4) **Astor Piazzolla** Libertango
- 5) **Carlos Gardel** Por una cabeza
- 6) **Astor Piazzolla** Le Grand Tango

Την εκδήλωση προλόγισε ο Δημ. Σταθακόπουλος, ενώ παρευρέθηκαν ο αντιπρόεδρος του ΔΣΠ κ. Μανώλης Κοτσώνης, η κ. Νίνα Σκαρούλη, η κ. Κική Τσαγκαράη – Μπαϊζου, ο κ. Βασ. Ριζάκος ως μέλη της επιτροπής πολιτιστικών εκδηλώσεων, αρκετοί συνάδελφοι και πολλοί Πειραιώτες.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Δ.Σ.Π

Συναυλία μουσικής Δωματίου

Με έργα Μπετόβεν και Σοστακόβιτς. Την **03.12.2011** έγινε και η τρίτη προγραμματισμένη εκδήλωση με τους **Μαίρα Μηλολιδάκη** Υψίφωνος, **Γιώργο Δεμερτζής** Βιολί, **Άγγελος Λιακάκης** Βιολοντσέλο, **Τίτος Γουβέλης** Πιάνο, σε έργα Μπετόβεν και Σοστακόβιτς. Η εκδήλωση αυτή με αμιγώς κλασσικό ρεπερτόριο, συγκέντρωσε πλήθος Πειραιωτών δικηγόρων και πολιτών, προλογήθηκε από την κ. Νίνα Σκαρούλη, συνάδελφο της Επιτροπής Πολιτιστικών και παρευρέθηκαν ο Πρόεδρος του ΔΣΠ. κ. Στέλιος Μανουσάκης, ο αντιπρόεδρος ΔΣΠ. κ. Μαν. Κοτσώνης, ο Ταμίας κ. Ευάγγ. Αναγνώστου, ο κ. Δημ. Σταθακόπουλος μέλος του Δ.Σ. και μαέστρος, καθώς και πλήθος συναδέλφων.

Η συνάδελφος κ. Νίνα Σκαρούλη προλογίζει την συναυλία

Στιγμιότυπα της εκδήλωσης

Αντιγόνη

Τέλος ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχε η πρωτότυπη παρουσίαση της **ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ** του Σοφοκλή, την **10.12.2011** από την εφηβική νεανική σκηνή του Εθνικού Θεάτρου σε σκηνοθεσία Τάκη Τζαμαριά, την οποία παρακολούθησαν πολλά παιδιά δικηγόρων με τους γονείς τους, αλλά και αρκετοί δικηγόροι και πολίτες του Πειραιά. Στην παράσταση παρευρέθηκαν τα μέλη της Επιτροπής Πολιτιστικών του ΔΣΠ.

Συνέδριο ποινικού δικαίου στη μνήμη του Καθηγητή Ιωάννη Μανωλεδάκη

Θέμα: Περιουσιακό Ποινικό Δίκαιο / Επίκαιρα Ζητήματα

Με μεγάλη επιτυχία και με αθρόα προσέλευση συνέδρων την πρώτη ημέρα (πάνω από 500 συνέδρους) διεξήχθη το Συνέδριο Ποινικού Δικαίου που ήταν αφιερωμένο στη μνήμη του Καθηγητή Ιωάννη Μανωλεδάκη. Το συνέδριο συνδιοργάνωσαν Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά, η Ένωση Ελλήνων Ποινικολόγων και η Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος με θέμα: Περιουσιακό Ποινικό Δίκαιο: Επίκαιρα Ζητήματα, την **Παρασκευή 2 & Σάββατο 3 Δεκεμβρίου 2011** στην Αίθουσα Εκδηλώσεων Ο.Λ.Π. στον Πειραιά.

νικού δικαίου.

Αναφέρθηκε εν συνεχεία στο επιστημονικό αντικείμενο του συνεδρίου, αφορμή του οποίου στάθηκε η πρόσφατη απώλεια του **μεγάλου δασκάλου και Καθηγητή Ιωάννη Μανωλεδάκη** στην μνήμη του οποίου αφιερώνονται οι εργασίες και τα πορίσματα του με την ελπίδα ότι θα σταθούμε αντάξιοι της πολύτιμης παρακαταθήκης του. Εν συνεχεία αναφέρθηκε στην πανεπιστημιακή του διαδρομή, στο παράδειγμα του βίου του σε δύσκολες και σκοτεινές εποχές στην επιστήμη του Ποινικού Δικαίου, που με

συνέπεια και αυταπάρνηση διακόνησε επί τέσσερις και πλέον δεκαετίες.

Εισηγήσεις της πρώτης ημέρας του συνεδρίου.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα επρόκειτο να γίνει εισήγηση από τον καθηγητή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. **Αδάμ Παπαδαμάκη**, με θέμα: «Πρόσφατες νομολογιακές διακυμάνσεις και ερμηνευτικές εκτροπές στα εγκλήματα της απάτης και της απιστίας», λόγω ασθενείας του κ. καθηγητή, ο οποίος δεν προσήλθε στο συνέδριο, την εισήγησή του διάβασε ο κ. **Παναγιώτης Μπρακουμάτσος**, πρόεδρος της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος που ήταν και ο συντονι-

Στιγμιότυπο από το συνέδριο: από αριστερά Παν. Μπρακουμάτσος, Χρ. Αργυρόπουλος, Μαρ. Καϊάφα - Γκιμπάντι, Στ. Μανουδάκης, Τ. Καζής, Πολ. Τσιρίδης, Ιωαν. Ηρειώτης.

Η πρώτη ημέρα του συνεδρίου ξεκίνησε με χαιρετισμούς εκ μέρους των προέδρων: του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά κ. **Στέλιου Μανουσάκη**, της Ένωσης Ελλήνων Ποινικολόγων κ. **Χριστόφορου Αργυρόπουλου**, της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος κ. **Παναγιώτη Μπρακουμάτσου**.

Ο Πρόεδρος του ΔΣΠ κ. Στέλιος Μανουσάκης χαιρέτισε την έναρξη των εργασιών του Συνεδρίου και καλωσόρισε τους συνέδρους ευχαριστώντας όλους τους συμμετέχοντες και παρευρισκόμενους στο συνέδριο με την ελπίδα ότι τα πορίσματα που θα εξαχθούν θα προαγάγουν την επιστήμη του ποι-

στής της πρώτης ημέρας του συνεδρίου.

Ο κ. **Ηλίας Αναγνωστόπουλος** Αν. Καθηγητή Πανεπιστημίου Αθηνών ο οποίος στην εισήγησή του ανέπτυξε το θέμα: «Απιστία στην υπηρεσία: Νομολογιακές εξελίξεις και (αν)ασφάλεια δικαίου» Επί μέρους θέματα ανάπτυξης η έννοια της δημόσιας περιουσίας αποφάσεις ΟΛΑΠ 2/99, ΑΠ 1526/06, 1531/08, η έννοια της διαχείρισης εσόδων ΑΠ 413/61, ΑΠ 2036/02, ΑΠ 1528/05, 418/97, ΟΛΑΠ 2/09, διακεκριμένες μορφές (ιδίως Ν. 1608/50), συμμετοχή (ιδίως σε υπουργικά αδικήματα), μέτρα επιείκειας (ΠΚ 263B) Μετά την λήξη των εισηγήσεων

Από αριστερά Παν. Μπραζουμάτσος, Ηλ. Αναγνωστόπουλος.

της πρώτης ημέρας του συνεδρίου δόθηκε δεξίωση όπου ανοίχτηκαν τα λεγόμενα πηγαδάκια και συζητήσεις γύρω από τα θέματα του συνεδρίου.

Την δεύτερη ημέρα του συνεδρίου με συντονιστή τον κ. **Χριστόφορο Αργυρόπουλο**, Πρόεδρο Ένωσης Ελλήνων Ποινικολόγων αναπτύχθηκαν Εισηγήσεις από τους κ.κ. **Στέφανος Παύλου**, Καθηγητής Πανεπιστημίου Θράκης με θέμα: «Η αξιόποινη υπερημερία (και ιδίως προς το δημόσιο): Αληθινή προσβολή της περιουσίας ή καταχρηστική ποινικοποίηση; Δογματικές και δικαιοπολιτικές σκέψεις με αφορμή το αξιόποινο της οφειλής στο δημόσιο». Η ποινικοποίηση των διαφόρων εκδοχών υπερημερίας στο ποινικό μας σύστημα, το προστατευόμενο έννομο αγαθό, η ρύθμιση του άρθρου 25 παρ. 1 του Ν. 1882/1990 από τα αδικήματα φοροδιαφυγής των άρθρων 17-19 του Ν. 2523/1997, η νομική φύση του εγκλήματος, αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος (κάποιες ουσιώδεις πτυχές)-το αντικείμενο του χρέους και καθυστέρηση της καταβολής των χρεών, ο τεκμαρτός χρόνος τελέσεως και το διωκτικά (ελκυστικό) τεκμήριο αυτοφώρου, ειδικοί λόγοι εξάλειψης του αξιοποιήσιμου, καταληκτικές σκέψεις.

Από την κ. **Ελισάβετ Συμε-**

ωνίδου- Καστανίδου, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης η οποία μίλησε στην εισήγησή της για τη δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα και τις νεότερες εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Από τον κ. **Πολυχρόνη Τσιρρίδη**, Δ.Ν.- Δικηγόρο Πειραιά ο οποίος μίλησε για τα πτωχευτικά αδικήματα (Προϊσχύσασα νομοθεσία και ο Νέος Πτωχευτικός Κώδικας).

Παραμβάσεις στο συνέδριο έκαναν:

Αντώνης Φούσας, τ. βουλευτής και τ. υπουργός, Γεωργ. Αδαμόπουλος, Αρεοπαγίτης,

Γεώργιος Τριανταφυλάκης, καθηγητής, Θέμης Σοφός, δικηγόρος Αθηνών, Τάνια Διονυσοπούλου, Λέκτορας Νομικής Σχολής Αθηνών.

Ακολούθησε συζήτηση σε Στρογγυλό Τραπέζι με συντονίστρια την κ. Μαρία Καϊάφα- Γκιμπάντι, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Συμμετείχαν οι:

Ιωάννης Γιαννίδης, Αν. Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, Λάμπρος Τσόγκας, Εισαγγελέας Πρωτοδικών, Βασίλειος Αδάμπας, Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών, Ιωάννης Ηρειώτης, Δικηγόρος Πειραιά.

Το συνέδριο τίμησαν με την παρουσία τους ο Ει-

Μέλη του ΔΣ του ΔΣΠ παρακολουθούν το συνέδριο στο μέσον ο επίτιμος πρ. του ΔΣΠ Κώστας Πεταλάς.

Από αριστερά Στ. Παύλου, Χρ. Αργυρόπουλος, Ελ. Σιμεωνίδου-Καστανίδου, Πολ. Τσιρίδης.

σαγγελέας του Αρείου Πάγου κ. Ι. Τέντες, ο κ. Τ. Νεράτζης, Βουλευτής Β' Πειραιά, Ιωαν. Τζαγκουρνή, Αντεισαγγελέας Αρείου Πάγου, Βασ. Μαρκής επίτιμος Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου, Βασίλειος Νικόπουλος, Προϊστάμενος Πρωτοδικείου Αθηνών, Τζελέπη Αντιγόνη Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Διε/σεως, Νίκος Ποιμενίδης, Προϊστάμενος εισαγγελίας Πρωτοδικών, Αγγελική Παπαπαναγιώτου, Προϊσταμένη του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά, Σπ. Γερακάρης Αντιπρόεδρος ΔΣ Κερκύρας, Αγγ. Αλειφεροπούλου, Πρόεδρος Εφετών, Προισταμένη Εφετείου Πειραια, ο κ. Παντ. Στραγάλης,

Εισαγγελέας Εφετών, Διον. Σπινέλλης ομότιμος καθηγητής του Ποινικού Δικαίου, Αικ. Φουντεδάκη καθηγήτρια ΑΠΘ, Νικ. Λίβος καθηγητής του ποινικού δικαίου Αθηνών, Γ. Καπερώνης επίτιμος Αρεοπαγίτης, Νικ. Τζουλάκης εισαγγελέας Εφετών, Δημ. Ζαχαρόπουλος, Κων. Παρασκευαΐδης, Δημ. Ασπρογέρακας, Π. Βαρδάκη, Μαριάννα Ψαρουδάκη, Ιων. Δούκα, Ουρανία Κουζέλη, Σπ. Λιάτη, Έρρικα Λιούλη, Χαρ. Σαραμαντή, Απόστολος Ζαβιτσιάνος, Ευγενία Τσιώρα, Απ. Αλαπάντας, Αλκ. Φερεσίδης, Γεωργ. Βρεττού, κ.Τονιόλου, Αγγ. Κουζέλη, κ. Χονδρόμοις, Σωτ. Παπαγεωργακοπούλου, Χρ. Αρβανίτη, Ειρ. Μαραγκάκη.

Άποψη της αίθουσας του Συνεδρίου.

ΤΕΤΡΑΒΙΒΛΟΣ

Ο ΔΣΠ διαθέτει δωρεάν την τετράβιβλο του δικηγόρου Δημ. Ν. Παπαδόπουλου που περιλαμβάνει τον Αστικό Κώδικα, Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, Ποινικό Κώδικα, Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και 8 ειδικούς Αστικούς και Ποινικούς με κείμενα, ευρετήρια, τροποποιήσεις, σχόλια στα τροποποιηθέντα άρθρα.

Η συνδρομή για το έτος 2012 θα είναι 5 ευρώ, η οποία θα καταβάλλεται μαζί με την ετήσια εισφορά.

Δικηγόροι σε απόγνωση

Η παρούσα αναφορά δεν διεκδικεί «στατιστικές δάφνες», όμως προσπαθεί να περιγράψει μία ζοφερή κατάσταση που δημιουργήθηκε γύρω μας, στη δικηγορική καθημερινότητα, κατά τον τελευταίο χρόνο, καθώς και να πιθανολογήσει, με επιφύλαξη, το μέλλον.

Δεν είναι ανάγκη να μνημονεύσουμε τις αιτίες της κρίσης και τις παθογένειες του συστήματος ή όλων μας, που μας οδήγησαν εδώ. Είναι ήδη χιλιοειπωμένες από ειδικούς, όμως τα θεωρητικά διαπιστωτικά ή καταγραφικά μοντέλα δεν ακουμπούν την αληθινή ζωή του ανθρώπου, και εν προκειμένω του επαγγελματία δικηγόρου, τον οποίο λογίζουν ως απλό στατιστικό νούμερο.

Οι δικηγόροι, είναι άνθρωποι με ιδιωτική ζωή και οικογένειες που εκτός των προβλημάτων που επωμίζονται έχουν να παλέψουν με το τέρας της μείωσης δικηγορικής ύλης και επαγωγικά των εισοδημάτων τους, και πλέον με την μη καταγεγραμμένη ανεργία τους.

Ειδικότερα, από τους 2000 περίπου δικηγόρους Πειραιά, φαίνεται πως συχνές παραστάσεις στα δικαστήρια κάνουν μόνον οι 400, με μέσο όρο προεισπράξεων κατ' έτος περίπου 20-30, ενώ αύξηση φαίνεται να παρουσιάζουν οι προεισπράξεις Τραπεζών λόγω δ/γων πληρωμής, οι οποίες όμως δεν αποδίδουν ισχυρή πρόσοδο στο δικηγόρο που παρίσταται. Οι υπόλοιποι 1600 δικηγόροι έχουν από 0 έως 10 παραστάσεις το χρόνο.

Επίσης το 2011 οι παραστάσεις σε συμβόλαια μειώθηκαν κατά 40%, ενώ περίπου 1500 δικηγόροι δεν έχουν κάνει ούτε ένα συμβόλαιο. Αυτό πλέον των άλλων σημαίνει και μείωση των εσόδων του Δ.Σ.Π και φυσικά του μερίσματος.

Επομένως, η εν γένει κρίση, η επιβολή ΦΠΑ στις δικηγορικές αμοιβές, η αύξηση των προεισπράξεων και των μέσω αυτών υψηλών κρατήσεων έχει σαν συνέπεια την απομείωση της δικηγορικής ύλης και την ουσιαστική/πραγματική αλλά μη καταγεγραμμένη ανεργία των δικηγόρων, αφού η διεκδίκηση της δικαιοσύνης έχει καταστεί οικονομικά απαγορευτική

για τον πολίτη διάδικο.

Βέβαια αρκετοί δεν εμφανίζονται στα δικαστήρια ή δεν παρίστανται στα συμβόλαια διότι, αν και διατηρούν τη δικηγορική τους ιδιότητα, έχουν στραφεί σε άλλες δραστηριότητες, ή εργάζονται ως έμμισθοι σε γραφεία, σε κάθε όμως περίπτωση η κρίση έχει χτυπήσει και φέρει σε απόγνωση τους δικηγόρους, οι οποίοι έχουν κατά μέσο όρο γενική μείωση κατά 2/3 των εισοδημάτων τους!!!

Δυστυχώς ή ευτυχώς η δικηγορία που γνώρισαν οι παλαιότερες γενεές τελειώνει ή κατ' άλλους ήδη τελείωσε.

Αν ο καθένας μόνος του και όλοι μαζί ως επιστημονικός κλάδος δεν προσαρμοστούμε στα νέα δεδομένα και στις εξελίξεις, απλά θα μείνουμε άνεργοι.

Αντί λοιπόν να κυνηγάμε ασθμαίνοντας τα γεγονότα και να έχουμε μόνον άρνηση στρουθοκαμηλίζοντας, καλό θα ήταν να δούμε δημιουργικά το μέλλον, με πρόταση, εναλλακτικές προοπτικές δικηγορίας, να οδηγήσουμε τους κυβερνώντες στα θέλω μας και να πάρουμε την τύχη στα χέρια μας.

Το να κάνουν οι δικηγόροι, αντί οι συμβολαιογράφοι, τις υποθέσεις που σκέφτονται να τους εκχωρήσουν θα ήταν μια καλή λύση, όπως επίσης και η εμπιστοσύνη και προώθηση του νέου θεσμού της Διαμεσολάβησης που μόλις νομοθετήθηκε.

Οι καιροί ου μενετοί !!

Πηγή: <http://www.lawyersvoice.gr/nomikos-aktibismos/arthrografia/dikegoroi-se-apognose.html>

Επιστολή του συναδέλφου Λάμπρου Μπατάκη για της απεργιακές κινητοποιήσεις των δικηγόρων

Με απόφαση του ΔΣ του ΔΣΠ και με συναίνεση του συναδέλφου Λάμπρου Μπατάκη δημοσιεύουμε στο περιοδικό μας την παρακάτω επιστολή:

«Αγαπητοί συνάδελφοι,

Γνωρίζω ότι δεν έχουμε δικαίωμα να σιωπήσουμε και να ανεχθούμε χωρίς διαμαρτυρία όσα συμβαίνουν στην πατρίδα μας.

Σαν επιστήμονες και μέλη της κοινωνίας, τα οποία φέρουν το βάρος του αγώνα για την επικράτηση της δικαιοσύνης και το άχθος της βοήθειας των αδικούμενων, επιλέξαμε να διαμαρτυρηθούμε με αποχή από τα καθήκοντα μας και από την εργασία μας, δηλαδή με άρνηση να προσφέρουμε τις υπηρεσίες μας.

Εμπιστευθήκαμε τη διαχείριση των κοινών σε πολιτικούς χωρίς οράματα, χωρίς ικανότητες, χωρίς ηθικές αξίες, με αποτέλεσμα να οδηγηθούμε στον όλεθρο. Πολλοί από αυτούς διαλάλησαν την ανικανότητά τους, χωρίς αιδώ, άλλοι δήλωσαν τη φαυλότητά τους,

χωρίς αισχύνη. Ούτε για το ένα ούτε για το άλλο απεργήσαμε.

Η απεργία είτε με τη μορφή διαμαρτυρίας κατά των διοικούντων, είτε με τη μορφή αποδοκimasίας των δικών μας επιλογών, στρέφεται εναντίον μας και είναι αλυσιτελής.

Πρέπει να επεξεργασθούμε επείγοντως ένα πρόγραμμα αλληλεγγύης και παροχής υπηρεσιών προς τους αδυνάτους και τους αδικουμένους, ως μέσο συμβολής για την αντιμετώπιση της βαθειάς, πλέον, οικονομικής υφέσεως. Μία τέτοια προσπάθεια ίσως είναι οδηγός και υπόδειξη στους λοιπούς κοινωνούς και κυρίως στους νέους.

Η ιστορία δεν θα καταγράψει μία επί πλέον απεργιακή κινητοποίηση, θα δικαιώσει όμως, ασφαλώς, μία προσπάθεια βοήθειας προς τους αδυνάτους και προς την πατρίδα μας.

Πειραιάς, 30.10.2011
Λάμπρος Μπατάκης,
Δικηγόρος Πειραιώς»

Δούλοι Δουλεία και Δουλοκτητικός τρόπος παραγωγής

του Δημητρίου Αρναούτη - Οικονομική
Δικηγόρου Πειραιά
Υποψήφιου Διδάκτορα Νομικής Αθηνών

Για να διατυπώσουμε κατά το δυνατόν απλά τη νομική έννοια της δουλείας, και έχοντας υπόψη ότι η πραγματικότητα ήταν πάντα πολύ πιο σύνθετη, θα μπορούσαμε να πούμε ότι δουλεία ήταν η επέκταση του δικαιώματος της ιδιοκτησίας και επί ανθρώπων σύμφωνα με προκαθορισμένους όρους. Ως δικαίωμα ιδιοκτησίας, λοιπόν, η δουλεία και τα προβλήματα που δημιουργούσε ρυθμίζονταν από την ισχύουσα νομοθεσία και τα δικαστήρια. Αυτή η νομική διάσταση του ζητήματος ήταν φανερή σε όλη τη διάρκεια της αρχαιότητας. Αναζητώντας έναν πρόχειρο ορισμό δύο συνομιλητές του 1ου μ.Χ. αιώνα συμφώνησαν σε μια διατύπωση που θα ήταν απόλυτα κατανοητή και από τον Αριστοτέλη: 'Όν αν τις κεκτημένος κυρίως, ώσπερ άλλο τι των αυτού χρημάτων ή βοσκημάτων, ώστε εξείναι αυτώ χρήσθαι ό τι βούλεται, ούτος ορθώς λέγεσθαι τε και είναι δούλος του κεκτημένου (Δίων 15.24). Οι ρωμαίοι νομικοί, με την εμμονή τους στους καθαρούς ορισμούς, αποφαίνονταν ότι σύμφωνα με το νόμο οι άνθρωποι διακρίνονται κατ' αρχήν σε ελεύθερους και δούλους – μια διατύπωση που υιοθετήθηκε και από τον βυζαντινό κόσμο· κατόπιν προχωρούσαν σε αναλυτική εξέταση των επιμέρους ζητημάτων. Η απελευθέρωση, η εξακρίβωση της πραγματικής κατάστασης ενός ανθρώπου, το νομικό καθεστώς των παιδιών του, όλα ρυθμίζονταν από την νομοθεσία¹.

Οι μελετητές αυτοί είχαν πλήρη επίγνωση ότι δεν ήταν όλοι οι δούλοι παραγωγικοί. Οι αρχαίες πηγές είναι τόσο εύγλωττες για την ύπαρξη πολυάριθμων δούλων που αξιοποιούνταν ως υπηρετικό προσωπικό, ώστε θα ήταν δύσκολο να παραγνωριστεί ο ρόλος τους. (Έξω από τα όρια του ελληνορωμαϊκού πολιτισμού, στις ανατολικές

κοινωνίες, ο κυρίαρχος χαρακτήρας της δουλείας ήταν ο οικιακός οι σκλάβες των χαρεμιών είχαν πολύ έμμεση σχέση με την παραγωγή. Αλλά και στον ελληνορωμαϊκό κόσμο, τόσο πριν από τους κλασικούς χρόνους όσο και μετά την παρακμή της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, η δουλεία κάλυπτε κυρίως τις οικιακές ανάγκες των ευπόρων και των αριστοκρατών.²) Ωστόσο, τουλάχιστον για τους κλασικούς χρόνους, το βάρος της δουλείας στον τομέα της παραγωγής θεωρήθηκε τόσο μεγάλο, ώστε κάθε διάκριση ανάμεσα σε παραγωγικούς και μη παραγωγικούς δούλους φαινόταν περιττή: η δουλεία των κλασικών χρόνων εξισώθηκε σιωπηρά με τη δουλοκτητική οικονομία του Μόμσεν και του Μάρξ, και οι δούλοι καταγράφηκαν ως οι κατεξοχήν άμεσοι παραγωγοί. Για τους περισσότερους μεταγενέστερους μαρξι-

στές ο ελληνορωμαϊκός κόσμος δεν ήταν απλώς δουλοκτητικός – ήταν κυριαρχούμενος από έναν δουλοκτητικό τρόπο παραγωγής. Το πρόβλημα που έμπαινε για μελέτη ήταν οι ιδιαιτερότητες αυτού του τρόπου παραγωγής³.

Η προσέγγιση αυτή ωστόσο δημιούργησε ένα παράδοξο: παρόλο που η κοινωνιολογική οπτική αποσυνδέθηκε κατ' αρχήν από το νομικό καθορισμό της δουλείας που κυριαρχούσε στην αρχαιότητα και την ηθική αντίληψη άλλων μελετητών του 18ου και 19ου αιώνα, με το να ταυτίζει τους δούλους της κλασικής εποχής με τους υφιστάμενους τη μέγιστη εκμετάλλευση άμεσους παραγωγούς, επέστρεψε τελικά στον πιο αυτονόητο και δεδομένο διαχωρισμό των ανθρώπων σε ελεύθερους και δούλους, όπως ακριβώς τον καταγράφουν οι αρχαίες μαρτυρίες⁴.

1. Πολλές σημαντικές νομοθετικές διατάξεις σχετικά με τους δούλους, κυρίως της ρωμαϊκής εποχής, έχει συγκεντρώσει ο Wiedemann (1981), σ. 15 κ.έ. Η πληρέστερη μελέτη είναι του Buckland (1908) πβ. του ίδιου (1963), σ. 61κ.έ.

2. Πβ. Ένγκελς στο Μάρξ και Ένγκελς (1979), σ. 269, 427 πβ. την πιο διεξοδική αναφορά στα ζητήματα αυτά του Κάουτσκι (1925), σ. 47 κ. έ.

3. Βλ. π.χ. Hindess και Hirst (1975), σ. 125 κ. έ.

4. Έτσι, ο Μάρξ και ο Ένγκελς αναφέρονταν συχνά σε ταξική πάλη μεταξύ ελευθέρων και δούλων ενώ, όπως έχει δείξει ο Ste.Croix, πιο σωστά για τη σκέψη τους θα έπρεπε να γίνεται λόγος για πάλη μεταξύ των δούλων και των ιδιοκτητών δούλων, (1981), σ.66. Αντίστοιχα προβλήματα δημιουργούν και ορισμένες διατυπώσεις του Βέμπτερ.

Περί διαχειρίσεως...

συναισθημάτων

της Άννας Καραγιάννη

Δικηγόρου Πειραιά, MBA

Η δικηγορία είναι λειτουργήμα.

Όμως πλέον στην παρούσα δυσμενή οικονομική συγκυρία η απόδοση μόνο των νομικών μας γνώσεων στους πελάτες μας, δεν αρκεί για να μας οδηγήσει στην επιβίωση.

Επιστήμες άλλες, των οποίων οι σελίδες έχουν γραφτεί από το αίμα της καταστροφής περιουσιών, θα μπορούσαν να μας δανείσουν την εμπειρία τους.

Εξ άλλου η παροχή υπηρεσίας, στην οποία εντάσσεται η άσκηση της δικηγορίας, αποτελεί τμήμα του κλάδου της διοίκησης επιχειρήσεων.

Γιατί να μην εφαρμόσουμε το επάγγελμά μας δανειζόμενοι στοιχεία και από άλλες επιστήμες;

Ο τρόπος άσκησης της παροχής υπηρεσίας πέραν από το αμείβω και απολύτως απαραίτητο επιστημονικό του σκέλος, από τη γνώση, την ατομική προσπάθεια και τις διανοητικές δυνατότητες του κάθε ενός απαρτίζεται και από πολλές άλλες δεξιότητες.

Αυτές τις δεξιότητες επιδιώκει η παρούσα στήλη να προσεγγίσει με επιθεωρητικό τρόπο.

Για να καταφέρουμε να επιβιώσουμε στην παρούσα συγκυρία το πιο σημαντικό πάνω και πέρα από όλα είναι η διατήρηση της καθαρότητας του μυαλού μας. Και το μυαλό διατηρείται καθαρό αν- έτσι απλά και ψυχρά- δεν εισβάλλουν σε αυτό τα συναισθήματα. Αν τα συναισθήματα διατηρηθούν σε ένα επίπεδο που δεν θα εμποδίσουν την καθημερινότητά μας.

Έτσι η δεξιότητα που θα προσεγγιστεί στο παρόν άρθρο αποτελεί η διαχείριση των συναισθημάτων.

Σύμφωνα με τον Κωνσταντίνο Μαρκίδη το περιβάλλον εντός του οποίου καλούμαστε να εργαστούμε παρομοιάζεται με ζούγκλα. Προκειμένου να τα καταφέρουμε να επιβιώσουμε μέσα στην ζούγκλα στην οποία δραστηριοποιούμαστε, βασική προϋπόθεση είναι να μην μείνουμε ακίνητοι. Η ακινησία ισοδυναμεί με παραλυσία.

Μέσα στην ζούγκλα περπατάμε με μοναδικά όπλα τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα που έχουμε δηλ. τα πλεονεκτήματα θα ανασύρουμε από μέσα μας προκειμένου να διατηρήσουμε και να αναπτύξουμε μια αποδοτική πελατεία.

Όσο περπατάμε μαθαίνουμε και τροποποιούμε την πορεία μας προκειμένου να επιβιώσουμε **αρκεί σε καμία χρονική στιγμή να μην σταματήσουμε να προχωράμε.**

Πως όμως δεν θα μείνουμε ακίνητοι σε ένα περιβάλλον που η δυσμενής οικονομική συγκυρία **μας παραλύει, μας αδρανοποιεί συναισθηματικά;**

Η επιστημονική κοινότητα τα τελευταία είκοσι χρόνια έχει απασχοληθεί με την έρευνα της <συναισθηματικής νοημοσύνης ή συναισθηματικής ευφυΐας> προκειμένου να απαντήσει στο ερώτημα του που οδηγούνται οι άνθρωποι που ρυθμίζουν- χειρίζονται τα συναισθήματά τους.

Με την έννοια της συναισθηματικής νοημοσύνης ο Goleman ερμηνεύει την δυνατότητα χειρισμού των συναισθημάτων μας έτσι ώστε να μην εμποδίζουν την καθημερινότητά - την εξέλιξη μας.

Ειδικά στον τομέα της παροχής Υπηρεσιών όπου η αποτελεσματική διαχείριση συναισθημάτων -οργής, θυμού, εκνευρισμού, λύπης-υπολογίζεται ως δεξιότητα και μετριέται με την απόδοση <κέρδους>. (Δαμουλιάνου)

Προσοχή **δεν κάνει λόγο** για επίλυση των συναισθηματικών καταστάσεων πως θα μπορούσε άλλωστε εφόσον αποτελεί τομέα της επιστήμης της ψυχολογίας.

Αναφέρεται στην διαχείριση και μόνο των συναισθημάτων.

Δηλαδή πως η θλίψη, η οργή, ο θυμός και πληθώρα άλλων αρνητικών συναισθημάτων καθόλα υπαρκτών και αποδεκτών στην καθημερινότητά μας δεν θα εμποδίσουν την εργασιακή μας απόδοση, την διάθεσή, την αισιοδοξία την εργασιακή αρμονία και κατά συνέπεια την εξέλιξη μας αν τα διαχειριστούμε και δεν τα αφήσουμε να μας κατακλείουν.

Εν κατακλείδι πως θα περάσουμε άβρεχτοι συναισθηματικά πάνω από τα κύματα διαχειριζόμενοι τα συναισθήματά μας.

Έρευνες σε οργανισμούς και επιχειρήσεις έδειξαν ότι άτομα με αναπτυγμένες ικανότητες συναισθηματικής νοημοσύνης έχουν υψηλότερη εργασιακή απόδοση (Spencer & Spencer 1993, Barrick, Mount&Strauss 1993, Pilling & Eroglu 1994, Schulman 1995, McClelland 1998, Kelley 1998. Carmeli 2003)

Πριν από 10 χρόνια πίστευαν ότι το IQ είναι η καλύτερη μεζούρα της ανθρώπινης δυναμικότητας όμως στην πραγματικότητα ο δείκτης συναισθηματικής νοημοσύνης EQ (Emotion Quotient) μπορεί να είναι μεγαλύτερος δείκτης της μελλοντικής επιτυχίας του ανθρώπου.

Το σημαντικότερο όμως ορόσημο στη γένεση του όρου αυτού ήταν η δημοσίευση του βιβλίου του Daniel Goleman (1995) "Emotional Intelligence. Why it can matter than IQ".

Με την έννοια της συναισθηματικής νοημοσύνης ο Goleman θεωρεί τον τρόπο που οι άνθρωποι κατανοούν και διαχειρίζονται τον εαυτό τους παρατηρώντας και ελέγχοντας τα συναισθήματά τους και το πώς κατανοούν και χειρίζονται με αποτελεσματικό τρόπο τα συναισθήματα των άλλων.

Πιο συγκεκριμένα

Η συναισθηματική νοημοσύνη έχει τέσσερις βασικές διαστάσεις οι οποίες περιληπτικά αφορούν σύμφωνα με τους Goleman, Boyatzis και McKee:

Ως προς εμάς

α.) την κατανόηση (αποδοχή) των συναισθημάτων μας (αυτεπίγνωση ή αυτογνωσία),

β.) το να διαχειριζόμαστε τα συναισθήματά μας ώστε να μην γινόμαστε έρμαιο αυτών (αυτοδιαχείριση)

Ως προς τους άλλους

γ.) το να ακούμε, να παρατηρούμε και να διαβάζουμε τους άλλους, προκειμένου να αντιληφθούμε και να κατανοήσουμε τα συναισθήματά τους (κοινωνική επίγνωση)

δ.) η με δική μας πρωτοβουλία κατεύθυνση των σχέσεων προς συγκεκριμένη κατεύθυνση (διαχείριση σχέσεων).

Σύμφωνα με τον Μπουραντά η ενδοπροσωπική η κατανόηση και διαχείριση των ατομικών συναισθημάτων μας και η διαπροσωπική νοημοσύνη δηλ. η κατανόηση και διαχείριση των συναισθημάτων των άλλων αποτελούν ιδιαίτερα κρίσιμα στοιχεία σε όλα τα επαγγέλματα.

Σε κάθε περίπτωση βέβαια κατά τον Μπουραντά δεν αποτελεί βασική ικανότητα επιτυχίας (αφού υπάρχουν τόσοι άλλοι βασικοί παράγοντες όπως γνώσεις, περιβάλλον κλπ) όμως αποτελεί βασική μετακανότητα δηλ. ικανότητα που έρχεται πρώτη μετά την εκπλήρωση των βασικών ικανοτήτων άσκησης ενός επαγγέλματος.

Στην ένσταση μας ότι αυτά είναι ψιλά γράμματα ή για νεότερους και εμείς έτσι είμαστε και τι να διαχειριστούμε αφού δεν αλλάζουμε, νεότερες ανακαλύψεις αναφέρουν ότι ο εγκέφαλος και το νευρικό σύστημα παράγουν νέα κύτταρα ανάλογα με τις γνώσεις ή την επαναλαμβανόμενη εμπειρία. Σύμφωνα λοιπόν με τα ανωτέρω **ο εγκέφαλος επανεκπαιδεύεται** με την δύναμη της συνήθειας. (Goleman 2005).

Βέβαια σε όλη αυτή την έρευνα δεν αναφέρεται το ποιο δύσκολο, δηλ. ποιος είναι ο τρόπος διαχείρισης των συναισθημάτων, ο οποίος επαφίεται στον κάθε έναν από εμάς να διαλέξει φυσικές ή μεταφυσικές λύσεις. Στην έρευνα αυτή τίθενται τα συμπεράσματα της επιτυχούς διαχείρισης των συναισθημάτων στην εξελικτική πορεία των ανθρώπων.

Όμως στην πορεία και προκειμένου να δοθούν κάποιες απαντήσεις και σε αυτό το ερώτημα ο Goleman διεξήγαγε περαιτέρω έρευνα με εκπροσώπους της ανατολικής και της δυτικής φιλοσοφίας ερευνήθηκε το αν είναι πρακτικά δυνατή η άμεση πρακτική ταχεία διαχείριση συναισθηματικών εξάρσεων με πρακτικούς τρόπους όπως ο διαλογισμός και τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής ήταν εντυπωσιακά.

Είναι τόσο συναρπαστικές οι γνώσεις αυτές που θα άξιζε να πάρουμε κάποιες ιδέες από την σχετική βιβλιογραφία ως κατωτέρω ενδεικτικά αναφέρεται και που είναι πρακτικά αδύνατο να αναλυθούν και να ειπωθούν περισσότερα σε μια σελίδα.

Ουσιαστικά πρόκειται για απαραίτητες δεξιότητες ώστε να μπορούμε να πορευόμαστε διαχειριζόμενοι τόσο εμείς όσο και οι απασχολούμενοι σε εμάς προβλήματα, άγχη, την επαφή με τους πελάτες, την σχέση μας με τους απασχολούμενους σε εμάς κ.λπ με επαναπροσδιορισμό των παγιωμένων ιδεών μας.

Προϋποθέσεις απαραίτητες πλέον στις δύσκολες ημέρες που ζούμε αλλά και αυτές που έρχονται.

Βιβλιογραφία

- Goleman, D., (2000). *Η συναισθηματική νοημοσύνη στο χώρο εργασίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.
- Goleman, D. (1995a). *Emotional Intelligence*. New York: Εκδόσεις Bantam.
- Goleman, D., (2005). *Καταστροφικά συναισθήματα Πως μπορούμε να τα αντιμετωπίσουμε*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.
- Goleman, D., Boyatzis, R., McKee, A. (2002) *Ο νέος ηγέτης*, 6^η Έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.
- Markides, C., 2001. Όλοι οι σωστοί ελιγμοί. Οδηγός για την κατάρτιση μια πρωτοποριακής στρατηγικής, Μεταφρασμένο στα Ελληνικά από τον Ανδρέα Σουκοδήμο. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Δαμουλιάνου, Χ., 2011., *Καθημερινή*, 26 Οκτωβρίου 2011, σελ.1
- Μπουραντάς, Δ., 2005. *Ηγεσία, ο δρόμος της διαρκούς επιτυχίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Μπουραντάς, Δ., 2010. *Επί σκηνής χωρίς πρόβα*. Έκδοση 2^η. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης [Πέραν του “καλού” και του “κακού” (χριστιανού)]

του Χ.Ε. Μαραβέλια

Ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης (Α.Π.) υπήρξε ένας αγέλαστος άνθρωπος, ένας χωρίς επαρκή εξωτερικό λόγο αυτοβασανιζόμενος. Η μελαγχολία του πρέπει να ήταν θρησκευογενής. Το πένθος και το μαύρο ταιριάζει όχι μόνο στην Ηλέκτρα, αλλά και στον “καλό” χριστιανό, που απαγορεύεται να γελά και να χαίρεται τη ζωή. Ο “καλός” χριστιανός (οφείλει να) είναι ένα πένθιμο ον. Γιος φτωχού παπά της ελληνικής μικρονησιώτικης επαρχίας, μεγάλωσε μέσα σ’ ένα επαγγελματικά λειτουργικό περιβάλλον. Στα αρνητικά του ας αναφερθεί και το γεγονός ότι ο πατέρας του, αλλά και ο ίδιος, ανήκαν στην φωτοσβεστική παράταξη των διαβόητων “Κολλυβάδων”. Συνοπτικά, υπήρξε ένας “έντρομος χριστιανός”. Όπως δε έχει επισημάνει ο Νίτσε, όποιος είναι “καλός” από το φόβο της τιμωρίας (πραγματικής ή φανταστικής), δεν είναι καλός, αλλά δειλός.

Οπωσδήποτε ο σκιαθίτης συγγραφέας αποτελεί μια “περίπτωση” στα νεοελληνικά γράμματα. Ζώντας σε μια εποχή όπου συντελούνται και προμηνύονται πλείστες όσες αλλαγές στον πανευρωπαϊκά σπουδαίο 19ο αιώνα, ο κυρ-Αλέξαντρος παραμένει φοβικά δεξιός ψάλτης μιας παράδοσης που σε μεγάλο βαθμό είναι υπεύθυνη για τη στατικότητα και οπισθοδρομικότητα, για το α-πρόοδον της ελληνικής κοινωνίας. Θέλησε να περιστεγάσει με την παλάμη του την εκπνέουσα φλόγα της βυζαντινής θεοκρατίας. Τα θέματά του είναι ελληνικά ελληνορθόδοξα. Περιγράφει την κατάσταση κυρίως της επαρχιακής Ελλάδας της εποχής του. Το είδος (genre) ηθογραφία, με το οποίο συχνά ταυτίζεται με ή χωρίς ειρωνική χροιά- σχεδόν δεσμεύει τη δημιουργική φαντασία, το κυριότερο γνώρισμα ενός ιδιοφυούς συγγραφέα. Ο “κοσμοκαλόγερος” ήταν ετεροφυής συγγραφέας. Ο Κ.Θ. Δημαράς κάνει λόγο για “χαριτωμένα απλοϊκή προσήλωση στο εκκλησιαστικό τυπικό και την πιο στενή αντίληψη της παράδοσης”.

Για τον Α.Π. και τους πιστούς του, παράδοση είναι πρώτιστα η λατρευτική παράδοση. Όμως ένας

καθ’ ύλην αρμόδιος, ο καθηγητής θεολογίας Δ. Μπαλάνος, μιλάει για “αφελή θρησκευτικότητα”, εναντιώνεται στον χαρακτηρισμό “μεγάλος ραψωδός της ορθοδοξίας” και θεωρεί ότι η θρησκευτικότητα του “ήτο καθαρά τυπολατρία”. Για να δειχτεί πόσο μονόπλευρα εκκλησιαστική ήταν η δική του δεξαμενή της παράδοσης, αξίζει εδώ να σκεφτούμε τον σχεδόν ανύπαρκτο “φόβο θεού” που συναντάμε στη δημοτική μας ποιητική παράδοση.

Αν θέλουμε να ακριβολογήσουμε, ο Α.Π. κάνει παρα-ιστορία με λογοτεχνική γλώσσα. Εισφέρει υλικό σ’ ένα έργο του είδους “Πώς ζούσαν τότε οι ελληνο-ορθόδοξοι”. Το υλικό αυτό αποθανατίζει καταστάσεις που μπορεί μεν να προκαλούν κάποια νοσταλγία, αλλά-κακά τα ψέματα!- ουδείς, πέραν των επαγγελματιών της πίστης, θα ήθελε να μείνουμε βαλτωμένοι στην “παπαδιαμαντική κοινωνία”. Η κοινωνία αυτή επέβαλλε, όταν το παιδί της χωρικής είναι βαριά άρρωστο, αυτή η δύστυχη να τρέξει όχι στο γιατρό, αλλά στον παπά. Μπας και το παιδί πεθάνει αβάπτιστο! Όπου το αβάπτιστο θεωρείται μεγαλύτερο κακό από τον ίδιο το θάνατο.

“Πες μου ποιον θαυμάζεις, να σου πω ποιος είσαι”, λέει μια γνωστή ρήση. Στις θρησκευτικές φύσεις αρέσει ο Α.Π. για το χριστιανικό περιεχόμενο του έργου του, και στους καθαρολόγους γραμματικούς για τη μορφή του. Υπάρχει εν τούτοις και μια μικρή μειοψηφία που αντιμετωπίζει το έργο του ως καθαρά λογοτεχνικό δημιούργημα. Οι πιστοί του της πρώτης κατηγορίας είναι προφανέστατα και πιστοί της ελληνορθοδοξίας. Τα κριτήριά τους είναι βασικά εξωλογοτεχνικά. Υπεραμυνόμενοι δε του “συγγραφέα” Παπαδιαμάντη ουσιαστικά αμύνονται υπέρ πίστεως. Εκεί οφείλεται το συχνά εύφλεκτο των περί Παπαδιαμάντη συζητήσεων. Μην εκπλαγεί, λοιπόν, αν πέρα από τις γραφικές προτάσεις για επίσημη αγιοποίησή του, ακούσετε ότι κάποιοι πιστοί (του) διοργανώνουν παπαδιαμαντικές παννυχίδες ή παρόμοια δρώμενα. Εξ άλλου ο

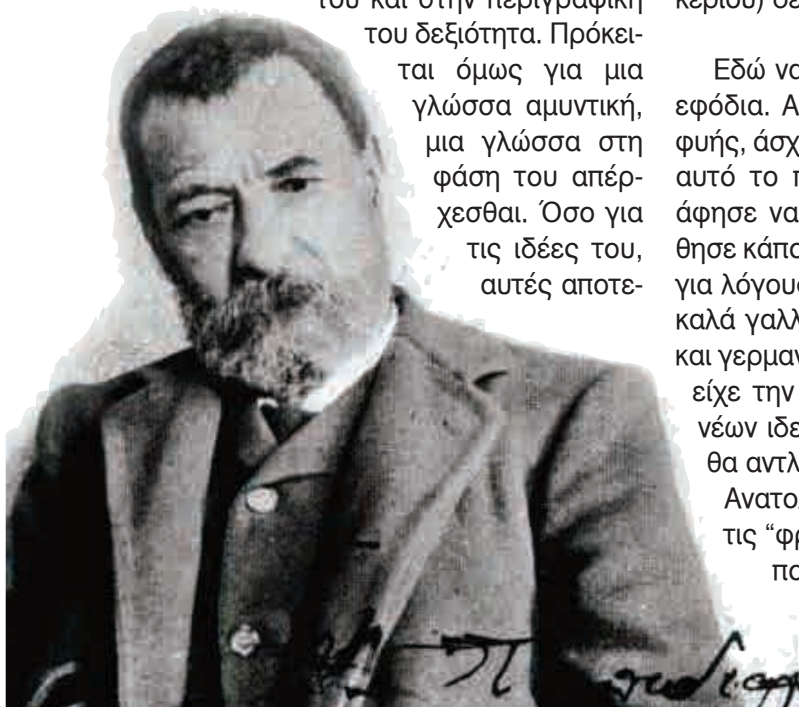
“άγιος των γραμμάτων μας” δεν πέθανε, αλλά κοιμήθηκε. Ιδού γιατί αρκετές μελέτες για τον Α.Π δεν διαφέρουν από θρησκευολογικές πραγματείες, όπου εκφράζεται ο εκστασιασμός των θρησκευτικών φύσεων μπροστά στην “ανόθευτη” (από τα ζιζάνια του ορθολογισμού) ορθοδοξία του Α.Π. Ορθοδοξία δε σημαίνει, βέβαια, ορθοφροσύνη.

Δεν είναι, λοιπόν, καθόλου τυχαίο που ο Παπαδιαμάντης συχνά προωθήθηκε και προβλήθηκε από θρησκευτικούς και ευσεβιστικούς κύκλους. Μας χορηγήθηκε δε προνομιακά μέσω του υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (περί του θρησκευάτος επρόκειτο βέβαια). Υπήρξε “ο ευνοούμενος των σχολικών βιβλίων” (Γιώργος Ιωάννου). Μας επιβλήθηκε όπως περίπου ο αναγκαστικός εκκλησιασμός μετά ή άνευ θείας κοινωνίας, η εξομολόγηση στο σχολείο, τα μαθήματα των θρησκευτικών. Αν το καλοπροσέξει κανείς, αυτά που ξέρουμε για τη θρησκεία “μας”, τα ξέρουμε όχι από την ψυχοαλιευτική δράση της Εκκλησίας, αλλά μέσω των κρατικών εκπαιδευτικών μηχανισμών. Το σχολείο υπήρξε ο βασικός τροφοδότης πιστών της επικρατούσης θρησκείας. Ο και ψυχολόγος Γ. Βιζυηνός στο Διατή η μηλιά δεν έγινε μηλέα έχει δείξει πως οι ιδέες που εγκαθίστανται πρώτες στο παιδικό μυαλό αρνούνται να παραχωρήσουν τη θέση τους σε νέες ιδέες.

Οπωσδήποτε ο Α.Π, παρά την κρατικοποίηση του, και παρά την άλω του αγίου που πάνε να τουβάλουν, δεν ανήκει στους ήσσονες συγγραφείς μας. Πρωτίστως βέβαια στη γλώσσα

του και στην περιγραφική του δεξιότητα. Πρόκει-

ται όμως για μια γλώσσα αμυντική, μια γλώσσα στη φάση του απέρχεσθαι. Όσο για τις ιδέες του, αυτές αποτε-

λούν τον μεσαίο κρίκο της θλιβερά γνωστής τριάδας “Πατρίς- Θρησκεία-Οικογένεια”. Η Έφη Γαζή μας θύμισε πρόσφατα ότι το σύνθημα ανατρέχει στα χρόνια του Α.Π.

Ο Α.Π είναι όχι θρησκευτικός αλλά λατρευτικός συγγραφέας. Ο ίδιος, μας λένε οι εντός και εκτός εκκλησίας ιεροκήρυκες, ήταν βαθιά θρησκευόμενο άτομο. Τούτο συνήθως σημαίνει άτομα απροβλημάτιστο για τις ρίζες, τη φιλοσοφία της θρησκείας ή ακόμη και για τα μεγαθέματα της χριστιανικής θεολογίας. Η θεολογία του σταματούσε στη λειτουργική. Γι’ αυτόν η “θρησκεία μας” είναι δεδομένη, άσχετο ποιοι και πως μας την επέβαλαν. Άσχετο αν βρίσκεται ξενικών ονομάτων, λέξεων, ιδεών και εκφράσεων. Τα θεολογικά του ενδιαφέροντα δεν φτάνουν στο θεό (των ελληνορθόδοξων εννοείται-έναν από τους πολλούς “Έναν” θεούς). Για τον Α.Π “ο πενιχρός ανθρώπινος εγκέφαλος είναι ασθενέστερος ή ώστε να επιχειρή ν’ αμφισβητήσει το θεϊόν”. Ούτε που μπορεί να διανοηθεί ο αγαθός Σκιαθίτης ότι ο άνθρωπος είναι, σε τελευταία ανάλυση, ο δημιουργός και πλάστης του θεού. Μ’ αυτή την έννοια ο Α.Π είναι γήινος. Η θρησκευτικότητα του σταματάει σε λατρευτικές εκδηλώσεις και πρακτικές, σε “ιερά” λατρευτικά κείμενα και αντικείμενα’ πρωτίστως δε σε ναϊσκους και εικονίσματα. Η εικόνα στον Παπαδιαμάντη είναι ο ίδιος ο άγιος, ο ίδιος ο Χριστός. Οι δε “μη προσκυνούντες την εικόνα Του την σεπτήν” είναι απλώς....”κερατάδες”. Ο ηθογράφος μας δεν υμνεί τόσο τον θεό, όσο τα ιερά αντικείμενα και τους ύμνους που τον υμνούν! Του Κηρίου (δηλ. του κεριού) δεηθώμεν!

Εδώ να σημειώσουμε ότι ο Α.Π δεν ήταν χωρίς εφόδια. Από τη φύση του φαίνεται πως ήταν ευφυής, άσχετα αν μέσω της θρησκοληψίας ακύρωσε αυτό το προσόν. Ακόμη και το χιούμορ του το άφησε να μαραθεί στον ευσεβισμό. Παρακολούθησε κάποια μαθήματα στη Φιλοσοφική Σχολή, ενώ για λόγους βιοποριστικούς έμαθε μονάχος αρκετά καλά γαλλικά και αγγλικά. Επίσης ήφατο ιταλικών και γερμανικών. Από τη δουλειά του σε εφημερίδες είχε την ευκαιρία να δέχεται ικανές ποσότητες νέων ιδεών, ευρωπαϊκών κυρίως, από τις οποίες θα αντλούσαν οι δημοσιεύσιμες στην καθ’ ημάς Ανατολή. Ο Α.Π έκλεισε τα μάτια σ’ όλες αυτές τις “φράγκικες” ιδέες και ενέμενε σ’ ένα παρόν που ήδη είχε αρχίσει να γίνεται παρελθόν. Την εποχή που ο Λασκαράτος και ο Ροΐδης χλεύαζαν με τρόπο μοναδικό τις θρησκευτικές προλήψεις και δεισιδαι-

μονίες, τη χριστιανική ειδωλολατρία της εποχής τους, ο Α.Π μέθαγε με τα νεκρόφιλα θυμιάματα της βυζαντινής θεοκρατίας και με θεία κοινωνία. Και με κανονικό κρασί, εννοείται.

Ανήκοντας στη μακρά χορεία των αντιδυτικών, απέκρουσε ό,τι προερχόταν από τη Δύση. Ακόμη και το Βίο του Χριστού του Φάραρ που του ανέθεσαν να μεταφράσει, τον “εξορθόδοξισε” βάνανυσα. Για τους φανατικούς ελληνορθόδοξους, Δύση σημαίνει-και σημαίνει-παπισμός, προτεσταντισμός, διαφωτισμός και ορθός λόγος. Πράγματα δηλαδή συλλήβδην αποκρουστέα, ως θανάσιμη απειλή για τη θρησκεία “μας”. Ο ίδιος θεωρούσε τον εαυτό του “τέκνον γνήσιον της Ορθοδόξου Εκκλησίας, εκπροσωπούμενης υπό των επισκόπων της”. Στο δε βήμα της εκκλησίας αυτής “δεν επιτρέπονται αι αυτοσχέδιοι ανοησίοι”. Προφανώς η απαγόρευση δεν ισχύει για τις μη αυτοσχέδιες.

Η μαγεία του Παπαδιαμάντη έγκειται στη γλώσσα του. Μια εκκλησιαστική καθαρεύουσα με σποραδικές υποχωρήσεις προς τη δημοτική, ιδίως όπου πρόκειται για διαλόγους απλών ανθρώπων. (Διαφορετικά θα κατέληγε σε καρικατούρα). Οι απλοί άνθρωποι όμως, τους οποίους τόσο όμορφα περιέγραφε, δεν μπορούσαν να διαβάσουν τη γλώσσα του που δεν ήταν η γλώσσα τους. Όπως και στο ζήτημα των νεωτερικών ιδεών, ούτε εδώ ο Α.Π μπόρεσε να συλλάβει το πνεύμα της εποχής. Τα “επί πτίλων αύρας νυκτερινής” ή “μινύρισμα πτηνού χειμαζομένου” και πολλές παρόμοιες σκηνές, είναι εξαίσεις, αλλά τι ακριβώς λένε; Συνήθως θαυμάζει κάποιος ό,τι δεν καταλαβαίνει. Εκεί κυρίως οφείλεται η εμμανής άρνηση της Εκκλησίας να εισαγάγει τη νεολληνική στη λειτουργία.

Ο Α.Π υπήρξε ένας ακούρευτος καλόγερος. Βρέθηκε μεταξύ της θείας και της ανθρώπινης αιδημοσύνης. Γυναίκα δεν άγγιξε, τις χαρές της ζωής δεν γνώρισε, πέρα από το κρασί και τα διάσημα γκιουβέτσια. Από τα γραφτά του φαίνεται πως ήταν εκ φύσεως ερωτικός και “μποέμ”, έτσι που μισάνθρωπες θρησκευτικές απαγορεύσεις έκαναν το μαρτύριό του μεγαλύτερο. Το ατομικό δράμα του ανήκει στο κεφάλαιο “Θρησκεία και σεξουαλικότητα”. Στερημένος από γυναικείο χάδι ήταν και ο Νίτσε, ένας συγχαιρινός του, γιος παπά επίσης, και στίλβοντας της δικής του γλώσσας, αλλά εκείνος προτίμησε το ρόλο του δυναμίτη. Προκάλεσε να φιλοσοφεί με σφυρί. Ο κυρ-Αλέξαντρος προτίμησε τα σταυροκοπήματα, τις ψαλμωδίες, τις αγιαστούρες και την

πλήρη υποταγή υπερεχούσας εξουσίας. Η μοιρολατρική του φύση πιστεύω ότι θα εκφραζόταν καλύτερα μέσα από το Ισλάμ.

Οι τεράστιοι καθεδρικοί ναοί σκοπό έχουν να δείξουν στον εισερχόμενο σ’ αυτούς τη μηδαμινότητά του και την κραταιότητα της Εκκλησίας. Το ίδιο και οι χρυσοποίκιλτοι λογής-λογής εκκλησιαστικοί τιτλούχοι. Ο Α.Π προτιμούσε τα μισοφωτισμένα εκκλησάκια, φέρνοντας το θεϊόν στα μέτρα του. Οπωσδήποτε οι ήρωες κάθε παρατάξεως είναι οι φανατικοί της. Ο φανατισμός του Α.Π δεν έφτανε στη μισαλλοδοξία. Σε κείμενά του δείχνει κατανόηση προς την διαφορετική θρησκευτικότητα. Όχι όμως και προς τους “δυτικούς” ομόθρησκους. Εξ άλλου όσο συγγενέστερες είναι κάποιες ιδέες, τόσο οι φορείς τους απωθούνται περισσότερο. Στα υπέρ του είναι επίσης ότι αντέδρασε με τον τρόπο του στο αντιεβραϊκό πογκρόμ της Κέρκυρας από τον χριστιανικό όχλο (συκοφαντία του αίματος). Φαίνεται τελικά πως ο κυρ-Αλέξαντρος ήταν τελικά καλός άνθρωπος. Ήταν όμως καλός επειδή ήταν χριστιανός. Δεν αρνούμαι ότι υπάρχουν και καλοί χριστιανοί. Πιστεύω όμως ότι ο Α.Π και μουσουλμάνος, και ιουδαίος και άθεος να ήταν, πάλι καλός θα ήταν. Εξ άλλου τι είν’ “καλό”, τι είν’ “κακό” και τι τ’ ανάμεσά τους;

Στους πρόναους αλλά και στο εσωτερικό των εκκλησιών μπορεί κανείς να δει ακόμη και σήμερα τρομακτικές σκηνές κολασμών, από εκείνες που επιφυλάσσει ο ιουδαίο-χριστιανικός θεός στα τέκνα του. Οι τιμωρίες του καλού θεού δεν έχουν τέλος. Σαν τα πάθια του κόσμου ετούτου. Η λογοτεχνία επινοήθηκε για να μπορούν να εκφραστούν κάποιες ιδέες που μας προχωράνε ένα βήμα πιο μπροστά. Ο “άγιος των γραμμάτων μας” και στις ιδέες και στη γλώσσα κοίταζε προς τα πίσω.

Ο Χ.Ε.Μαραβέλιος γεννήθηκε το 1952 στον Πειραιά. Είναι δικηγόρος και δρ.Νομικής. Ασχολείται με τη σχέση γραπτού και προφορικού λόγου, τη φαινομενολογία της θρησκείας και μεταφράσεις. Αρθρογραφεί τακτικά στο Athens Review of Books.

Ανατύπωση από το περιοδικό
“ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ”

τεύχος Νο181-182 ΑΘΗΝΑ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2011

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΕΡΕΙΑ

Η ΧΟΡΩΔΙΑ ΤΟΥ ΔΣΠ.

ΣΑΣ ΚΑΛΕΙ

ΣΕ ΕΝΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ

ΜΟΥΣΙΚΟ ΟΔΟΠΟΡΙΚΟ

ΑΠΟ ΤΟ 800 μ.Χ. ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ

Ο ΠΙΑΝΙΣΤΑΣ: Μ. ΚΑΖΑΣ

Ο ΤΕΝΟΡΟΣ: ΑΘ. ΖΗΣΗΣ

Η ΥΨΙΦΩΝΟΣ: Ν. ΤΖΙΑΤΖΙΟΥ

Η ΑΛΤΟ: ΕΛ. ΤΕΡΑΚΗ

Ο ΑΡΧΩΝ ΜΟΥΣΙΚΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ: Δ. ΜΑΥΡΑΤΑΝΗΣ

ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΣΠ

ΣΑΒΒΑΤΟ 17.12.2011 - ΩΡΑ 20.30

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ

«Ένας φάρος πολιτισμού που ... σβήνει»

Συνέντευξη της προέδρου Ν.Μ.Ε.

κ. **Αναστασίας Αναγνωστοπούλου – Παλούμπη**
στη Δικηγόρο Πειραιά κ. **Κική Τσαγκαράκη – Μπαϊζου**

Η Πρόεδρος ΝΜΕ κ. Α. Αναγνωστοπούλου- Παλούμπη με την δικηγόρο Πειραιά κ. Τσαγκαράκη Μπαϊζου από τα εγκαίνια της έκθεσης το θωρηκτό «Γ. Αβέρωφ» Ιστορία και Τέχνη

Έχουμε την τιμή και την ευχαρίστηση να φιλοξενήσουμε σε αυτό το τεύχος του περιοδικού μας την συνέντευξη που ευγενικά μας παρεχώρησε η Πρόεδρος του Ναυτικού Μουσείου Ελλάδος κ. Αναγνωστοπούλου – Παλούμπη.

Σκοπός της συνέντευξης αυτής είναι η ανάδειξη του σπουδαίου έργου που προσφέρει το μουσείο στον χώρο του πολιτισμού αλλά ταυτόχρονα και η προβολή του κατεπείγοντος ζητήματος εξεύρεσης οικονομικών πόρων για την αντιμετώπιση των στοιχειωδών λειτουργικών εξόδων του Μουσείου.

Πότε ιδρύθηκε το Ναυτικό Μουσείο της Ελλάδος;

Η γενέθλια ημερομηνία του Ναυτικού Μουσείου της Ελλάδος είναι η 7^η Απριλίου 1949. Τότε ο επιχειρηματίας Γεώργιος Στρίγκος, ο Ναύαρχος Δ. Οικονόμου, ο βιομήχανος Ευάγγελος Αναργύρου και ο δικηγόρος-ιστορικός Ιωάννης Μελετόπουλος, μαζί με μία ομάδα έγκριτων πολιτών του Πειραιά και αξιωματικών του Πολεμικού και Εμπορικού Ναυτικού που είχαν ως κοινό δεσμό την αγάπη για τη θάλασσα και τα πλοία, συγκεντρώθηκαν στο γραφείο του τότε υπουργού Ναυτικών Γεράσιμου Βασιλειάδη και υπέγραψαν την ιδρυτική πράξη του σωματείου με την επωνυμία «Εταιρεία Ναυτικού Μουσείου και περισυλλογής κειμηλίων των κατά θάλασσαν αγώνων του Έθνους».

Από ποιόν σχεδιάσθηκε, πότε και για ποιόν σκοπό;

Η πρώτη προσπάθεια ίδρυσης του Ναυτικού Μου-

σείου Ελλάδος έγινε το 1867 όταν ο πλοίαρχος του Π.Ν. Γεράσιμος Ζωχιός, ιδρυτής του Ν.Α.Τ., εισηγήθηκε να αναλάβει το Ταμείο το έργο της συγκέντρωσης και διατήρησης των αντικειμένων, που έχουν σχέση με την ελληνική ναυτική ιστορία. Η ιδέα του έμελλε να υλοποιηθεί ως ιδιωτική πρωτοβουλία, 82 χρόνια μετά, το 1949.

Οι πρωταρχικοί σκοποί του μουσείου, όπως ορίζονται από το καταστατικό, είναι:

- Η αναζήτηση, περισυλλογή, διαφύλαξη και έκθεση των ιστορικών κειμηλίων που αναφέρονται στους ναυτικούς αγώνες, καθώς και σε κάθε θαλάσσια δραστηριότητα των Ελλήνων από την προϊστορική εποχή ως τις μέρες μας.
- Η μελέτη και τεκμηρίωση της ναυτικής μας ιστορίας.
- Η διάσωση και προβολή της ναυτικής κληρονομιάς.
- Η ανάδειξη της χώρας μας, με τη μακραίωνη ναυτική ιστορία, σε δυναμικό παράγοντα της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας στην έρευνα για τη ναυτική ιστορία και παράδοση.
- Η καλλιέργεια της αγάπης για τη θάλασσα, η οποία αποτελεί για τους Έλληνες αστείρευτη πηγή ζωής.

Το ΝΜΕ βρήκε για πρώτη φορά στέγη το 1955 σε ένα ενοικιαζόμενο οίκημα στην Ακτή Μουτσοπούλου, όπου τοποθετήθηκαν πρόχειρα τα μέχρι τότε συγκεντρωθέντα εκθέματα. Οι διοικήσεις του Μουσείου έψαχναν για μία μόνιμη στέγη, πάντα όμως στον Πειραιά, την ναυτιλιακή πρωτεύουσα της χώρας.

Το 1964 προκρίθηκε το οικόπεδο, στο οποίο βρίσκονται σήμερα οι εγκαταστάσεις του Ναυτικού Μουσείου, δίπλα στη θάλασσα, στον όρμο της Ζέας, όπου ναυλοχούσαν οι αθηναϊκές τριήρεις στην αρχαιότητα.

Την ίδια εποχή ο αείμνηστος Κωνσταντίνος Κυριαζής επιχορηγεί την έκδοση του λευκώματος «Πλοία και Ναυμαχίες του '21», από τις πωλήσεις του οποίου εξασφαλίστηκε το απαιτούμενο χρηματικό ποσό για την ανέγερση του παρόντος, ιδιόκτητου πλέον κτιρίου στην Φρεαττύδα. Σε αυτό, το Μουσείο λειτουργεί από το 1969.

Στο ίδιο κτίριο συστεγάζεται Ναυτική Βιβλιοθήκη, ανοικτή στο κοινό κατά τις ημέρες και ώρες λειτουργίας του Μουσείου, η οποία διαθέτει περισσότερους από 14.000 τόμους βιβλίων και περιοδικών με κύριο

θέμα τη ναυτική ιστορία, επιστήμη και τέχνη.

Το Ναυτικό Μουσείο είναι το μεγαλύτερο του είδους τους στην χώρα μας, εκπροσωπεί με συνέπεια το επίσημο ελληνικό κράτος στους διεθνείς πολιτιστικούς οργανισμούς, σε σχετικές πολιτιστικές εκδηλώσεις εθνικής αλλά και διεθνούς εμβέλειας. Ενδεικτικά αναφέρω ότι είναι μέλος του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων, της Διεθνούς Ένωσης Ναυτικών Μουσείων και της Ένωσης Ναυτικών Μουσείων της Μεσογείου.

Έχει πραγματοποιήσει εκθέσεις στο εσωτερικό αλλά και στο εξωτερικό (Λονδίνο, Νέα Υόρκη, Αμβούργο).

Μία από τις σημαντικότερες δραστηριότητες, είναι τα εκπαιδευτικά προγράμματα που γίνονται καθημερινώς στις αίθουσες μας και παρακολουθούνται ετησίως από 15.000 μαθητές περίπου όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων.

Πολύ σημαντικό για την προώθηση της έρευνας περι της ναυτικής μας ιστορίας θεωρούμε το εκδοτικό έργο που επιτελεί ο φορέας μας. Πρόσφατα μάλιστα, το Δεκέμβριο του 2010 βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών το βιβλίο «Από τα πελάγη...στους αιθέρες. Το χρονικό της Ναυτικής Αεροπορίας» που έγραψε ο Αντιναύαρχος Γιάννης Παλούμπης και είναι έκδοση του Μουσείου. Εκτιμώ ως αξιοσημείωτο να αναφέρω ότι ο συγγραφέας εργάστηκε ανιδιοτελώς και παρέχωρησε τα πνευματικά του δικαιώματα στο

Μουσείο. Το ίδιο έχει συμβεί με την επίσης περσινή έκδοση της ιστορίας των Ελληνικών Υποβρυχίων, που την έγραψαν οι δύο Αντιναύαρχοι επίτιμοι Αρχηγοί Στόλου, κύριοι Τιμόθεος Μασούρας και Θωμάς Κατωπόδης, οι οποίοι τιμήθηκαν από την Ακαδημία Αθηνών με επάινο. Αποτελεί παράδοση πλέον τα μέλη του Μουσείου που συγγράφουν κάτι, και είναι πολλά αυτά, να παραχωρούν την όποια ωφέλεια στο Μουσείο.

Παράλληλα είμαστε ιδιαίτερα υπερήφανοι για το τριμηνιαίο περιοδικό μας, «Περίπλους της ναυτικής ιστορίας και παράδοσης», καθώς έχει τύχει ευρύτατης αποδοχής στην ελληνική κοινωνία, όπως μας δείχνει το συνεχώς αυξανόμενο αναγνωστικό του κοινό. Συνεργαζόμαστε και με το μηνιαίο περιοδικό Ναυτική Ελλάδα, όπου επιμελούμαστε κάθε φορά, ιστορικά αφιερώματα.

Θα ήθελα επίσης να αναφέρω ότι στον παρόντα χρόνο πραγματοποιήσαμε μία μεγάλη εικαστική έκ-

θεση με τίτλο: «Το θωρηκτό Γ. Αβέρωφ 1911-2011. Ιστορία και Τέχνη.», τα εγκαίνια της οποίας έγιναν στις 5 Οκτωβρίου 2011. Η έκθεση θα είναι ανοικτή μέχρι της 7 Ιανουαρίου του 2012.

Για το 2012 μας προσεφέρθηκε εν είδει χορηγίας από τον Πρόεδρο της «Εκθέσεις Ποσειδωνία» Α.Ε. κ. Θεμιστοκλή Βώκο, χώρος στην έκθεση των Ποσειδωνίων για να προβάλλουμε την ναυτική παράδοση της χώρας και φυσικά το Ναυτικό Μουσείο της Ελλάδος. Πρόκειται για πολύ σημαντικό βήμα προβολής καθώς στην έκθεση των Ποσειδωνίων λαμβάνουν μέρος περισσότερες από 86 ναυτικές χώρες. Δεδομένης της οικονομικής αδυναμίας του Μουσείου θα προσπαθήσουμε να προσελκύσουμε χορηγίες που να καλύψουν τα, όχι σπουδαία άλλωστε, έξοδα.

Σε ποιον φορέα υπάγεται;

Το Ν.Μ.Ε. είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, σωματείο κοινωφελές, μη κερδοσκοπικό και διοικείται από άμισθο 9^{μελές} Δ.Σ. που εκλέγεται κάθε 3 χρόνια, από τη Γενική Συνέλευση των μελών του σωματείου. Στο Δ.Σ. προβλέπεται από το καταστατικό να συμμετέχουν άνευ ψήφου ο Δήμαρχος Πειραιώς, εκ-

πρόσωπος του Υπουργείου Πολιτισμού, ο Αρχηγός ΓΕΝ, ο Αρχηγός ΛΣ, ο Πρόεδρος ΔΣ του ΝΑΤ ή εκπρόσωποί τους.

Ποιοι είναι οι πόροι του;

- Κρατικές επιχορηγήσεις του

Υπουργείου Εθνικής Αμύνης, του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, του Υπουργείου Θαλασσίων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας, μέσω ΝΑΤ. Το 1966 είχε θεσμοθετηθεί υπέρ του Μουσείου ένας πόρος ο οποίος αποτελούσε το 10% των εντύπων που διαθέτει το ΝΑΤ στην εμπορική ναυτιλία. Το 1992 ο πόρος περιεκόπη στο 1/10 και τα 9/10 διετεθήσαν υπέρ νεοσύστατου Μουσείου Εμπορικής Ναυτιλίας το οποίο ουδέποτε λειτούργησε. Έκτοτε επιχειρούμε παντοiotρόπως να επαναφέρουμε τον πόρο του ΝΑΤ διότι ούτως ή άλλως δεν χρησιμοποιείται και συσσωρεύεται χωρίς ουσιαστική ωφέλεια κανενός.

- Ίδια έσοδα όπως εισιτήρια, συνδρομές μελών, πωλήσεις βιβλίων, δωρεές ιδιωτών. Στο σημείο αυτό να αναφέρω και τα έσοδα από τις διαφημίσεις του περιοδικού του μουσείου «Περίπλους», τα οποία όχι μόνο καλύπτουν τα έξοδα της έκδοσης, άλλα έχουν επιπρόσθετα και θετικό πρόσημο για το Ταμείο του

Το Ναυτικό Μουσείο Ελλάδος στην Φρεαττύδα.

Μουσείου.

Στην παρούσα συγκυρία το ΝΜΕ βρίσκεται σε δεινή οικονομική κατάσταση καθώς όλοι οι αναφερόμενοι φορείς περικόπτον τις δαπάνες τους και αδυνατούν να το επιχορηγήσουν.

Τι προσωπικό απασχολεί;

Το προσωπικό απαρτίζεται πλέον από 7 υπαλλήλους: 2 αρχαιολόγους, 1 μουσειολόγο, 1 αρχειονόμο, 1 βιβλιοθηκονόμο και 2 υπαλλήλους γενικών καθηκόντων. Πρόσφατα απολύθηκαν 2 υπάλληλοι.

Αίθουσα από το Ναυτικό Μουσείο

Πόσα εκθέματα διαθέτει σήμερα;

Το Μουσείο αριθμεί περί τα 3.000 κειμήλια. Στη μόνιμη έκθεσή του είναι τοποθετημένα 2.000 αντικείμενα, κυρίως μοντέλα πλοίων, πίνακες ζωγραφικής, όπλα, στολές, σημαίες, μετάλλια, ναυτικά όργανα. Όλα ταξινομημένα χρονολογικά και θεματικά, ζωντανεύουν τη ναυτική ιστορία και παράδοση της χώρας μας από την προϊστορική εποχή έως σήμερα. Στο Μουσείο φυλάσσονται επίσης πλούσιο αρχειακό και φωτογραφικό υλικό και επίσης υπάρχει συλλογή σπανίων ναυτικών χαρτών του 16^{ου}-19^{ου} αι. καθώς και πολλά ναυπηγικά σχέδια ελληνικών πολεμικών και εμπορικών πλοίων διαφόρων εποχών.

Επαρκεί ο χώρος για να εκτεθούν και να αναδειχθούν αυτά με έναν πιο σύγχρονο τρόπο, όπως το απαιτούν οι καιροί; Διαθέτει αποθήκες;

Το παρόν κτίριο διαθέτει επιφάνεια εκθετηρίων χώρων περίπου 1.700 τ.μ., οι οποίοι σε καμία περίπτωση δεν επαρκούν για να στεγάσουν τον πλούτο των συλλογών μας. Πολλά εκθέματα αναγκαστικά φυλάσσονται στις αποθήκες του Μουσείου, οι οποίες είναι επίσης ανεπαρκείς. Το κτίριο είναι παλαιό και οι εγκαταστάσεις σαφώς δεν προσφέρουν πολλές δυνατότητες για την σωστή παρουσίαση και ανάδειξη του πλούτου των συλλογών μας. Για παράδειγμα η πλού-

σια συλλογή παλαιών χαρτών, ελάχιστα εκπροσωπείται στην μόνιμη έκθεση. Χρειάζεται σαφώς επέκταση, εκσυγχρονισμός των κτιριακών εγκαταστάσεων και τότε μόνο θα γίνει εφικτή μία σωστή και σύμφωνη με τις επιταγές της σύγχρονης μουσειολογίας επανέκθεση των μοναδικών εκθεμάτων μας.

Ποιο είναι το κοινό του και ποιος ο αριθμός επισκεψιμότητάς του το χρόνο;

Το μουσείο επισκέπτονται κυρίως μαθητές. Κατά το σχολικό έτος 2010-2011 επισκέφθηκαν το μουσείο περισσότερα από 15.000 παιδιά τόσο από σχολεία της Αττικής όσο κι από την περιφέρεια, τα οποία παρακολούθησαν τα εκπαιδευτικά μας προγράμματα. Το Μουσείο δέχεται πολλούς Έλληνες και αλλοδαπούς επισκέπτες, καθώς και μεγάλο αριθμό ερευνητών στην Βιβλιοθήκη του, που είναι η μεγαλύτερη Ναυτική Βιβλιοθήκη στην Ελλάδα.

Πιστεύετε ότι ο θεσμός του εθελοντισμού θα μπορούσε να βοηθήσει σημαντικά στο έργο που έχει να επιτελέσει το μουσείο και με ποιο τρόπο;

Προσωπικά έχω εθελοντική παρουσία στο Μουσείο 25 χρόνια. Τα τελευταία 8 που είμαι Πρόεδρος, βρίσκομαι σε καθημερινή σχεδόν βάση στο Μουσείο. Πολλά άλλα μέλη επίσης προσφέρουν εθελοντικά τις υπηρεσίες τους. Δράττομαι της ευκαιρίας να κάνω μια ακόμη έκκληση στους ανθρώπους που αγαπούν τη ναυτική μας παράδοση να πλησιάσουν, να γνωρίσουν και είμαι βέβαιη πως θα αγαπήσουν το ΝΜΕ.

Που παρουσιάζονται οι μεγαλύτερες ανάγκες αυτή τη στιγμή;

Εκτιμώ ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα αυτή την περίοδο είναι η χρηματοδότηση των λειτουργικών εξόδων του Μουσείου που δεν καλύπτεται από τα ίδια έσοδα. Για αυτόν άλλωστε τον λόγο έχουμε εστιάσει τις προσπάθειές μας στην επιστοφή του πόρου του ΝΑΤ που θα έλυνε το συγκεκριμένο πρόβλημα.

Γνωρίζουμε ότι υπάρχει ήδη σχέδιο επέκτασης και προσθήκης τμήματος στο υπάρχον μουσείο το οποίο είναι ευγενής χορηγία αρχιτεκτόνων και πολιτικών μηχανικών μελών του Μουσείου. Πως μπορεί να υλοποιηθεί το σχέδιο αυτό και ποιά η δυναμικότητά του στη φιλοξενία επιπλέον εκθεμάτων;

Η μόνη εφικτή περίπτωση υλοποίησης της επέκτασης και ανακαίνισης του Μουσείου είναι μέσω των Ευρωπαϊκών προγραμμάτων πολιτισμού της Περιφέρειας Αττικής. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η έγκριση από το ΚΑΣ των σχεδίων ανακαίνισης τα οποία είχαν υποβληθεί προς το ΥΠΕΚΑ προ τριών περίπου ετών.

Πως διαγράφεται το μέλλον του Μουσείου αυτή την στιγμή και ποιες οι προοπτικές του επί τη βάσει μιας καλής συνεργασίας με τον φορέα που το υποστηρίζει;

Εκτιμώ ότι αν δεν πεισθεί το Υπουργείο Ναυτιλίας να ενεργήσει νομοθετικά για επαναφορά του πόρου του NAT, όπως έχει ήδη εισηγηθεί ο Πρόεδρος του NAT, νομίζω ότι δεν θα είναι λαμπρό το μέλλον του Μουσείου.

Από την άλλη πλευρά ευελπιστώ ότι το ΚΑΣ θα εγκρίνει τα σχέδια ανακαίνισης του Μουσείου και η Περιφέρεια Αττικής θα αναλάβει την υλοποίησή τους. Θα είναι η πρώτη φορά μετά το 1969 που θα επιχειρείται μια επισκευή – ανακαίνιση τέτοιας έκτασης.

Τέλος θα ήθελα να σας αναφέρω ότι δεν υπάρχει κανένας θεσμοθετημένος φορέας που να υποστηρίζει το Μουσείο. Στηρίζεται στην καλή θέληση των εκάστοτε κυβερνητικών αξιωματούχων και στη συνεχή υποστήριξη ανθρώπων που αγαπούν και στηρίζουν τη ναυτική παράδοση.

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε την κ. Αναγνωστοπούλου Παλούμπη για την συνέντευξη που μας παραχώρησε και να υπενθυμίσουμε ότι η συνδρομή του καθενός μας στην διατήρηση της πολιτιστικής

μας κληρονομιάς αποτελεί ύψιστη υποχρέωση και ιερό καθήκον απέναντι στις επερχόμενες γενιές και στις γενιές εκείνες που με σημαία τους το «ελάχιστο» έδωσαν το «μέγιστο» για να μπορούμε να συλλαμβίζουμε δυνατά τό όνομα μας χωρίς αιδώ στα ώτα της οικουμένης.

Ας μην χαθεί από εμάς η τιμημένη σκυτάλη.

Σ.Σ. Αξίζει να επισκεφθούμε το μουσείο που αυτό τον καιρό παρουσιάζει την έκθεση με θέμα το θαρρηκτό «Γ. Αβέρωφ» (1911-2011) Ιστορία & Τέχνη την έκθεση έχει επιμεληθεί ο γνωστός καθηγητής της Ιστορίας της Τέχνης Μανόλης Βλάχος με έργα Βολανάκη, Χατζή, Προσαλέντη, Ζουρντού κ. ά. Διάρκεια Έκθεσης **5 Οκτωβρίου 2011 έως 7 Ιανουαρίου 2012.**

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΝΑΥΤΙΚΩΝ ΜΟΥΣΕΙΩΝ (ICMM) ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ
ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ
ΑΚΤΗ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ - ΦΡΕΑΤΤΥΣ
185 37 ΠΕΙΡΑΙΑΣ
ΤΗΛ.: 210 4516264, 210 4516822,
FAX.: 210 4512277
E-mail: nme@ath.forthnet.gr

Για την ματαίωση της παρέλασης της 28^{ης} Οκτωβρίου

του **Δημ. Σταθακόπουλου**

Δρ κοινωνιολογίας της ιστορίας Παντείου πανεπιστημίου - μουσικολόγος
Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω - μέλος του Δ.Σ του Δικηγ. Συλλ. Πειραιά
Μέλος της Ελληνικής αντιπροσωπείας
στην Ευρωπαϊκή Ένωση Δικηγορικών Συλλόγων (CCBE, Βρυξέλλες)

**Προς όποιον αφορά
Πειραιάς 28.10.2011**

Με αφορμή την ματαίωση της παρέλασης στη Θεσσαλονίκη και της απουσίας της πολιτικής ηγεσίας από τις παρελάσεις στις μεγάλες πόλεις της Ελλάδας αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω και δηλώσω τα εξής:

Σύμφωνα με το Σύνταγμα κυρίαρχος είναι ο Ελληνικός λαός, ο οποίος όχι μόνον τιμάει, αλλά και συμπορεύεται με τις αξιοπρεπείς αποφάσεις των εκλεγμένων ηγητόρων του, συχνά δε, - όπως έχει καταδείξει η ιστορία -, συμπορεύεται και δίνει την ζωή του για τις αξιοπρεπείς και τιμητικές για τον λαό αποφάσεις που τυχόν έχουν πάρει ακόμα και εκπρόσωποι που προέκυψαν μέσα από άλλες διεργασίες (1940, ΌΧΙ, Ιωαν. Μεταξάς).

Η πλειονότητα του αγωνιστή ελληνικού λαού και παρά τα λάθη και τις συχνές ενδοφυλιακές του διαμάχες, δεν εξαργύρωσε πλήρως το διαρκές ζητούμενο, δηλ. την «Σωκρατική ευδαιμονία», αντιθέτως μία μικρή «πλειοψηφία» (στην ουσία μειοψηφία) λειτουργώντας με κλειστά οικογενειακά κριτήρια (τζάκια), εξαργύρωνε και εξαργυρώνει τους υπαρκτούς ή/και συχνά ανύπαρκτους αγώνες της με πλήρως αλαζονικό τρόπο, βαπτίζοντας το συμφέρον της, *ώ της παραδοξότητας*-, ως «πατριωτικό» συμφέρον του λαού, ζητώντας επιπλέον και τιμές για το ανύπαρκτο ή καλλίτερα καταστροφικό και εκμαυλιστικό/ πελατειακό της έργο.

Όμως τα «στερνά τιμούν τα πρότερα». Έστω και εάν σήμερα κάποιοι δημοκρατικά εκλεγμένοι πολιτικοί ταγοί υπήρξαν αγωνιστές στα νιάτα τους, στο παρόν, και με την όλη στάση τους, αναιρούν τα πρότερα μεταπίπτοντας στην φάση του Καβα-

φικού ποιήματος: «...στο τέλος ο Εφιάλτης θα φανεί και οι Μήδοι θα περάσουν».

Ο ελληνικός λαός τιμάει τους αγώνες του (παλαιούς και νέους) και επ' ευκαιρία των τιμών αυτών, εξ αντανάκλασης, χαιρετά και αποδίδει τιμές στις παρελάσεις, στους «λεγόμενους» επισήμους που εκπροσωπούν τους φορείς του λαού.

Όταν όμως μεταξύ λαού και ηγετών του, *έστω και δημοκρατικά εκλεγμένων*, υπάρχει χάσμα, τότε ο λαός έχει καθήκον να αποστρέψει το βλέμμα του, για να μην πω πως σύμφωνα με το Σύνταγμα έχει υποχρέωση προστατεύοντας τους θεσμούς και την κοινωνική συνοχή, αν αυτοί δεν παραιτούνται, να καθαιρέσει τους εκπροσώπους του, όταν αυτοί μεταπίπτουν σε «απολυταρχική Δημοκρατία». Αυτή είναι η βασική Συνταγματική και Δημοκρατική αρχή. Το τι θα γίνει μετά και το πώς θα ανασυνταχθεί ο λαός και οι φορείς του με αυτοθέσμιση, είναι μία άλλη συζήτηση και αρθογραφία.

Επομένως η αυθόρμητη εκ του λαού, - και όχι των οργανωμένων κομμάτων και ομάδων-, ματαίωση της σημερινής παρέλασης στη Θεσσαλονίκη με σκοπό την απομάκρυνση των πολιτικών εκπροσώπων του, θυμίζει τον αρχαίο εξοστρακισμό στη σύγχρονη μορφή του, ήταν δε η ελάχιστη φωνή εναντίωσης προς *ώτα μη ακούντων* και επ' ουδενί έχει να κάνει με την απαξίωση των δημοκρατικών θεσμών και την σημασία της σημερινή επετείου, που ήταν είναι και θα είναι λαμπρή, ένδοξη και πηγή έμπνευσης για το μέλλον.

Αιδώς διαστρεβλωτές της κοινής γνώμης, που ενοχληθήκατε από τις διαμαρτυρίες του κόσμου, γιατί τάχα κλονίζονται οι δημοκρατικοί θεσμοί !!!

Μετά λόγου γνώσεως

Το σύνδρομο της Στοκχόλμης ή όταν το θύμα «αγάπησε» το θύτη

Το σύνδρομο της Στοκχόλμης πήρε το όνομά του από ένα περιστατικό που συνέβη στη Σουηδία το 1973. Σε μία ληστεία τράπεζας, οι όμηροι τάχτηκαν με το μέρος των απαγωγέων αρνούμενοι ως και να σωθούν!

Κάτω από συνθήκες πίεσης, όπως στις περιπτώσεις απαγωγής και ομηρίας, ενδοοικογενειακής κακοποίησης, κακοποίησης θυμάτων πολέμου, παρατηρήθηκε η ανάπτυξη μιας ιδιαίτερης συμπεριφοράς του θύματος στο πρόσωπο του θύτη.

Το θύμα διακρίνει την απειλή και για να επαναφέρει την ισορροπία με πρωταρχική ανάγκη την επιβίωση αποδέχεται έως και δικαιολογεί τη συμπεριφορά του δράστη. Απομονωμένο ηθελημένα ή όχι από τον εξωτερικό κόσμο, δημιουργεί ένα δεσμό με αυτόν που η κοινή λογική υποδεικνύει να απαξιώσει. Το θύμα επικεντρώνεται στο θύτη εφόσον πιστεύει πως δεν υπάρχει άλλη διέξοδος. Ανεξάρτητα από την πίεση που του ασκείται, το θύμα ασχολείται μόνο με τα «καλά» στοιχεία του εξουσιαστή του. Οι έστω και ελάχιστες πράξεις καλοσύνης ή ενδιαφέροντος από τη μεριά του δράστη μεγαλοποιούνται συνειδητά από το θύμα του μέσα από την ανάγκη του εξωραϊσμού της πραγματικότητας. Ζητώντας την επιβεβαίωση της παραπάνω αναφοράς από ειδικούς ψυχολόγους/ ψυχιάτρους κάντε την εξής αναγωγή:

Όπου θύμα ο χειραγωγημένος λαός και όπου θύτης το πολιτικό σύστημα.

Επίσης, όπου θύμα η Ελλάδα και όπου θύτης η Μερκοζική Ε.Ε, ΔΝΤ, αγορές, τρόικα. Τέλος, όπου θύμα, η ανθρωπότητα και όπου θύτης το παγκόσμιο Τραπεζομονατεριστικό σύστημα και οι αγορές, που κατά κοινή πλέον ομολογία των πολιτικών (εργαλείο των αγορών) τους έχει ξεφύγει ανεξέλεγκτα.

Συνάνθρωποι, Η γη δεν είναι επίπεδη και ούτε έχει δίκιο η ιερά εξέταση. Δεν πρέπει να κάσουμε να μας «κάψουν» για το καλό μας και μετά να μας αλείψουν λάδι !!! Η γη είναι σφαιρική και κινείται, υπάρχει και άλλη διέξοδος, έστω και εάν τώρα δεν την πιστεύετε.

Σας προτείνω να διαβάσετε «το Σπήλαιον» του Πλάτωνα.

Υ.Γ: Με αφορμή τα παραπάνω, είναι μια καλή ευκαιρία ν' αναζητήσουμε με διάλογο τις βάσεις και τις αιτίες της κοινωνικής ιδιωτείας (βλακείας) και παθογένειας σε ελληνικό ή και παγκόσμιο επίπεδο.

Σίγουρα η συμμετοχή κάποιου επιστήμονα ψυχία-

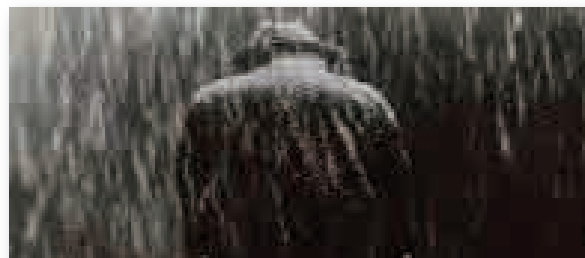
τρου ή ψυχολόγου στη συζήτηση θα μας εμπλούτιζε την σκέψη και τις ιδέες για την ατομική ή/και την συλλογική ψυχολογία, την ισορροπία, τα διάφορα σύνδρομα κ.λ.π καθώς και την ένταξη των χαρακτηριστικών των ελλήνων πολιτών, κοινωνίας και πολιτικών σε κάποιο από αυτά, που δεν αποκλείεται να συνυπάρχουν πολλά σύνδρομα, συχνά και αντικρουόμενα μεταξύ τους.

Το σύνδρομο καταδίωξης, ή παράνοια, όπως λέγεται και αλλιώς, αναφέρεται στην ύπαρξη καχυποψίας χωρίς λόγο και στην πεποίθηση του ατόμου ότι οι άλλοι φέρονται κακόβουλα και θέλουν το κακό του, ότι το παρακολουθούν, ότι μηχανορραφούν εναντίον του κ.λπ. Μπορεί να έχει πολλές μορφές, από τις πιο ήπιες, όπου το άτομο καταλαβαίνει πως οι υποψίες του μπορεί να είναι αβάσιμες, ως τις πιο βαριές όπου το άτομο δεν μπορεί να διακρίνει την πραγματικότητα από τις ιδέες που έχει στο μυαλό του.

Η δυσκολία του ατόμου που υποφέρει από παράνοια να εμπιστευθεί τους άλλους συχνά το οδηγεί σε απομόνωση. Το άτομο μπορεί να βρίσκεται συνεχώς σε αναμονή κάποιας πολύ αρνητικής εξέλιξης και να προσπαθεί να «μαντέψει» τις σκέψεις αυτών που θέλουν το κακό του. Κυριαρχούν συναισθήματα θυμού, φόβου, καχυποψίας και σε ορισμένες περιπτώσεις οργής ή μελαγχολίας. Είναι δυνατόν μία συγκεκριμένη παρανοϊκή ιδέα να κυριαρχήσει στην ψυχική ζωή του ατόμου, ενώ στις βαρύτερες περιπτώσεις το άτομο μπορεί να ακούει φωνές που σχολιάζουν τη συμπεριφορά του, επαναλαμβάνουν τις σκέψεις του ή του δίνουν διαταγές".

Τέλος, καλό θα ήταν να ξαναδούμε και τα όσα έγραψε ο Κυρ. Σιμόπουλος για τους Γραικύλους, τους εξισλαμισμένους και εκδυτικισμένους, Γασμούλους, εξωμότες, μηδέ εξαιρουμένων των προδοτών, καθώς και τις διαχρονικές παθογένειες του ελληνισμού και τα σύνδρομα που τον διακατέχουν ως στοιχεία σύγχρονου αναστοχασμού και υπερβάσεως.

Πηγή: www.antibaro.gr

Από τους “Παυσανίες” και την πλατεία Κλαυθμώνος (του 1880) στην... Εφεδρεία (του 2011)

γράφει ο Γιώργος Δαμιανός

Να ‘μαστε πάλι εδώ!!!

Έτοιμοι να ξαναζήσουμε τους “Παυσανίες” και την πλατεία (ή τον κήπο) του Κλαυθμώνος. Και ενώ μέχρι τώρα οι ιστορίες σαν και την παρακάτω ενδιέφεραν μόνο όσους ασχολούνται με τα “περίεργα” της ιστορίας, τώρα ξαναμπαίνουν βίαια στη ζωή μας, σαν το κλάμα του παιδιού που ξυπνά, έντρομο, από τους εφιάλτες του, για να μας υπενθυμίσουν για άλλη μια φορά ότι τίποτα, δυστυχώς, δε μαθαίνουμε από την Ιστορία. **“Παυσανίες”** ονομάζονταν στα τέλη του 1800, μάλλον ειρωνικά, όλοι όσοι απολύονταν (παύονταν > παύση > Πausανίας) από τη Δημόσια εργασία τους, κάθε φορά που άλλαζε η Κυβέρνηση (η μονιμότητα των Δημοσίων υπαλλήλων καθιερώθηκε με το σύνταγμα του 1911, άρθρο 102). Οι “Παυσανίες”, λοιπόν, έβγαιναν από το υπουργείο των Οικονομικών, που βρισκόταν στην πλατεία 25^{ης} Μαρτίου (**αργότερα θα ονομαστεί πλατεία Κλαυθμώνος < κλαυθμός: κλάμα**), στεναχωρημένοι, συγκινημένοι και κάποιοι απ αυτούς έκλαιγαν, κρατώντας τον τελευταίο τους μισθό. Μάλλον δεν ήταν στις συνήθειες της εποχής να φασκελώνουν το κτήριο του υπουργείου ή τους κυβερνώντες που τους είχαν υποχρεώσει να υπογράψουν την απόλυση τους και να τακτοποιήσουν τις οικονομικές εκρεμότητες στο ταμείο του υπουργείου των Οικονομικών. Το κτήριο του Υπουργείου των οικονομικών που βρισκόταν επί της πλατείας Κλαυθμώνος κατεδαφίστηκε το 1939. Η πλατεία, αρχικά, ονομαζόταν “Κήπος του Νομισματοκοπείου”, γιατί εκεί, μέχρι το 1862, βρισκόταν το κτήριο του Εθνικού Νομισματοκοπείου. Παλαιότερα ονομαζόταν “πλατεία Αισχύλου”, ενώ σήμερα, από το 1989, ονομάζεται, επίσημα, «Πλατεία Εθνικής Συμφιλίωσης».

Το 1885 μετονομάστηκε ανεπίσημα “κήπος του Κλαυθμώνος” – “πλατεία Κλαυθμώνος”. Ο συγκεκριμένος χαρακτηρισμός δόθηκε, γύρω στα 1878, από το Δημήτριο Καμπούρογλου σε ένα χρονογράφημα του στην “Εστία” το 1878, αναφέρει σχετικά: «Κατά το έτος 1878 έτυχε να καθήσω στο καφενε-

δάκι του κήπου του Υπουργείου Οικονομικών, το γνωστόν ως καφενείον του κυρ Παντελή, επιστάτου άλλοτε του γυμνασίου στο Βαρβάκειον. Κείνη την ημέρα λοιπόν είδα κάποια εξαιρετική κίνηση, από Παυσανίας (Παυσανίες: αυτοί που παύονται από την εργασία τους) και Θεσιθήρας που είχαν αποτυπωμένων στην μορφή τους, άλλοι οδύνη, άλλοι άνοιαν και άλλοι αμοιβαίαν ελπίδα. Εσκέφθηκα τότε να περιγράψω ό,τι είδα και εδημόσιευσά στο περιοδικό «Εστία» ένα σατιρικό σημείωμα με την επιγραφήν: «Ο κήπος του Κλαυθμώνος», χωρίς να φανταστώ, πως άθελά μου έγινα και νονός του κήπου αυτού». (Καθημερινή, 15.2.1998).

Οι διαφορές ανάμεσα στο τότε και το σήμερα:

- α) Οι Παυσανίες ονομάζονται, πλέον, έφεδροι.
- β) Τα φασκελα έδωσαν τη θέση τους στα κλάματα

και η ανατριχιαστική **ομοιότητα**: ο κοινωνικός καπιβαλισμός του τότε και του σήμερα (στις λέξεις “Παυσανίας” και “Κλαυθμώνος” και “Θεσιθήρας” (του Καμπούρογλου) δε διακρίνεις κοινωνική αλληλεγγύη και ανθρώπινη κατανόηση, αλλά μάλλον ειρωνεία και χαιρεκακία, όπως, δηλαδή, αντιμετωπίζονται και σήμερα οι Δημόσιοι Υπάλληλοι...).

...τίποτα δεν έχει αλλάξει και τίποτα δεν είναι όπως παλιά...

Χαρτοπαικτικές εορταστικές αναμνήσεις και η «Βιδαριστή»

Οταν γράφεται το παρόν μένει λιγότερο από μήνας για τις γιορτές των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς. Αυτές που δεν μοιάζουν με εκείνες τις παλιές που ξέρουμε, έχουν αλλάξει τόσα από εκείνα τα περασμένα χρόνια. Και διαφέρουν σε πολλά οι μέρες και οι νύχτες στον τρόπο που τις γιορτάζουμε. Ένα χαρακτηριστικό τους ήταν για να θυμηθώ αυτό για το οποίο γράφω αυτή τη φορά, η χαρτοπαιξία στα σπίτια. Τέτοιες μέρες λίγες ήταν οι οικογένειες που δεν είχαν μεταβάλει το σαλόνι, ή ακόμα και την κρεβατοκάμαρα ή και την... κουζίνα, σε χώρο πρόχειρου καζίνο και δεν είχαν καλέσει συγγενείς και φίλους να «παίξουν» για το καλό του χρόνου. Στο παιχνίδι συμμετείχαν ακόμα και εκείνοι που δεν έπιασαν ποτέ τράπουλα στα χέρια τους και παιδιά που... απαιτούσαν να παίζουν. Βασίλισσα των εορταστικών χαρτοπαικτικών νυκτών ήταν η «τριάντα μία», ένα κυρίως τυχερό παιχνίδι, αλλά και το πατροπαράδοτο, «πάρτα όλα», το απλούστερο και αθώωτερο όλων των παιχνιδιών. Έτσι, θα επιχειρήσω να θυμηθώ και να περιγράψω μερικές από τις χαρτοπαικτικές στιγμές ανασύροντας αυτές από το βάθος του χρόνου...

Πριν όμως, θα πρέπει να πω ότι στη γειτονιά μου χρόνια ολόκληρα παίζαμε ένα παιχνίδι, παραλλαγή της γνωστής σε όλων «τριανταμίας», τη «βιδαριστή τριανταμία» στην οποία ο παίχτης μπορούσε να «βιδάρει» και πιο απλά να «χτυπήσει», όπως στην πόκα, παίρνοντας στην αρχή του παιχνιδιού δύο φύλλα κλειστά. Στην συνέχεια δε και σε κάθε φύλλο που έπαιρνε, (ζητώντας να το πάρει συνήθως κλειστό) και που είχε το δικαίωμα να «βιδάρει» ήταν υποχρεωμένος να έχει όλα τα υπόλοιπα ανοιχτά και μόνο δύο κλειστά. Όχι απαραίτητα τα αρχικά.

Γίνονταν τρομερές συγκρούσεις και μπλόφες σε σημείο να φτάνουν στην κορυφαία στιγμή που συμπυκνώνονταν στη γνωστή φράση, «τα ρέστα σου». Ήταν ένα γοητευτικό παιχνίδι που ξεπερνούσε την απλή «τριάντα μία», ένας συνδυασμός ψυχολογίας και τύχης. Θα ήθελα πολύ να περιγράψω όλη τη διαδικασία αυτού του συναρπαστικού παιχνιδιού που δεν ήταν και πολύ γνωστό και διαδεδομένο, ιδίως στους αμύητους και περιστασιακούς παίχτες των εορτών, αλλά για μια πλήρη περιγραφή του θα χρειαζόμουν πολύ χώρο. Να είμαστε καλά του... χρόνου και νομίζω ότι αξίζει να το κάνω.

Ας πάω όμως σε μερικές χαρτοπαικτικές εορταστικές αναμνήσεις.

Εκδρομή Χριστουγεννιάτικη Σπάρτη – Βυτίνα, μη ζητάτε χρονολογία. Απλώς μια παρέα από νέους και κάποιους ώριμους φτάσαμε νύχτα ακόμα στη Βυτίνα και εκκλησιαστήκαμε ξημερώματα Χριστουγέννων σε κατανυκτική ατμόσφαιρα, όπως μόνο στο χωριό μπορούσες να ζήσεις. Αφού χαρήκαμε το υπέροχο δάσος με τα έλατα, το λίγο χιόνι που είχε πέσει και κοιμηθήκαμε

εκεί, την άλλη μέρα φύγαμε για την Σπάρτη. Εκεί χαρτοπαίζοντας όλη την νύχτα στο ξενοδοχείο έχασα όλα τα λεφτά που είχα κι έτσι μειώθηκε αρκετά η χαρά της

εκδρομής...

Μια πρωτοχρονιά ανήμερα κάποιος στη γειτονιά είχε την έμπνευση να παίζουμε... ζάρια κοινώς «μπαρμπούτι». Στρωθήκαμε στο καφενείο και παίζαμε όταν εμφανίστηκε απρόσμενα δίπλα στην τσόχα αστυφύ-

λακας με πολιτικά και αφού μας δήλωσε την ιδιότητα του μας είπε να σιωπούμε και πάγωσε η παρέα! Τότε ήμουν φοιτητής... Η εικόνα του αστυνομικού τμήματος με όλους τους συμπαίκτες μου εκεί και στη συνέχεια του δικαστηρίου ήδη πέρναγε από τα μάτια μου. Συνήλθα όμως, σηκώθηκα και πλησίασα τον αστυνομικό. Το ευτύχημα ήταν ότι αυτός ήταν παιδί της διπλανής γειτονιάς και πρώην μαθητής (μεγαλύτερος από μένα) του γυμνασίου της περιοχής. Επί πλέον συμμαθητής φίλου μου, από άλλη (трίτη) κοντινή επίσης γειτονιά.

Τον πήρα παράμερα και του... «νιχάλισα δύο... φωνήεντα» όπως λέγαμε τότε, επικαλούμενος κυρίως τη συμμαθητική του ιδιότητα με τον φίλο μου. Έδειξε κατανόηση και απομακρύνθηκε. Αλλά εμένα μου είχαν «κοπεί τα γόνατα»...

Να θυμηθώ ακόμα τις μέρες που είχα απολυθεί από το στρατό, λίγο πριν από τα Χριστούγεννα και δεν έφυγα περιμένοντας λίγες μέρες να απολυθεί και φίλος μου στο ίδιο τάγμα, για να φύγουμε μαζί για τον Πειραιά και παραμένοντας στην πόλη που υπηρετούσα... Όπου και έχασα χαρτοπαίζοντας όλο το μισθό που είχα πάρει ως ανθυπολοχαγός!

Να θυμηθώ επίσης και την πρώτη μου επίσκεψη (Πρωτοχρονιά ήταν) στο καζίνο της Πάρνηθας, όπου με είχε οδηγήσει ένα ξαδελφάκι. Έπαιζα στη ρουλέτα συνέχεια τον άσσο (1) επί μισή ώρα. Δεν ερχόταν. Μετακινήθηκα στο «μπλακ τζακ». Σε λίγο έρχεται ο εξάδελφος και τι μου λέει; Ότι μόλις έφυγα ο άσσος ήρθε τέσσερις φορές! Αν έχεις τύχη διάβαινε...

Ήταν την τρίτη μέρα μιας άλλης πρωτοχρονιάς και ακόμα παίζαμε επί τρεις συνεχείς νύχτες μέχρι πρωΐας! Έμεινα εγώ και έπαιζα με έναν. Αυνος και εκνευρισμένος γιατί έχανα και καπνίζοντας απρόσεχτα, (τότε που κάπνιζα ακόμη), σε μια στιγμή πήγα να τραβήξω μια ρουφηξιά και βάζω το σιγάρο μου στο στόμα από την κάφτρα! Αφήνω να φανταστείτε τι επακολούθησε. Ακόμα γελάω όταν θυμάμαι την κατάσταση που βρέθηκα τότε... Και για να τελειώνω, πάλι μέρες εορταστικές ήταν, εφτά – οχτώ κατηγορούμενοι παρέα για χαρτοπαιξία σε κάποιο καφενείο. Ήμουν υπεράσπιση, ο πρόεδρος έδειξε κατανόηση (όπως ο αστυνομικός) και τους αθώωσε, ήταν βλέπεις και γεροντάκια πράγμα που συνέβαλε στην απαλλαγή τους...

Υ.Γ. Τις λίγες φορές που έχασα σε μέρες εορτών στα χαρτιά ήταν γιατί άλλαξα παιχνίδι. Όμως στην «βιδαριστή» δεν είχα χάσει ποτέ... Όχι ότι ήμουν σπουδαίος παίχτης. Ήμουν απλώς ένας καλός χαρτοπαίχτης των εορτών και μόνο για το παιχνίδι της «βιδαριστής»... Ένας «χαρτοπαίχτης» για το έθιμο και για το καλό του χρόνου που εύχεται από εδώ Καλή Χρονιά για τους συναδέλφους, τους αναγνώστες αυτού του περιοδικού και για όλους τους Έλληνες που κατοικούν αυτόν τον πανέμορφο και τόσο άτυχο και αδικημένο τόπο.

του **Θεοφίλου Γ. Προκοπίδη**
επιτ. Δικηγόρου

Σ τ ί ξ ε ι ς

Χατζόπουλος και Μαλακάσης Βίοι παράλληλοι και κάθετοι

του Δημήτρη Πιστικού

Ηενασχόληση με το θέμα που επέλεξα ήταν για μένα μιας πρώτης τάξης ευκαιρία να διαπιστώσω ξανά πως ο καλούμενος «πνευματικός» και λογοτεχνικός κόσμος δεν ήταν ποτέ διαφορετικός απ' ό,τι ήταν πάντα, από την εποχή τού «ανθόμηνου» Ηράκλειτου και του ομηρομάστιγος Ζωίλου και πως όσα συνέβησαν στο απώτερο παρελθόν, συνέβαιναν και τότε, συνέβαιναν κι αργότερα, συμβαίνουν και σήμερα και θα συμβαίνουν ασφαλώς και στο μέλλον.

Παρακολούθησα, λοιπόν, την πορεία δύο συνομηλίκων λογοτεχνών, που ενώ, προέρχονταν από τον ίδιο τόπο και την ίδια παράδοση, ήταν εύποροι, απόγονοι αγωνιστών τού Εικοσιένα, (αλλά και ποιος Έλληνας δεν είναι απόγονος αγωνιστών;), συμμαθητές στο ίδιο επαρχιακό Γυμνάσιο Μεσολογγίου κάποια περίοδο, ποιητές, δημοτικιστές, φίλοι, συνεργάτες και ομοϊδεάτες κάποτε (π.χ. βενιζελικοί), ψυχραμένοι κατά περιόδους, ταξιδεμένοι στο εξωτερικό, μεταφραστές, με τις μεγάλες ή μικρές διαφορές τους, εντούτοις δεν ανέπτυξαν μια μεγάλη και διαρκή φιλία κι αυτή που ανέπτυξαν δεν τη διατήρησαν αλλά απεναντίας την οδήγησαν στην έχθρα. Οι λόγοι; Άβυσσος η ψυχή τού ανθρώπου. Κάποιοι από αυτούς συνήθεις στο λογοτεχνικό χώρο: κατάκτηση ζωτικού χώρου, φθόνος, υπεροψία, διαφορετικές αισθητικές, προσεγγίσεις και κοσμοθεωρίες, εγωισμοί, εμπάθειες, φιλυποψίες, παρεξηγήσεις, ανάρμοστες συμπεριφορές, καλώς ή κακώς εννοούμενα συμφέροντα, διαφορά αντοχών στην κριτική, ανασφάλεια, φυγοκεντρισμοί, ιδιαίτεροι ψυχισμοί, υποσυνείδητες φοβίες, απωθημένα κι ένα σωρό άλλοι.

Θα ήθελα, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες αυτής μου της εργασίας, (που αποτελεί μέρος ευρύτερης), να συνοψίσω εν προοιμίο το πόρισμά της, χωρίς να θέλω και να δεσμεύσω τη σκέψη

σας. Λογαριάζοντας και σταθμίζοντας με αντικειμενικότητα τα δούναι και λαβείν των δύο ποιητών μας και επιχειρώντας έναν πρόχειρο ισολογισμό, άγομαι στο συμπέρασμα ότι από τη σχέση τους περισσότερο δοτικός, γενναιόδωρος και ευθύς στάθηκε ο Χατζόπουλος και πιο φειδωλός, πλάγιος και ανανταποδοτικός, αν και ωφελημένος, ο Μαλακάσης. Και ενώ θα περίμενα πιο απρόβλεπτο τον Χατζόπουλο (για τον οποίο είχα σχηματίσει, από μαρτυρίες, τη γνώμη τού κυκλοθυμικού) τελικά ο πιο απρόβλεπτος αποδείχτηκε ο Μαλακάσης. Περαιτέρω βεβαιώθηκα ότι η συμπόρευση και η συναντίληψη είναι μια κατάκτηση σ' ένα αγώνισμα, ανθρώπων που αφήνουν πίσω τους μέρος τού «εγώ» τους, προς χάρη τού «εμείς» κι αυτό δε συνέβη με τους δύο ποιητές μας.

Εξετάζοντας, όσο μπορούσα, την πορεία και τις συμπεριφορές τους κατέληξα στο συμπέρασμα ότι οι χαρακτηρισμοί: ευγενής, αριστοκράτης και αρχοντικός που αποδόθηκαν κατά κόρον στον Μαλακάση, στη συγκεκριμένη περίπτωση (δηλ. απέναντι στον Χατζόπουλο) αλλά και σε πολλές άλλες (π.χ. απέναντι στον Παλαμά), ήταν ένας μύθος που τον καλλιέργησε ο ίδιος ενώ κουβαλούσε μέσα του τον επαρχιώτη που δεν μπόρεσε τελικά, παρά τις ευαισθησίες και την ποιητική αξία του, τις κοινωνικές του σχέσεις, τον Μορεάς και τα Παρίσια να ξεκολλήσει από το μικρόκοσμο της επαρχίας που τον δημιούργησε. Διεπίστωσα, επίσης, ότι η ευρεία μόρφωση του Χατζόπουλου, οι σοσιαλιστικές του αναζητήσεις, τα ταξίδια και οι ευαισθησίες του δεν τον έκαναν απλούστερο, ζεστότερο και ανθρωπινότερο στους συγκεκριμένους φίλους, συμπατριώτες, ομότεχνους και συναθλητές. Τέλος, με αρκετή μελαγχολία, αναλογίστηκα ότι οι ποιητές μπορούν να κάνουν καλύτερο τον κόσμο, να συγκινήσουν κάποιους αναγνώστες, μπορούν, αν θέλετε, ακόμα και να γκρεμίσουν καθεστώτα, εκείνο όμως που δε θέλουν και δεν μπορούν να

κατορθώσουν είναι να αλλάξουν τον εαυτό τους, γιατί απλούστατα ποτέ δε θα πάνσουν να τον θεωρούν τέλειο (παρά τις εκφρασμένες υποκριτικά μετριοφροσύνες) και συνεπώς υπέρτατο κριτή των άλλων.

Οι συμπατριώτες Αιτωλοί ποιητές Κωσταντίνος Χατζόπουλος και Μιλτιάδης Μαλακάσης, ήταν σχεδόν συνομήλικοι, αφού γεννήθηκαν με διαφορά μερικών μηνών (γεννήσεις 11-5-1868 και 3-3-1869 αντίστοιχα). Επιθυμώ να τονίσω ότι και οι δύο ποιητές είναι από εκείνους τους σημαντικούς μεταπαλαμικούς που με συγκίνησαν και με συγκινούν καθένας με το δικό του ξεχωριστό τρόπο και που συνδιαμόρφωσαν, μαζί με πολλούς άλλους, από τα παιδικά και εφηβικά μου χρόνια, την ποιητική μου. Οφείλω προκαταρκτικά, επίσης, να διευκρινίσω ότι με τον όρο «βίου», τού τίτλου αυτής της εργασίας, προσανατολίζομαι πρωτίστως προς τη χρονολογική και βιογραφική παρακολούθηση της πορείας των ανωτέρω ποιητών, με τον όρο «παράλληλοι» εννοώ τη σχετικά ομαλή λογοτεχνική συνοδοιπορία τους και με τον όρο «κάθετος» εννοώ αφενός τη διατάραξη, σύγκρουση και τη διαρκή έκτοτε ψυχρότητά τους και αφετέρου τις αποκλίσεις τους.

Κώστας Χατζόπουλος

Η «σκοτεινή» εν ζωή συνοδοιπορία τους χωρίζεται σε δύο περιόδους. Η πρώτη αρχίζει στα 1881 στο Μεσολόγγι, όταν είναι και οι δυο μαθητές τού Γυμνασίου. Ο Χατζόπουλος που είχε εγγραφεί το 1878, βρίσκεται χωρίς καθυστέρηση στην τετάρτη τάξη και ο Μαλακάσης, πολύ καθυστερημένα, καταφέρνει μόλις τον Οκτώβρη τού 1881 να εγγραφεί στην πρώτη. Η «φιλία» τους σφυρηλατείται σιγά-σιγά, αργότερα, στην Αθήνα ως το έτος 1897, ανθίζει στα 1898 με αφιέρωση στον «*Μιλτιάδη Μαλακάση*» του ήδη δημοσιευμένου (εφ. Εστία 5-11-1896) ποιήματος του Χατζόπουλου με τίτλο «Φλογέρα», το οποίο με ελάχιστες διορθώσεις εντάσσει αργότερα (1898) στην ποιητική συλλογή του «Τραγούδια τής Ερημιάς» και κορυφώνεται με την έκδοση του σημαντικότερου περιοδικού «*Η Τέχνη*». Ο Χατζόπουλος καλεί τον Μαλακάση να συνεργαστεί στο περιοδικό του και δημοσιεύει: στίχους του, επιστολή και δυο κεί-

μενα ποιητικής πρόζας. Η «*Τέχνη*» εκδίδει και την πρώτη ποιητική συλλογή τού Μαλακάση. Η σχέση τους ατονεί και πάλι εν συνεχεία, εκτραχύνεται το 1900 με σκληρή και απρόκλητη επίθεση του Μαλακάση εναντίον ομοτέχνων του (Παλαμά, Χατζόπουλου κ.λπ) μέσω του «Περιοδικού μας», εξομαλύνεται και συνεχίζεται στο 1904 με τη σύσταση της «Εθνικής Γλώσσας» (Χατζόπουλος, Μαλακάσης, Παλαμάς, Δραγούμης, Πορφύρας, Μαβίλης κ.ά.) και φτάνει αγκομαχώντας ως τα 1909, έτος δημοσίευσης στο «*Νουμά*» μιας δυσμενούς κριτικής τού Χατζόπουλου για την ποιητική συλλογή τού Μαλακάση «Πεπρωμένα» (έκδοση 1909) οπότε και διακόπτεται οριστικά. Παρά τις επιμέρους επιφυλάξεις μου, η κριτική αυτή δεν υπερβαίνει τα κριτικά όρια και δεν υπεισέρχεται σε μειωτικές προσωπικές κρίσεις όπως πράττει αργότερα ο Μαλακάσης. Στα παραπάνω δεν έχουμε κάποια δημόσια αντίδραση του Μαλακάση ούτε στην αρνητική κριτική. Η σκιαγράφηση αυτής της πρώτης πορείας είναι οπωσδήποτε αυθαίρετη και συμβατική, δεδομένου ότι υπάρχουν πάντα μεταξύ τους κενά, φανερά, εικαζόμενες και κρυφές επιθέσεις, εντάσεις, αρρυθμίες, ασυμφωνίες κ.λπ.

Η δεύτερη περίοδος αρχίζει το 1909 οπότε θα προκύψουν «κάθετες» ψυχικές συγκρούσεις και αποκλίσεις οι οποίες (φαίνεται πως) θα διαρκέσουν ως τον Αύγουστο του έτους 1920. Υπενθυμίζω ότι στις 2 Αυγούστου αυτού του έτους πεθαίνει αιφνίδια ο Κώστας Χατζόπουλος εν πλω προς Πρίντεζι. Η περίοδος αυτή (φαίνεται, επίσης, πως) τελειώνει με τη δημοσίευση στις 8 Αυγούστου τετράστιχου ποιήματος του Μαλακάση με τίτλο «Στη μνήμη τού Κώστα Χατζόπουλου» [*«Απαντα» Μαλακάση, «αναστύλωσε και έκρινε» ο Γ. Βαλέτας το 1964, σε δύο τόμους, εκδόσεις ALVIN REDMAN (HELLAS)*]. Στη δεύτερη αυτή περίοδο σημειώνεται η παντελής αποξένωση, ψυχρότητα και ίσως η εχθρότητα των δύο ποιητών όπως προκύπτει από το τετράστιχο που αναφέρθηκε αλλά και από όσα θα επακολουθήσουν.

Μεσολαβεί έτσι στα 1920 ένα ελάχιστο στάσιμο, μερικών και συγκεκριμένα έξι ημερών, ικανό όμως να δώσει στο Μαλακάση την ευκαιρία να συνθέσει το τετράστιχο κι έτσι να εξιλεωθεί στα μάτια τής λογοτεχνικής συντεχνίας και να «συμφιλιωθεί» με τον εκλιπόντα Χατζόπουλο, γράφοντας τον επίλογο μιας φωτεινής και αργό-

τερα σκοτεινής πορείας. Το τετράστιχο αυτό, το οποίο περιλαμβάνεται στο επίμετρο των «Απάντων» τού Μαλακάση μπορούσε και όφειλε να εξομαλύνει, έστω εκ των υστέρων, τα πράγματα, σύμφωνα και με το πατροπαράδοτο ελληνικό «ο αποθανών δεδिकाίωται». Άλλωστε, μετά το θάνατο του Χατζόπουλου πολλοί φίλοι και γνωστοί λογοτέχνες (όπως ο Παλαμάς) είπαν και έγραψαν επαινετικά για τον Χατζόπουλο και το έργο του, ως είθισται σε ανάλογες περιπτώσεις. Υπενθυμίζω μερικούς: Ξενόπουλος, Νιρβάνας, Ταγκόπουλος, Γληνός, Πορφύρας κ.ά. Ο Μαλακάσης παρασυρόμενος και ακολουθώντας τους άλλους, έγραψε και δημοσίευσε στο τεύχος 696 του «Νουμά», στις 8 Αυγούστου 1920 το εν λόγω τετράστιχο με τίτλο «Στη μνήμη τού Κώστα Χατζόπουλου» που δεν περιλαμβάνεται σε καμιά από τις συλλογές του αλλά στα «Σκόρπια και ακαταχώρητα ποιήματα» που σύναξε ο Γ. Βαλέτας στην έκδοση των Απάντων τού Μαλακάση (ό.π. Α' τόμος, σελ. 349). Το παραθέτω:

*«Γύρω από κάποιο πράσινο κλωνί, που θα σε στέψει
-μ' όλο που σε πολυκαιρινή ψυχρότη αποξενέψαμε-
σου πλέκω με βαριά καρδιά και πικραμένη σκέψη
τα ρόδα μιας τριανταφυλλιάς, που νέοι μαζί φύτεψαμε.»*

Όπως μπορεί και θέλει τραγουδάει κανείς. Και απ' ότι ξέρουμε ο Μαλακάσης ήταν έμπειρος τεχνίτης και εύκολος στιχουργός, άρα, το τετράστιχο δεν είναι αυτό που μπορούσε αλλά αυτό που ήθελε να γράψει και να δημοσιεύσει. Το επίκαιρο του γεγονότος, φαίνεται ότι σπρώχνει τον Μαλακάση να γράψει «εν θερμώ» το παραπάνω τετράστιχο από σκοπιμότητα για τη φιλοτέχνηση της καλής του εικόνας. Την άποψη αυτή συνεπικουρούν: η επικήδεια λογοτεχνική συνήθεια, το γενικό κλίμα τής λογοτεχνικής συντεχνίας, το πρόσφατο πένθος, οι αναμνήσεις των παλιών καλών ημερών, ίσως κάποια τύψη, τέλος ο αυθορμητισμός, η αυτοκριτική και η ιερότητα του ασυνήθιστου και πρόωρου θανάτου ενός παλιού συνοδοιπόρου και φίλου. Το ολιγόστιχο του ποιήματος, η αναφορά στην «πολυκαιρινή ψυχρότη» και ιδίως ο τρίτος στίχος «σου πλέκω με βαριά καρδιά και πικραμένη σκέψη» λιγοστεύουν τον αυθορμητισμό, προδίδουν το βεβιασμένο και αποκαλύπτουν τη μέριμνα του Μαλακάση να διατηρήσει τη θρυλούμενη κατά κόρον από τους προχειρολογούντες κριτικούς «αρχοντική και αριστοκρατική του εικόνα.» Εάν βασιστούμε στη ρήση τού Παλαμά ότι «ποίηση είναι ο λόγος που

πάει να γίνει τραγούδι» και δίπλα λογαριάσουμε την ιδιότητα και τις στιχουργικές δυνατότητες του ποιητή τού «Μπαταριά» θα διαπιστώσουμε ότι το αποτέλεσμα είναι κατώτερο των περιστάσεων. Εδώ έχουμε να κάνουμε με κάτι βαθύτερο, δαιδαλώδες και ανεξήγητο. Σε κάθε περίπτωση, όμως, η πρώτη και η τελική εντύπωση είναι πως ο Μαλακάσης ξεχνά αυτή την ψυχρότητα και την πετάει στον κάλαθο των αχρήστων τού παρελθόντος. Εντύπωση που πολύ αργότερα διαψεύδεται από τα πράγματα και ξεσκεπάζει τις ενδόμυχες διαθέσεις του απέναντι στον Χατζόπουλο.

Θα περίμενε κανείς ύστερα από το θάνατο του Χατζόπουλου και μετά από την (έστω βεβιασμένη, διφορούμενη και σκοπούμενη, όπως πιστεύω) ανθρώπινη χειρονομία τού Μαλακάση ότι εδώ λήγει οριστικά και αμετάκλητα η καθετοποίηση και πως θα αρχίσει μια άλλη φιλική, πνευματική συνοδοιπορία τού ενθάδε και του επέκεινα. Δε συνέβη όμως. Η «πολυκαιρινή ψυχρότη» των δύο ποιητών (όπως σημαίνει τη σχέση τους στο παραπάνω τετράστιχο ο Μαλακάσης) που άρχισε σε χρόνο άγνωστο και που δεν μπορούμε άκριτα να τον προσδιορίσουμε στο 1909, θα συνεχιστεί ακόμα για μακρύ χρονικό διάστημα. Ο Ανδρέας Μοθωνιός αφηγείται ότι οι δύο ποιητές «αδελφικοί φίλοι στα νεανικά τους χρόνια, είχανε τόσο ψυχρανθεί αργότερα, ώστε δεν ανταλλάσανε ούτε μια καλημέρα.» (βλ. Έλλης Αλεξίου, Απαντα, «Υπό Εχεμύθειαν», εκδόσεις Κατανιώτη, σελ 207). Επιμένω ότι η σχέση τους θα «φτάσει αγκομαχώντας» ως το 1909, διότι δεν είναι δυνατό ο Χατζόπουλος (που από το 1905 βρίσκεται στη Γερμανία), να καθίσει και να γράψει, στα καλά καθούμενα και να στείλει στο «Νουμά» την αρνητική κριτική του, χωρίς να έχει, μέχρι τότε, μεσολαβήσει κάτι μεταξύ τους. Η αυλαία θα πέσει πάνω τους οριστικά το έτος 1940, οπότε ο γέροντας ήδη Μαλακάσης θα ξαναθυμηθεί τη διατηρούμενη (προ του 1909) και μονομερή πλέον από το 1920 «πολυκαιρινή ψυχρότη», δίχως καμιά αναγκαία αιτία και θα δημοσιεύσει σε δύο συνέχειες ένα θλιβερά αρνητικό άρθρο του για τον Χατζόπουλο, ακυρώνοντας την όποια ειλικρίνεια τού τετραστίχου του, οριστικοποιώντας την καθετοποίηση και ανοίγοντας ξανά ένα αιώνιο χάσμα ανάμεσά τους.

Στις 18 και 25 Αυγούστου 1940 ο Μαλακάσης δημοσιεύει στην εφημερίδα «Ελεύθερο Βήμα» σε δύο συνέχειες ένα άρθρο με τίτλο «Ο Κώστας

Χατζόπουλος». Το άρθρο αυτό υπερβαίνει πολλών χρόνων δισταγμούς και καταπιέσεις· καταγίνεται σε μια ουσιαστική κατεδάφιση του Χατζόπουλου, δίνει ανακριβείς πληροφορίες, αντιφάσκει προς τη λογική, περιέχει αρνητικές απόψεις, διατυπώνει άδικες κρίσεις και αντικατοπτρίζει την εχθρική διάθεση του συντάκτη του. Από τη μελέτη του, αναδύεται μια εικόνα τού Μαλακάση διαφορετική από αυτήν που φιλοτεχνούν οι θαυμαστές και μελετητές του: του αριστοκράτη τής «Αθηναϊκής Λέσχης» και του ευγενούς ανθρώπου των σαλονιών.

Το άρθρο αυτό είναι όψιμη απάντηση στην αρνητική κριτική τού Χατζόπουλου και «οριστικό ξεκαθάρισμα λογαριασμών». Σε γενικές γραμμές η εισαγωγή πιέζεται να βγάλει στους αναγνώστες μια αγαθή διάθεση του υπογράφοντα το κείμενο, χωρίς να τα καταφέρνει απολύτως, τουλάχιστον στους πιο υποψιασμένους. Έτσι, παρατηρείται μια αποστασιοποίηση με την ανακριβή δήλωση ότι δεν είχαν συναντηθεί πουθενά. Η πρώτη δηλητηριώδης μομφή πέφτει με τη σκόπιμη επίκληση του ονόματος του Καρκαβίτσα («θα ήτανε και ο μόνος με τον οποίο δεν θα ψυχράθηκε ίσως ποτέ του.») γεγονός που ελέγχεται ως αναληθές αν λογαριάσει κανείς τον Κ. Θεοτόκη που σαν πραγματικός φίλος και συνοδοιπόρος τού Χατζόπουλου, εγκαθίσταται στο σπίτι του και φροντίζει, μετά το θάνατό του, την τακτοποίηση των χαρτιών του (μαρτυρία τής γυναίκας του). Θα αναφέρω, επιπλέον, και τη χειρονομία τού Χατζόπουλου (αφιέρωση των «Απλών Τρόπων» στον Κ. Παλαμά το 1920 δείγμα τής διαρκούς αγάπης του στον μεγάλο δάσκαλο και ποιητή

Μιλτιάδης Μαλακάσης

καθώς και το φιλικό και εγκωμιαστικό άρθρο τού Παλαμά για τον Χατζόπουλο. Ο ίδιος ο Παλαμάς διαψεύδει τον Μαλακάση όταν μετά το θάνατο του Χατζόπουλου σπεύδει πρόθυμα να προλογίσει το βιβλίο του «Η Αννιώ και άλλα διηγήματα». Το γεγονός ότι ο Χατζόπουλος είχε αποκτήσει εχθρούς είναι βάσιμο (καίτοι ο Μαλακάσης παραλείπει να αναφέρει συγκεκριμένους εχθρούς και κυρίως τις αιτίες που τους δημιούργησαν), φυσιολογικό, όμως, για το συνάφι των λογοτε-

χνών, την ντομπροσύνη τού Χατζόπουλου, τις αμφιθυμίες του, την ιδιότητά του ως εκδότη περιοδικού και κριτικού, τις μαχητικές του ιδέες, την ακεραιότητα και την περιφρόνησή του προς τις ευπρέπειες και τις δημόσιες σχέσεις με τις οποίες πορευόταν ο Μαλακάσης, οι οποίες κάλυπταν την υπεροψία του και τις οποίες διέκρινε ο κατά τον Ανδρέα Καραντώνη «πικρόχολος μα δίκαιος Καρυωτάκης» στο πολύκροτο σατιρικό ποίημά του με τίτλο «Μικρή ασυμφωνία εις Αμείζον», αντιστικτική συνομιλία με τη «Ρυθμική Ασυμφωνία», ένα ασήμαντο ποίημα των «Αντιφώνων», (1931). (Βλ. Ανδρέας Καραντώνης «Μιλτιάδης Μαλακάσης ο ποιητής τού Μπαταριά», στο βιβλίο του «Από τον Σολωμό στον Μυριβήλη», έκδοση του Βιβλιοπωλείου τής Εστίας (1970), σελ. 249).

Θα αναφέρω εδώ ένα παράδειγμα για να δείξω πόσο εύκολα αποκτά κανείς «εχθρούς» όταν (όπως ο Χατζόπουλος) πορεύεται με αξίες και πιστεύει σε «τρία μεγάλα ηθικά ιδανικά...στην ατομική αξιοπρέπεια και στον αυτοσεβασμό, στο δημοτικισμό και στο σοσιαλισμό. Με τίποτε στη ζωή του, καμιά στιγμή δεν τα επρόδωκε» (Δ. Γληνός, «Η ομορφιά μιας ηθικής αξίας», «Ο Νουμάς» αρ. 696/8-8-1920, σελ. 86). Το 1920, παραχωρεί συνέντευξη στην εφημερίδα «Ελλάς» όπου με παρρησία μεταξύ άλλων αναφέρει ότι ο Νουμάς (Ταγκόπουλος) τον έθιξε διότι «απεμάκρυνα τον διευθυντήν του από το Γραφείον τής Λογοκρισίας όπου ήθελε ν' αργομισθεί και δια να μη συμβεί εις την υπηρεσίαν την οποία διηύθυνα ό,τι συνέβη κατόπιν με αυτόν εις την Προληπτικήν Λογοκρισίαν.» (βλ. ολόκληρη τη συνέντευξη στο Βιβλίο τού Τάκη Καρβέλη «Κωσταντίνος Χατζόπουλος, ο Πρωτοπόρος» εκδόσεις Σοκόλη 1998, σελ.351), με την παρατήρησή μου ότι το κείμενο είναι γραμμένο στη γλώσσα τού συντάκτη δημοσιογράφου και όχι στη γλώσσα τού Χατζόπουλου.

Ο Μαλακάσης, στο άρθρο του, κατηγορεί τον Χατζόπουλο για «ακαταμέτρητη φιλολογομανία» ότι «Δε συγχωρούσε στους άλλους να μην είναι μεγαλοφύεις» ότι είχε «περίεργη νοοτροπία» «πως ζήλευε μερικούς συναδέλφους του» χωρίς να τους ονομάζει, ότι η κατάστασή του ήταν «παθολογική» και ότι η μανία τής φάρσας «έφτασε στο σημείο να του γίνει...μια λογικευμένη φρεναπάτη» ότι το έργο του «Ο πύργος τού Ακροποτάμου» είναι «έργο αυτοπαθητικό...Ο Νίτσε του στάθηκε κάκι-

στος δάσκαλος. Μήπως του αποκάλυψε ένα μέρος τού εαυτού του, κι από ένα σαδισμό αυτοτιμωρίας αφέθηκε σ' αυτές τις ανατομικές ψυχαναλύσεις;» Κι αμέσως προσθέτει, γνωρίζοντας το ολίσθημά του αλλά και μη διαθέτοντας το θάρρος να επανορθώσει: «Δεν θέλω να τα πιστέψω αυτά και πιστεύω περισσότερο ό,τι είπα πιο παραπάνω. Η αρρώστια τού στομάχου του τον έκανε κακότροπο και η φιλολογομανία του.» Όσο για τη γνωστή μανία τού Χατζόπουλου να κάνει φάρσες, ο Μαλακάσης, δε μας αναφέρει κάποια σχετική και κυρίως ορισμένη που να έγινε σε βάρος του, ώστε να έχουμε κάποιο μίτο που θα μας οδηγούσε σωρευτικά στην αντιπάθειά του. Τον κατηγορεί, ακόμα, ότι «Και παρουσίασε έργα σε όλα τα είδη τού γραπτού λόγου και επιπλέον σε όλες τις σχολές, στην αγκαλιά των οποίων έπεφτε μόλις τις ανακάλυπτε, με κλειστά μάτια σαν σ' ένα περιφλεγέ έρωτα.» Για να δείξει και κάποια επαινετική διάθεση, τονίζει (μειώνοντας έτσι την ποιητική και πεζογραφική του αξία) ότι οι μεταφράσεις του είναι «το πλιο σημαντικόν κληροδότημα στους πνευματικούς κληρονόμους του» εξαιρώντας το γούστο του στην εκλογή των έργων που «υπερέβαινε κάθε έπαινο». Και παρακάτω: «...η γλώσσα του, η ορθόδοξη δημοτική, πολύ προσεκτικά γραμμένη και χωρίς καμιά τολμηρή υπερβασία, εβάνιζε σημειωτά. Το ελάττωμα και το προτέρημά της. Το ύφος του, το στρωτό και αψεγάδιαστο, δεν είναι δυνατό να χρησιμεύσει για υπόδειγμα. Είναι το αντίθετο δείγμα ατολμίας και αβεβαιότητας, προωρισμένο να μην ενθαρρύνει τους γενναίους αγώνες. Ωστόσο και έτσι ακόμα η δημοτική του γλώσσα και συμπαθητική είναι και ευκολοδιάβαστη.»

Εδώ, ο Μαλακάσης αφήνεται σ' ένα άκριτο παραλήρημα που ένας αντικειμενικός αναγνώστης αδυνατεί να παρακολουθήσει ή και όταν το παρακολουθεί χάνεται στον παραλογισμό του. Μέσα στο παραλήρημα αυτό, ο καλόπιστος αναγνώστης μπορεί να διακρίνει και τις κραυγαλέες σιωπές και παρασιωπήσεις: ενώ ο λαλίστατος Μαλακάσης θυμάται ακόμη και τις φάρσες τού Χατζόπουλου «ξεχνά» τις προς αυτόν ευεργεσίες του, τη συμμετοχή του στην «Εθνική Γλώσσα», τις θυσίες του για το στήσιμο και την επιβίωση του περιοδικού, τον αγώνα του για τα σοσιαλι-

στικά ιδεώδη τα οποία ενστερνίζεται και ο Παλαμάς της ακμής όπως είχα την ευκαιρία να σημειώσω σε δοκίμιό μου για τον Παλαμά, αποσιωπά τη μετάφραση του «Κοινωνικού Μανιφέστου» των Μαρξ-Ενγκελς, τη συμμετοχή του σε σωματεία και κινήσεις φιλεργατικές που είναι έτσι κι αλλιώς αδιάσπαστα συνδεδεμένες με την όλη προσφορά του. Και ερωτάται: δεν ενθάρρυνε τους γενναίους αγώνες η όλη ριψοκίνδυνη στάση τού Χατζόπουλου, που έβαζε το χέρι του στη φωτιά και την ενθάρρυνε ο Μαλακάσης, ο άνθρωπος του Παρισιού, των σαλονιών, των δημοσίων σχέσεων και της «Αθηναϊκής Λέσχης»;

Και οι δύο ως πρωτοπόροι δημοτικιστές ποιητές, δεν υπήρξαν ιδιαίτερα παραγωγικοί και παρότι σημαντικοί στον καιρό τους, παραμένουν σήμερα στο στάδιο του ελάσσονα, επειδή ως εκεί προσπάθησαν ή ως εκεί έφταναν οι δυνατότητές τους και όχι μόνο γιατί σκιάζονταν από τον ίσκιο τού μεγάλου Παλαμά. Παρόλαυτα, αποτελούν ευδιάκριτες και ευανάγνωστες λυρικές παρουσίες. Ο Χατζόπουλος νομίζω πως είχε συνείδηση αυτής της πραγματικότητας γι' αυτό στράφηκε στην κριτική, στην πεζογραφία και σε άλλους τομείς των λογοτεχνικών, πνευματικών και πολιτικών αγώνων οι οποίοι τον κρατούν ψηλότερα. Κατά τη γνώμη μου, αυτή η πλευρά τού έργου του (και επικουρικά η ποίησή του) θα είναι εκείνη που θα ερευνάται και στο μέλλον από όσους θα αναζητούν τις απαρχές των πνευματικών μας ζητημάτων.

Θα ήθελα να τελειώσω με ένα τρίστιχο του Μαλακάση, δημοσιευμένο στα 1916, όπως το βρήκα ενταγμένο από τον Βαλέτα στο επίμετρο των απάντων του (σελ. 348). Ανήκει σ' ένα επιτύμβιο ποίημα όπου ο ποιητής απευθύνεται ως νεκρός προς τον επισκέπτη τού τάφου του, παρακινώντας τον να τον αναζητήσει «στους θείους ρυθμούς τής πλάσης». Το παραθέτω:

«Μιαν αγκαλιάδα μάζεψα λουλούδια τής αυγής εγώ
και πήρα ανεμόποδη ζωπίσω και σε κυνηγώ.

Και μες στο δάσος νύχτωσα του τόπου κι ούτε που θα βγω.»

Σ' αυτό το δάσος, όπου νύχτωσε ο Μαλακάσης, περιπλανήθηκα κι εγώ με τούτη την μικρή εργασία μου και ειλικρινά δεν ξέρω πού βγήκα ή πού θα βγουν όσοι είχαν τη διάθεση και την υπομονή να με διαβάσουν.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ INTERNET

Η ιστορία του Χατσίκου που έγινε σύμβολο πίστης και παντοτινής φιλίας

Ο Χατσίκο (Hachiko), που στα Ιαπωνικά σημαίνει “Πιστός σκύλος”, ήταν ένας σκύλος ράτσας Ακίτα και γεννήθηκε τον Νοέμβριο το 1923, στην πόλη Odate, στην περιφέρεια Akita της Ιαπωνίας. Το 1924 ο ιδιοκτήτης του, καθηγητής Γεωργίας Χιντεσαμπούρο Ουένο (Hidesamburō Ueno), τον πήρε μαζί του στο Τόκυο, όπου ζούσε και εργαζόταν. Κατά τη διάρκεια της ζωής του καθηγητή, κάθε πρωί που έφευγε για το Πανεπιστήμιο, ο σκύλος τον συνόδευε μέχρι την πόρτα. Το βράδυ, ο Χατσίκο πήγαινε και τον περίμενε στον σιδηροδρομικό σταθμό Shibuya. Όταν ο καθηγητής επέστρεφε με το τρένο απ το Πανεπιστήμιο, τον υποδεχόταν και τον συνόδευε σπίτι. Αυτό γινόταν μέχρι τον Μάιο του 1925, όταν ο καθηγητής έπαθε εγκεφαλικό καθώς έκανε διάλεξη. Ο σκύλος, τον περίμενε να κατεβεί απ το συγκεκριμένο τρένο όπως πάντα, αλλά ο καθηγητής είχε ήδη αφήσει την τελευταία του πνοή.

Μετά απο τον θάνατο του καθηγητή, ο Χατσίκο δόθηκε σε άλλα σπίτια, αλλά καθημερινά δραπετεύε επιστρέφοντας στο παλιό του σπίτι. Κάθε βράδυ, την ίδια ώρα που περίμενε τον καθηγητή στον σταθμό, ήτανε εκεί, περιμένοντας να δει τον φίλο του να κατεβαίνει απο το τρένο για να τον συνοδεύσει σπίτι. Αυτό συνεχίστηκε για τα επόμενα δέκα χρόνια.

Οι τακτικοί του σταθμού οι οποίοι είχανε δει τον σκύλο να περιμένει τον καθηγητή, πρόσεξαν οτι ακόμα και μετά τον θάνατο του, ήτανε εκεί καθημερινώς την ίδια ώρα. Αυτό τους συγκίνησε και αρκετοί τον φρόντιζαν φέρνοντάς του φαγητό και νερό. Το 1928, ο νέος υπεύθυνος του σταθμού συμπάθησε το σκύλο και του έφτιαξε ακόμη και χώρο σε μια απο τις αποθήκες του σταθμού, ώστε να έχει ένα μέρος να κοιμάται. Ο σκύλος εμφανιζότανε στην πλατφόρμα του τρένου, μόνο την ώρα που ερχότανε το τρένο του καθηγητή. Τις υπόλοιπες ώρες περιφερόταν στον σταθμό, ξεκουραζόταν στην αποθήκη, ή επέστρεφε στο παλιό του σπίτι που ανήκε πλέον σε άλλον.

Ένας απο τους πρωην φοιτητές του καθηγητή, ο οποίος ήταν ειδικός στους σκύλους Ακίτα, ακολούθησε τον Χατσίκο και έμαθε την ιστορία του. Μετά απ' αυτό, ο πρώην φοιτητής κατέγραψε πόσοι καθαρόαιμοι σκύλοι της ράτσας αυτής υπήρχαν στην Ιαπωνία. Εκείνα τα χρόνια ήταν τριάντα στο σύνολο.

Τα επόμενα χρόνια, μέχρι και τον θάνατο του Χατσίκου, συνήθιζε να τον επισκέπτεται και να τον φροντίζει, γράφοντας άρθρα για την αφοσίωση του. Σιγά-σιγά ο κόσμος άρχισε να ενδιαφέρεται και να μαθαίνει περισσότερα για την συγκεκριμένη ράτσα. Το

1932, ένα απο αυτά τα άρθρα δημοσιεύτηκε στην μεγαλύτερη εφημερίδα του Τόκυο και η ιστορία του Χατσίκου έγινε γνωστή σε όλη την χώρα, αγγίζοντας τις καρδιές πολλών ανθρώπων.

Ο Χατσίκο έγινε σύμβολο πίστης, εντυπωσιάζοντας τον κόσμο με την αφοσίωσή του στον νεκρό αφέντη του. Συμβόλιζε το πνεύμα αγάπης και αφοσίωσης που πρέπει να υπάρχει σε κάθε οικογένεια. Γονείς και δασκάλοι χρησιμοποιούσαν την ιστορία του ως παράδειγμα προς μίμηση. Τον Απρί-

λιο του 1934, παρουσία του Χατσίκου, έγινε η παρουσίαση του Μπρούτζινου αγάλματός του, στον σταθμό της Shibuya. Το άγαλμα κατα τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο καταστράφηκε. Έτσι το 1948, ζητήθηκε απο τον Τακέσι Άντο (Takeshi Ando), γιό του γλύπτη που έφτιαξε το πρώτο άγαλμα (ο οποίος είχε πια πεθάνει), να το ξαναφτιάξει. Το δεύτερο αυτό άγαλμα, παρουσιάστηκε τον Αύγουστο του 1948 και αποτελεί έκτοτε ένα δημοφιλές σημείο συναντησης. Η είσοδος του σταθμού που βρίσκεται κοντά στο άγαλμα, ονομάζεται “Hachikō-guchi”, που σημαίνει “Έξοδος του Χατσίκου και είναι μία απο τις πέντε εξόδους του σταθμού.

Ένα παρόμοιο άγαλμα υπάρχει και στην γενέτειρα του Χατσίκου, την Odate, μπροστά στον σταθμό των τρένων. Το 2004 φτιάχτηκε και ένα τρίτο άγαλμα, πάνω στην βάση του πρώτου αγάλματος που είχε δημιουργηθεί το 1934, και τοποθετήθηκε μπροστά απο Μουσείο Σκύλων Ακίτα στην Odate.

Ο Χατσίκο, πέθανε στις 8 Μαρτίου το 1935 και σήμερα βρίσκεται βαλσαμωμένος στο Μουσείο Φυσικών επιστημών στο Τόκυο.

Κάθε χρόνο στις 8 Απριλίου, εκατοντάδες κόσμου μαζεύονται για να τιμήσουν την μνήμη και την αφοσίωση του Χατσίκου σε μια σεμνή τελετή που γίνεται στον σιδηροδρομικό σταθμό της Shibuya.

Π.Λ.

Η «Μερσεντές»

Είχαμε δεν είχαμε ξανάρθαμε από 'κει που αρ-
χίσαμε. Μιλώ για τα παιδικά ή τα εφηβικά
χρόνια μας, τότε που μαζεύαμε το λιγοστό καθη-
μερινό χαρτζηλίκι σπιρί-σπιρί όλη την 'βδομάδα,
για να πάμε το Σαββατόβραδο κάπου «καλά» για
να το απολαύσουμε! Είχαμε ντύσει τα όνειρά μας
μέλπιδα για καλλίτερες ημέρες κι ένα αλλοιώτικο
αύριο ...Διάβαζα τις προάλλες κάτι από τα απο-
μνημονεύματα του Μακρυγιάννη και τα βρήκα
εντελώς επίκαιρα. Τελικώς η Ιστορία – και δη εν
Ελλάδι – επαναλαμβάνεται. Εκ περιτροπής και
ανά τακτά χρονικά διαστήματα τα ίδια και τα ίδια.
Έγραφε ο Πολύβιος Δημητρακόπουλος (Πολ
Αρκάς) στην «Σιδηρά Διαθήκη» του: «Μην φα-
νταστήτε ποτέ πως η Ιστορία διδάσκει. Μοιάζει με
μια γριά πόρνη φτιασιδωμένη, που η μια της σε-
λίδα αντιγράφει την άλλη»! (Απλώς το μακιγιάζ
αλλάζει, ως φαίνεται). Εκείνα λοιπόν τα χρόνια
της ελπίδας –ήμαστε δεν ήμαστε δεκαοκτάρηδες- ο
φίλος Δημητράκης (περί του οποίου τον βίον έχω
αναφερθή και εις το παρελθόν), δεν γνωρίζω πώς,
είχε αγοράσει ένα παλαιόν όχημα. Μια κατοχική
«Μερσεντές» μακρομούτσουνη και γραφική, σε
ελαφρώς αθλίαν κατάσταση, με την ευγενή φιλο-
δοξίαν να την επισκευάση και να την κάνη «τζάμι».
Κατείχε βεβαίως ο ίδιος απάσας τας μηχανολογι-
κάς προς τούτο γνώσεις και πάντες γνωρίζαμε πως
έτσι θα γίνη. Έχων λοιπόν περατώσει τον πρώτο
κύκλο επισκευών, προσεφέρθη να μας πάη κάπου
βόλτα -εκτός Πειραιώς, ως εύλογον – προκειμένου
να ελέγξη και τις δυνατότητες του οχήματος.(Ση-
μειωτέον ότι γύρω στα 1970 εκυκλοφόρουν ελάχι-

στα ΙΧ οχήματα, οίον Φιάτ, Βόλβο, Πεζώ και
Τράϊομφ ενδεικτικώς). Προειδοποίησεν όμως ότι
το δάπεδον «έμπαζε» γιατί δεν είχε προλάβει να
το «πισσάρη» αλλ' απεφασίσαμε να στρώσουμε
κουρελούδες. Κανένα πρόβλημα! Συγκεντρωθή-
καμε έξι άτομα το όλον κι' είπαμε να πάμε κατά
Πεντέλη μεριά, σε κανένα ταβερνάκι, να τσιμπή-
σουμε τίποτα και ν' απολαύσουμε την διαδρομή!
Όμως προ της επιβίβασης άρχισαν τα όργανα:

- Παιδιά δεν πρόλαβα να φτιάξω το καλορι-
φέρ... Τι θα κάνουμε; (Ήτο γαρ χειμών και μάλι-
στα κρύος). Δεν διατάσαμε:

- Θα πάρουμε κουβέρτες μέσα, ρε φίλε...

Η διαδρομή ήταν καταπληκτική. Έμπαζε λι-
γάκι θα 'λεγες, μα δεν βαριέσαι, αδελφέ... Ψάξαμε
αρκετά στο σκοτάδι και στο άγνωστο μέσα στην
φύσι. Δεν γνωρίζαμε αν περιπλανώμεθα στην
Πάρνηθα ή στην Πεντέλη. Κάποια στιγμή όμως,
ανάμεσα σε κάτι τεράστια δέντρα, είδαμε ένα φως.
Προσεγγίσαντες διεπιστώσαμε πως ήταν μια
μικρή, γραφικώτατη ταβερνούλα. Χωρίς τον πα-
ραμικρό δισταγμό εισήλθαμε (για να ζεσταθούμε
κι' όλες). Λιγοστά τραπέζια και σε μια γωνιά δυό
– τρεις ηλικιωμένοι με αλουμινένια μισόκιλα μπρο-
στά τους, ελίτσες και λιγοστό μεζέ. Ο κάπελας
ήλθε αυτοπροσώπως να μας υποδεχθή. Ευτραφής
και συμπαθέστατος. Διέθετε, λέει, μόνο μπιφτέκια
(παρασκευής της συζύγου του), φέτα και χόρτα μα-
ζεμένα απ' το βουνό, άντε και καμμιά πατάτα τη-
γανητή. Ότι έπρεπε.

Δεν ξέρω γιατί, μα ακόμη ενθυμούμαι την νοστιμιιά εκείνων των μπιφτεκίων, προς δε των χόρτων. Ήπιαμε και τον απαραίτητον κραάσον. Κι' επάνω εις την πέψιν, ο ταβερνιάρης πήρε απ' τον τοίχο μίαν ανηρτημένην κιθάραν. Αυτομάτως ήλεγξα τα δάκτυλα που θα 'παιζαν και ενδομύχως μειδίασα, διότι μου ενεθύμισαν κάτι κοντά και χοντρά σκουλήκια των αγρών. Ετιμωρήθην όμως, διότι όταν ο άνθρωπος άρχισε να παίζει, ήταν σκέτη μαγεία. Έπαιξε και μας τραγούδησε καταπληκτικά, λέγοντάς μας στα ενδιάμεσα την ιστορία της ζωής του. Ήταν μια καταπληκτική, ζεστή κι' ανθρώπινη βραδιά. Θελήσαμε και στο μέλλον να ξαναπάμε, μα κάτι ο οίνος, κάτι η έλλειψις γνώσεως της περιοχής, κάτι η νύχτα τότε δεν το ξαναβρήκαμε το ταβερνάκι. Εν πάσει περιπτώσει κινήσαμε τον δρόμο της επιστροφής...

Στις κατηφόρες όμως της καθόδου διεπιστώθη ότι τα φρένα της «Μέρσι» δεν καλόπιαναν! Δεν υπήρχε περίπτωση να σταματήσει φυσιολογικώς σε φανάρι. Κανένα πρόβλημα!

- Φανάρι, φώναζε ο Δημητράκης! Και οι ευρισκόμενοι εις τα άκρα του οχήματος άνοιγαν τας θύρας και με τους πόδας συνεπλήρωναν την τροχοπέδησίν του. Μετ' ολίγον το παράγγελμα «φανάρι» υποκατεστάθη: «Πόδι, ρεεε...» ανεφώνει ο οδηγός κι' οι λοιποί ήξεραν τον ρόλο τους. Φθάσαμε όμως ασφαλέστατοι στα σπίτια μας- ίσως ολίγον καθυστερημένα και με λειωμένες ίσως τις

σόλες των υποδημάτων μας λόγω της τριβής με το οδόστρωμα. Ποιος όμως υπολόγιζε τέτοια; Δεν ξέρω αν και σεις διασκεδάζατε με τέτοιες «λεβεντιές», όμως αυτά έχουν μείνει αναπαλλοτρίωτα στην μνήμη και στην καρδιά. Ήταν προπαραμονή Χριστουγέννων του 1970, αν θυμάμαι καλά. Το πρωί, σαν ξυπνήσαμε, είχε αρχίσει να πασπαλίζει το σπίτι μας και την γειτονιά ένα δειλό χιονάκι...

Καλά Χριστούγεννα και Καλές Γιορτές
Φίλοι μου Καλοί κι' Αγαπημένοι ...

Χρόνια Πολλά

Το νέο ημερολόγιο του ΔΣΠ για το 2012-2013

Με πλούσια ύλη, καλαίσθητο, δερματόδετο και εργαλείο για το Δικηγόρο κυκλοφορεί ήδη και διατίθεται από τη γραμματεία του ΔΣΠ.
Εισαγωγικό κείμενο για τη σχέση αρχαίου δράματος και θείας λειτουργίας από τον συνάδελφο Δημήτρη Σταθακόπουλο.

Η απαράδεκτη εικόνα γύρω από το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο πρέπει να εκλείψει

του Γιάννη Πολυχρονόπουλου

Προέδρου του Συλλόγου

“Οι Φίλοι Αρχαιολογικού Μουσείου, Αρχαιολογικών Χώρων και Μνημείων Πειραιά”

Πριν 3 χρόνια βρήκε τραγικό θάνατο σε τροχαίο η εξαιρετική αρχαιολόγος, Ηώ Ζερβουδάκη, ξεερχόμενη από το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, στον πεζόδρομο της Τοσίτσα.

Το συμβάν αυτό, που σοκάρισε την αρχαιολογική κοινότητα και όχι μόνο, όσο τυχαίο κι αν φαίνεται, δεν ήταν στην ουσία τυχαίο.

Τα τελευταία χρόνια, ο πεζόδρομος αυτός καθώς και όλοι οι γύρω δρόμοι και πλατείες, έχουν μετατραπεί σε στέκι τοξικομανών, εμπόρων ναρκωτικών, χούλιγκαν, κουκουλοφόρων και άλλων περιθωριακών στοιχείων.

Απεγνωσμένα, κάτοικοι της περιοχής, καθηγητές του Ε.Μ.Π., αρχαιολόγοι κ.α., κάνουν εκκλήσεις για να απεγκλωβιστούν από αυτό το ιδιόμορφο καθεστώς ομηρίας.

Σε καθημερινή βάση, περίπου 1000 άτομα καταλαμβάνουν τους γύρω χώρους, με αποτέλεσμα να δημιουργείται μια εικόνα υποβάθμισης που προσβάλλει κάθε έννοια ευνομίας, αισθητικής και φυσιολογικής λειτουργίας της περιοχής.

Το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, το κορυφαίο Μουσείο της χώρας παρουσιάζει στον περιβάλλοντα χώρο του, μια εικόνα απωθητική στους ξένους και Έλληνες επισκέπτες.

Στην ουσία αυτή η εικόνα παρεμποδίζει τη λειτουργία του. Κι όλα αυτά γίνονται λίγα μέτρα από το Υπουργείο Πολιτισμού.

Οι κάτοικοι της περιοχής των Εξαρχείων γίνονται καθημερινά μάρτυρες πολλών επεισοδίων.

Το δικαίωμα στην επιχειρηματικότητα, το δικαίωμα στην ησυχία, το δικαίωμα στην ασφάλεια ακυρώνονται κάθε μέρα, απ' όλα όσα διαδραματίζονται σ' αυτή την περιοχή.

Πολλοί μιλούν πλέον ότι έχει εγκαθιδρυθεί ένα καθεστώς «λωρίδας της Γάζας».

Ο έλεγχος έχει ξεφύγει από τις αρμόδιες αρχές και την Αστυνομία και έχει παγιωθεί μια απαράδεκτη κατάσταση.

Μπορεί να διερωτηθεί κάποιος γιατί ασχολούμαι μ' ένα τέτοιο θέμα.

Θεωρώ τον εαυτό μου ενεργό πολίτη.

Ο πολιτισμός, η υπεράσπιση, η προστασία και

προβολή της αρχαιολογικής μας κληρονομιάς, η ευαισθησία και η εξέγερση των συνειδήσεων σε φαινόμενα που ασχημαίνουν και προσβάλλουν τη ζωή μας δεν έχει σύνορα.

Θεωρώ ότι το ζήτημα αυτό είναι μείζον. Το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο δεν είναι μόνο μια υπόθεση που αφορά τους Αθηναίους και τους ειδικούς. Είναι μια υπόθεση που αφορά όλους τους Έλληνες.

Δεν μπορούμε να ανεχόμαστε άλλο την υποβάθμιση των Μουσείων μας και ιδιαίτερα του κορυφαίου Μουσείου μας.

Κάποια ανάλογη κατάσταση ζήσαμε και στον Πειραιά στους δρόμους γύρω από το κτίριο που στεγάζονταν ο Ο.ΚΑ.ΝΑ.

Ευτυχώς έκλεισε μετά από τη θύελλα διαμαρτυριών που ξεσηκώθηκε από τους φορείς και τους πολίτες της πόλης και η θεραπεία των εξαρτημένων ατόμων συνεχίζεται πλέον στα Νοσοκομεία.

Πιστεύω ότι για το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, και για το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, χρειάζεται να αναληφθεί μια πρωτοβουλία με ευρύτερες διαστάσεις.

Στόχος είναι μέσα από μελετημένες δράσεις και με τη συνεχή επιτήρηση της Αστυνομίας να οδηγηθεί η κατάσταση στην ομαλοποίηση των λειτουργιών στην περιοχή, στην κατάργηση των γκέτο και της ιδιόμορφης ασυλίας παραβατικών συμπεριφορών.

Τα Μουσεία μας πρέπει να αναδειχθούν σε πολιτιστικούς πόλους έλξης, σε ζωντανούς χώρους «διαλόγου» ανάμεσα στον αρχαίο και στο σύγχρονο πολιτισμό.

Ανατύπωση από το περιοδικό ΠΕΙΡΑΙΚΟ ΟΡΟΣΗΜΟ

Προσφορά του DNAlogy προς τα μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Γενετικής και Ταυτοποίησης DNA, DNAlogy προσφέρει στα μέλη του ΔΣΠ. νέα μέσα για την ολοκληρωμένη επίλυση των αστικών και ποινικών υποθέσεων που χρήζουν αναλύσεων DNA

Οι Δικαστικοί Πραγματογνώμονες της DNAlogy παρέχουν στα μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά όλες τις επιστημονικές και εργαστηριακές υπηρεσίες επί θεμάτων που αφορούν το κληρονομικό, οικογενειακό και ποινικό δίκαιο, ξεκινώντας από την αξιολόγηση και ερμηνεία αστικών και ποινικών εργαστηριακών πραγματογνωμοσυμών ανάλυσης DNA, μέχρι την εργαστηριακή εξέταση και παράσταση στον τόπο του εγκλήματος.

Η προσφορά προς τα μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά βασίζεται σε 3 άξονες

1. Δωρεάν αξιολόγηση / επεξήγηση όλων των αστικών και ποινικών υποθέσεων καθώς και των εκθέσεων πραγματογνωμοσύνης ανάλυσης βιολογικού υλικού της αστυνομίας ή άλλων πραγματογνώμωνων, με αναλυτικές επισημάνσεις των παραλήψεων, λαθών, αβέβαιων προσεγγίσεων και με προτεινόμενες στοχευμένες λύσεις επίλυσης της υπόθεσης.
2. Ειδικός αποκλειστικός κατάλογος για όλες τις υπηρεσίες εργαστηριακής ανάλυσης, σε τιμές μειωμένες από 20% έως 50%.
3. Πλήρης και δωρεάν επιστημονική κάλυψη στα θέματα των ιατροδικαστικών αναλύσεων DNA/γενετικά αποτυπώματα, με άμεση ενημέρωση για τα νέα δεδομένα στον τομέα ανάλυσης DNA (νέες τεχνικές, νέες τεχνολογίες), με άμεση ενημέρωση για τα νέα δεδομένα στο διεθνές πολιτικό και κοινωνικό χώρο (νέοι νόμοι για τα γενετικά αποτυπώματα), με οργάνωση εξειδικευμένων προσωπικών σεμιναρίων επιμόρφωσης.

Υπηρεσίες Πραγματογνώμονα – Τεχνικού Συμβούλου

- Αξιολόγηση και ερμηνεία εργαστηριακών πραγματογνωμοσυμών ανάλυσης και ταυτοποίησης DNA. Συμβουλές τεχνικές και επιστημονικές
- Δυνατότητα αντιμετώπισης με νέα επίσημη εργαστηριακή πραγματογνωμοσύνη
- Εκπροσώπηση στις δικαστικές αίθουσες ως δικαστικοί πραγματογνώμονες
- Παράσταση στον τόπο του εγκλήματος

Εργαστηριακές Υπηρεσίες Ανίχνευσης Βιολογικού υλικού και Ανάλυσης DNA

- Εργαστηριακή εξέταση εξακρίβωσης Πατρότητας - Μητρότητας - Βιολογικής Συγγένειας : Ιδιωτική / Νομική ισχύς
- Πλήρης ανάλυση πειστηρίων:
 - Ανίχνευση βιολογικού υλικού
 - Προσδιορισμός της φύσης του (σάλιο, αίμα, σπέρμα, κτλ.)
 - Ανάλυση DNA (γενετικό προφίλ, αριθμός και φύλο στόμων)

Επικοινωνήστε με τους δικαστικούς πραγματογνώμονες στο 2109650370 ή στο info@dnalogy.eu, και ζητήστε να σας αποσταλεί ενημερωτικό επιστημονικό υλικό.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ

1) ΥΑ ΠΟΛ. 1112/ΦΕΚ 1242/Β/14.6.2011

Διαδικασία χορήγησης των απαλλαγών από τον ειδικό φόρο επί των ακινήτων των περιπτώσεων γ' και στ' της παραγράφου 2 και δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002, απαιτούμενα δικαιολογητικά και ημερομηνία υποβολής των σχετικών αιτήσεων για το έτος 2011 και κάθε επόμενο.

2) ΥΑ ΠΟΛ 1167/ΦΕΚ 1835/Β/17.8.2011

Διαδικασία για την βεβαίωση και είσπραξη της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης στα φυσικά πρόσωπα, της έκτακτης εισφοράς σε αντικειμενικές δαπάνες και του τέλους επιτηδεύματος, που προβλέπονται με τις διατάξεις των άρθρων 29, 30 και 31, αντίστοιχα, του ν. 3986/2011 (ΦΕΚ152 Α-1 Ιουλίου 2011). Λοιπά θέματα για την εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων.

3) ΠΔ 82/2011 ΦΕΚ Α' 188/9.9.2011

Οργάνωση και λειτουργία Υπηρεσίας διαχείρισης Ευρωπαϊκών και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (άρθρο 3 Ν 3938/2011)

4) ΝΟΜΟΣ 4015/ΦΕΚ 210/Α/21.9.2011

Θεσμικό πλαίσιο για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, τις συλλογικές οργανώσεις και την επιχειρηματικότητα του αγροτικού κόσμου - Οργάνωση της εποπτείας του Κράτους.

5) ΝΟΜΟΣ 4018/ΦΕΚ 215/Α/30.9.2011

Αναδιοργάνωση του συστήματος αδειοδότησης για τη διαμονή αλλοδαπών στη χώρα υπό όρους αυξημένης ασφάλειας, ρυθμίσεις

θεμάτων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών.

6) ΝΟΜΟΣ 4020/ΦΕΚ 217/Α/30.9.2011

Κύρωση της Σύμβασης για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση, την εκτέλεση και τη συνεργασία ως προς την γονική ευθύνη και τα μέτρα προστασίας των παιδιών.

7) ΝΟΜΟΣ 4021/ΦΕΚ 218/Α/3.10.2011

Ενισχυμένα μέτρα εποπτείας και εξυγίανσης των πιστωτικών ιδρυμάτων - Ρύθμιση θεμάτων χρηματοπιστωτικού χαρακτήρα - Κύρωση της Σύμβασης -Πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και των τροποποιήσεων της και άλλες διατάξεις.

8) ΝΟΜΟΣ 4019/ΦΕΚ 216/Α/30.9.2011

Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και λοιπές διατάξεις.

9) ΝΟΜΟΣ 4023/ΦΕΚ 220/Α/24.10.2011

Διεύρυνση της άμεσης και συμμετοχικής δημοκρατίας με τη διενέργεια δημοψηφίσματος.

10) ΝΟΜΟΣ 4024/ΦΕΚ 226/Α/27.10.2011

Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο - βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015.